debreceni

független Ujság

politikai napilap

VASÁRNAP, 1934 SZEPTEMBER 30. XXX. ÉVFOLYAM 221. SZ.

20 fillér

Mai mellékletünk: egy teljes regény minden példányhoz!

ZSILINSZKY ENDRE CIKKE: A Dunavölgy rendezése Lengyelország nélkül?

(4. oldalon)

A lengyel bomba: Lengyelrország közös határt akar Magyarországgal

London, szeptember 29. Az angol sajtó figyelme újból a keleteurópai egyezményjavaslatra adott lengyel válasz felé fordul.

Pertinax jelenti Genfből a Daily Telegraphnak:

A lengyel kormány kijelenti válaszában, hogy nem feleine meg céljainak Csehország jelenlegi határainak biztosítása. Ez a vészjósló kijelentés egyrészt a Varsó és Budapest közötti barátság szilárdulására, másrészt a Varsó és a kisantant közötti szakadék tágulására mutat.

A Morning Post párisi levelezője szerint a jegyzék súlyos csalódást keltett Párisban, ahol belátják, hogy a régóta haldokló francia—lengyel szövetség meghalt és hogy Lengyelország választott Németország és Franciaország között. Hangoztatják Párisban, hogy Lengyelországnak kell legjobban tudnia, miként védekezzék bizonyos sajnálatos események megismétlődése ellen, de azt hiszik, hogy választása nem volt szerencsés. Azt tartják, hogy Lengyelország magatartása megerősíti a Franciaország és a kisantant, továbbá a Franciaország és az Oroszország közötti kötelékeket.

A Daily Herald jelenti Varsóból:

A francia—lengyel kereskedelmi háború már teljes erővel folyik.

A Zyrardów-gyár francia igazgatóját letartóztatták, a czenstochovai francia szövőgyárat ezernyolcszáz lengyel munkás szállta meg és a lengyel kormány nem hajlandó őket távozásra kényszeríteni. Hatszáz lengyel bányamunkás „önként" elhagyta Franciaországot, — miközben folyton ezt kiabálta: „Le Franciaországgal!"

Páris, szeptember 29. Az Oeuvre hosszú cikket szentel Lengyelország középeurópai politikájának és aggodalommal látja a lengyel—magyar együttműködés kibontakozását.

Most elsőízben történt meg — írja a lap —, hogy Lengyelország Ausztriával, Csehországgal s Magyarországgal szemben folytatott külpolitikáját hivatalos okmányban juttatja kifejezésre.

Lengyel részről nem egyszer nyilvánult már meg az az óhajtás, hogy Lengyelországnak Magyarországgal közös határai legyenek.

Ez a törekvés érthetővé teszi Lengyelországnak Csehországgal szemben tanusított magatartását és főképpen a tescheni kérdésben követett politikáját. Ennek a politikának áldozata természetesen a Tótföld lenne.

Az emberi jogokért vívott harcunkban nem alkudozunk, nem paktálunk

s nem dobjuk el az ellenzéki zászlót még akkor sem, ha egyedül maradunk is

— mondta Juhász Nagy Sándor a megyei közgyűlésen

A szombat délelőtt megtartott megyei közgyűlésen — amelyről lapunk más helyén számolunk be — dr. Juhász Nagy Sándor a közgyűlés tagjainak feszült érdeklődése mellett nagyszabású beszédben szólalt fel az alispáni jelentéshez. Beszédének elején utalt arra, hogy

a megye törvényhatóságának pártkülönbség nélkül mindent el kell követni a munka nélkül maradt földmunkások szörnyű nyomorúságának enyhítésére.

Helyesli Maday Gyulának azt az indítványát, hogy egy országos munkáselhelyező központot állítsanak fel, de a maga részéről ehhez csak akkor hajlandó hozzájárulni, ha komoly biztosítékokat kap arra nézve, hogy ezt a központot a kormány nem fogja politikai célokra kihasználni.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban kijelenti, hogy általános bírálatot akar mondani az egész közigazgatás felett. Nem hallgathatja el, hogy a néhány év óta törvényerőre emelt

új közigazgatási törvény rosszul sikerült, főként azért, mert a vármegyei közgyűlés hatáskörét rendkívül megnyirbálta és korlátozta.

Ilyenformán a közgyülésnek alig jut más feladat, mint hogy általános birálatot mondhasson. Elismeri, hogy ebben a teremben a tanácskozás vezetése liberális, mert mindig alkalmat ad arra, hogy az ellenzékiek szabadon terjeszthessék elő kritikáikat, kéréseiket és javaslataikat. Éppen ezért most is megragadja az alkalmat, mint a multban is mindenkor, hogy kritikával illesse az alispáni jelentést. Ami a megye központi igazgatását illeti, megállapíthatja, hogy különösebb kifogásokat nem lehet emelni, mert gyakran sok jó szándékot is lehet tapasztalni. Annál inkább kifogásolható a megye vidéki közigazgatása, különösen a járási és községi közigazgatás. Tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy

az a feszültség, amely fennállott a közigazgatás és a nép között, egy idő óta bizonyos enyhülést mutat.

Sajnos, ez a megállapítás nem vonatkozik az adóbehajtásokra, ami még ma is nagyon fájó sebe a népnek.

A kíméletlen adóvegzatura miatt a panaszoknak sokszor egész özönét hozzák ide a vidéki közgyűlési tagok.

Nézete szerint az adóbehajtásoknál két korlátot kellene figyelembe venni az illetékeseknek. Az egyik korlát az, hogy

az adóbehajtás csak addig a mértékig történjen, amig az nem veszélyezteti a gazdálkodás további folytatását,

ami pedig bizony mostanában gyakran megtörténik, mert

nem egyszer még a vetőmagját és a legszükségesebb háziállatait is elkótyavetyélik a gazdáknak.

A megye tisztviselői ne politizáljanak!

— **Az igazság kedvéért** nem hallgathatom el — folytatta beszédét Juhász **Nagy Sándor** —, hogy azok a vadvizek, amelyek a politikai mederből kiléptek, a multban a közigazgatást is elborították, ám az utóbbi időben inkább apályt, mint dagályt mutatnak. Kérem is a megye vezetőit és tisztviselőit, hogy a jövőben még inkább politikamentesen végezzék a kötelességüket és főként ne avatkozzanak bele a megye területén le-

SIKERÜLT MEGSZEREZNEM
SZALAYT, a rádióból közismert muzsikust és énekest, aki szombattól kezdve egy pár napig az
„ÉDEN"-ben
szerepel. Szives támogatást kér a
TULAJDONOS (Nagyállomásnál)

zajló választásokba, mint ahogy

a multban nem egyszer durva és kíméletlen beavatkozás történt a

A hajdúszoboszlói választási szégyenfoltról

Juhász Nagy Sándor ezután több példával igazolta előbbi állításait, amelyek során elmondta többek között, hogy

a legutóbbi hajdúszoboszlói képviselőválasztáson a kerület 9800 választója közül a kormánypárt és a hatóságok terrorja miatt mindössze 4300 szavazó adhatta le a voksát, a többit nem engedték leszavazni.

Ilyen kegyetlen arányszám sehol az országban nem mutatkozott, csak Hajdúszoboszlón. A törvény azt írja elő, hogy eljárást kell indítani ama választópolgárok ellen, akik nem tettek eleget szavazási kötelezettségüknek. Nehogy ezek az akaratuk ellenére le nem szavazott választópolgárok még büntetést is szenvedjenek el, 3762 híve az alábbi szövegű kérvényt juttatta el a központi választmányhoz:

Az 1925:XXVI. t.-c. 172. §-a értelmében tisztelettel bejelentem, hogy 1931. június 28-ikán, a hajdúszoboszlói választókerületben megtartott országos képviselőválasztás alkalmával szavazati jogomat önhibámon kívül nem tudtam gyakorolni.

A községben a hatóság kihirdette, hogy a választók a szavazatszedő küldöttségek által a pártok részére megjelölt gyülekező helyekre gyűljenek. E hatósági hirdetménynek megfelelően én is a gyülekező helyre mentem és reggel 8 órától délután a záróráig, illetve a gyülekező helynek karhatalmi feloszlatásáig ott is tartózkodtam. Étlen-szomjan vártam, hogy rám kerüljön a sor. A szavazás azonban olyan lassan haladt, hogy nem tudtam az időnként kibocsátott turnusokkal a szavazóhelyiségbe bejutni. A záróra kitűzése után pedig a karhatalom megátolt abban, hogy a gyülekező helyről a szavazóhelyiségbe bemehessek.

Igy én is azok közt az ezrek közt vagyok, akik a hajdúszoboszlói kerületben szavazati jogukat legjobb szándékuk, sőt minden vágyuk és akaratuk dacára sem voltak képesek gyakorolni. Hiszen a kerület 9800 választója közül csupán 4300 volt képes leszavazni, vagyis alig 44%.

Kérem azért, hogy elmaradásomat igazoltnak kimondani és engemet a pénzbirság fizetése alul mentesíteni méltóztassék.

— A megyei közigazgatás hallgatással fogadta el ezeknek a választóknak igazoló nyilatkozataikat. Én megnyugvással fogadtam ezt a gesztust, amely bár túllép talán a paragrafusokon, de kétségkívül megértő és méltányos volt.

— Beszédem eddigi részéből tévedés lenne azt a következtetést levonni, mintha én meg lennék elégedve a közigazgatással. Nyiltan hangoztatom, hogy

nekem nem az a közigazgatás az ideálom, amely a saját maga által elkövetett hibákat akarja utólag enyhíteni.

Én olyan közigazgatást követelek a dolgozó nép számára, amely politikamentes és semmi mást ne tekintsen, csak a nép nagy tömegeinek az érdekét.

Hajdúságban egyes megyei vezetők részéről.

Rásó István alispánról el kell ismerni politikai ellenfeleinek is, hogy a maga hivatását jól értő, rendkívül ügyes és gyakorlati közigazgatási vezető, aki nem a paragrafusokon szokott lovagolni, hanem igyekszik lehetőleg az élet parancsait követni. Én csak azt kifogásolom nála, hogy a multban sokszor politikai befolyások alá került. És amikor ezt megállapítom, az igazság kedvéért hangot kell adnom annak a nézetemnek is, hogy a politikai üldözést a mara részéről nem egyszer igyekezett meggátolni.

Késedelmeskedve osztják ki a vetőmag-kölcsönt

— Szólnom kell e helyen a magyar élet egyik legfontosabb problémájáról: a vetőmagbúzáról és a kenyérgabonáról. Szívesen hozzájárulok ahhoz, hogy minden más szempontot félretéve koncentráljuk jövő szándékainkat az élet problémáinak megoldására. A vetőmag tekintetében kifogásolnom kell, hogy egyes helyi hatóságok a megye mintegy száz községében nem megfelelő módon és időben osztották ki a bajbajutott gazdák között az állami vetőmagot.

Különösen nem helyeselhetem a szoboszlói polgármester eljárását, aki először azt jelentette felettes hatóságainak, hogy az ottani gazdáknak nincs szükségük vetőmagra. Utólag aztán mégis kiderült, hogy a polgármester információja helytelen volt és utaltak is ki a városnak vetőmagot, de ezt el kellett vonni a többi községek vetőmagjából.

A másik kifogásom az, hogy a vetőmag kiszolgáltatása sok helyütt túlságosan lassú ütemben halad és ezáltal sok rászoruló gazdát az őszi munkálatok elvégzésében hátráltatnak. A helyzetet súlyosabbá teszi, hogy számos kisgazda, hogy adóját kifizethesse, kénytelen volt a saját gabonáját az utolsó szemig eladni, mert biztosan számított arra, hogy vetőmagkölcsönben részesül. Ezek most vetőmag hiányában hátráltatva vannak az őszi vetés elvégzésében.

Vay főispán: Meg kell állapítanom, hogy tizennyolc vagon hiányával már kiosztásra került a vetőmagkölcsön.

Juhász Nagy Sándor: Mégis vannak községek, ahol nagyon panaszkodnak a vetőmag késedelmes leszállítása miatt. Azt szeretném, ha a hiányzó mennyiségeket haladéktalanul leszállítanák.

Gömbös munkát ígért és most se segély, se munka

— Ami a hajdúmegyei falusi ellátatlanok téli segélyezését illeti, ez a kérdés nem itt dől el a közgyűlési teremben, hanem fent a kormánynál. Gömbös miniszterelnök, mikor kormányra lépett, kijelentette és azóta sokszor megismételte, hogy munkanélküli segély nem lesz, de lesz munka. Nagy sajnálattal látom, hogy se munkanélküli segély, se munka nincs. Itt az idő, hogy a legalaposabban segítsünk a rászorulókon.

— Az alispáni jelentésből szomorúan értesültem arról, hogy az útépítési program megvalósítása a pénz folyósításától függ. Kövessünk el mindent, hogy az erre szolgáló pénzt a kormány valóban folyósítsa.

Böszörményben egymásután négyszer tiltották be Zsilinszky Endre gyűléseit

— Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem ígével is. A népnek meg kell adni azt a lehetőséget, hogy a maga véleményét szabadon nyilváníthassa és e célból a közszabadságokat legalább is addig a mértékig helyre kell állítani, hogy a törvényes keretek között minden becsületes magyar elmondhassa a véleményét. Sajnos, ma nem az a helyzet. Most is megtörtént Hajdúböszörményben, hogy egymásután négyszer betiltották vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre képviselő gyűlését, holott a Nemzeti Radikális Párt kimondottan nemzeti alapon áll. Én nem tartozom ugyan Zsilinszky Endre pártjához, de

nem tudom helyeselni, hogy nem adnak lehetőséget, hogy egy ilyen kimondottan elismert, tisztességes ellenzéki politikus szóhoz juthasson.

Ezen az eljáráson feltétlenül változtatni kell. Ezért az eljárásért nyilvánvalóan a kormányt kell felelősségre vonni.

— Az általános rossz helyzet csak akkor javulhat, ha a magyar külpolitikát gyökeresen átszervezik, mert külpolitikai izoláltságunk rendkívül sok bajnak a kútforrása. De enyhíteni kellene a gazdasági bajokat is, helyre kellene állítani a közszabadságokat, hogy az emberi jogok biztosíthatók legyenek. Ez a legkevesebb, amiért harcolni kell és e téren nincs helye semmiféle alkudozásnak, paktálásnak. A jövőt nem vethetjük kockára egy tál lencséért és mi nem dobjuk el az ellenzéki zászlót még akkor sem, ha egyedül is maradunk.

Juhász Nagy Sándor beszéde láthatóan mély hatást keltett a közgyűlés tagjaiban.

Hajdúszoboszló sorsdöntő órái

A csodaforrásra 50 éves bérleti ajánlatot tett Hajdúszoboszlónak egy budapesti érdekeltség

Hajdúszoboszló város sorsdöntő órákat él át mostanában. Arról van szó, hogy a városnak végre kilátása nyilt arra, hogy nyomasztó adósságaitól, amelyeket nagyszerű gyógy- és gázforrásának következményeként szedett fel, megszabaduljon. Természetesen a szabadulásnak ára van, a gyógyforrást és minden vele kapcsolatos üzemet ötven esztendőre át kelljen adni vállalkozóknak, akik ennek ellenében a város adósságait jórészt kifizetnék.

Ezen a héten budapesti vállalkozócsoport jelent meg Hajdúszoboszlón s egy rögtönzött értekezlet elé — amelyen Rásó István alispán is megjelent — azt az ajánlatot terjesztette, hogy átvállalja a város 76,000 dolláros, a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál levő adósságát, ezenkívül készpénzben ad 400,000 pengőt, ami az államtól adandó 200,000 pengő segéllyel együtt elégséges volna Hajdúszoboszló csak nem minden adósságának kifizetésére. A bérlat 50 éve alatt a bérlő társaság a tiszta jövedelemből 15 százalékot ad Hajdúszoboszlónak, garantálja azonban, hogy ez évi tízezer pengőnél kevesebb nem lesz. A bérlő társaság megépít még a jövő év őszéig egy gyógyfürdőt és szállót, amelyben női és férfi kádfürdők, medencefürdők lesznek s amely modern lukszusszállást 100 vendégnek képes adni. Ezek ellenében átvesz azonban a bérlő társaság minden a forrással kapcsolatos üzemet, a villanygyárat és a gázértékesítést is. Joga lesz arra a társaságnak, hogy újabb üzemekkel is kibővítse a forrás kihasználását.

Az ajánlat fölött az értekezlet sokáig tanácskozott, ami érthető is, hiszen vitán felül áll a forrásüzem rentabilitása s az csak Hajdúszoboszló kezében nem jövedelmez amiatt, hogy a városnak nincs megfelelő forgótőkéje s kellemetlen ádósságai miatt egyre több végrehajtási és ügyvédi költséget kénytelen viselni. Igy Szoboszlóra csak terhet jelent az a csodaforrás, amely tőkeerős vállalkozó kezén olyan hatalmas üzemmé fejlődhetik, mely a jólét új forrásait nyitja meg Szoboszló polgárai előtt.

Érthető így, hogyha a hétfőn újra megkezdődő tárgyalásokon rendkívül nagy felelősség nyomja a város vezetőit, akiknek a mai jövedelmezőség és a jövő kötelezettségek összevetése után kell dönteniök ebben a kérdésben. A hét végén összeülő városi közgyűlés előtt az anyaggal teljesen tisztában levő forrásból beszerezve adatainkat, még magunk is hozzászólunk ehez a kérdéshez.

FEDEZET

— Amint a váltót felkináltam neki, rögtön hozzámvágta a tintatartót.

— Miért? Nem volt talán fedezet?

— Dehogynem. Rögtön a kályha mögé ugrottam.

Őszi CIPŐUJDONSÁGOK
MANDEL LIPÓT Rt.
Debrecen, Ferenc József ut 28. szám., kaphatók

E hó 29-től, szombattól minden este
BARABÁS SÁRI, LÖRINCZY, HALMAY
trio
a Fehér szalonban.
Debreceni ifj. KISS BÉLA,
a Hollandiából hazatért hires cigányprimás és zenekarának rövid vendégszereplése
az Arany Bikában.

Huberman és a hegedüje

Beszélgetés a nagy mesterrel a hegedükészités és a hegedüjáték megfejthetetlen titkairól

Huberman Broniszláv azon kiválasztottak közé tartozik, akik megtalálták a hegedü titkát, akik eldicsekedhetnek azzal, hogy ismerik ezt a hangszert. Ez a minden élők között legnagyobb hegedüvirtuóz ugy beszél a hegedüjéről, mint a szerelmeséről, akihez hü, akit óv s akit legapróbb porcikájáig ismer.

Hires, vörös Stradiváriusáról s az uj Guarneriuról beszélgetünk vele. amelyet most néhány hete vett Londonban s amelyért — pengőbe átszámitva — egy hatszámjegyü összeget fizetett ki.

— Tudnia kell, — mondja, mialatt ujjaival a hangszer nyakát simogatja — hogy nincs bonyolultabb lény a világon, mint egy ilyen hegedü. Minden hegedünek megvan a maga egyéni titka, lelke, szeszélye, amely sokszor éppen eléggé elkeseriti az embert. Minél értékesebb ez a müszer, annál finomabban reagál a külső behatásokra. Hőmérsékletváltozás, a levegő nedvessége, egy uj húr, amely egy tized milliméterrel vastagabb a szokottnál, képes a hangszinét lényegesen megváltoztatni. Előfordul, hogy egy hegedü hónapokig tompán és mereven szól és nem tudjuk a magyarázatát. És egy szép napon hirtelen, minden látható ok nélkül, megcsendül a hangja és zeng, ragyogóan, mint még soha annakelőtte. Senki sem tudja, mi történt vele. Ezért nem helyes, ha a kritika és a közönség egy nem egészen sikerült hegedüestről a hegedüsre igaztalan következtetéseket von le. Hiszen vannak termek, amelyekben a hang szabadon és könnyedén a legkisebb szögeletbe behatol, ugyanakkor pedig a müvész ugy érzi, hogy egy pályaudvar csarnokában játszik. Mert az akusztika kétoldalu valami: más a hallgató és más a müvész helyzetéből. Másutt meg a játékos érzi könnyedén, szabadon magát gyujtja fel, a müvésznek sohasem kell tudatosan a hangkiképzésre gondolnia. Az inspirációval ugy vagyunk, mint minden égi és földi malaszttal: ahol egy kicsike van belőle, ott megsokszorozódik. Csak ha igazi ihlettel játszom, biztos, hogy a hallgató megérzi a muzsikát!

— Nos, ami a régi, olasz instrumentumokat illeti, tudjuk, hogy utólérhetetlenek és utánozhatatlanok, hogy a tudósok generációi a hangszerépitőkkel vállvetve törték a fejüket, hogy e hangszerek titkára rájöjjenek, de ez még senkinek nem sikerült. Nekem se. (Mert ha sikerült volna, ma bizonyára nem hegedümüvész lennék, hanem hegedükészitő.) Ha egyáltalában szó lehet arról, hogy a hangszerek titkából valamit ellessünk, legjobb esetben a „miként"-ig ha eljutunk, a „miért"-hez soha! Elsősorban a Stradivárik, Guarnerik és Amatik raffinált ismereteire gondolok a fa évjárata és kiszemelése tekintetében. Azután a lakkozás! — Egyike a hangképzés szempontjából a legfontosabb tényezőknek. Ezek a régi olasz mesterhegedük koruk következtében a levegő sok évtizeden át ható befolyása alatt állnak, ehez jön még a hegedühurok feszülése folytán kifejtett mechanikus munka és a játék folyamán átfutó megszámlálhatatlan rezgés hatása. Sőt ez utóbbi hatás a legfontosabb. És végül ne feledkezzünk meg a legfontosabb körülményről: sok minden fordul meg azon, hogy ki használja a hegedüt, milyen tisztán játszik rajta!

— Végül is: a hegedü olyan, mint az asszony — itt csődöt mondanak a törvények. Fizikailag és lelkileg az ujjunk hegyében kell megéreznünk a lényét; ha ránézel, már szinte tudnod kell, hogyan szól. Ennyit tudok én ma a hegedüről. Lehet, hogy idővel többre viszem. De talán a legfontosabb mégis az, hogy a hegedüvel kötött immár harmincötesztendős házasságom után még mindig ugy érzem, hogy a szerelmesem ő, akiben ma is minduntalan uj és nem várt tulajdonságokat fedezek fel . . .

Meteor csillár
Részletre is adunk VEZET Árjegyzék ingyen
Ferenc József út 9. Bika mellett.

A KÜLSŐ

— Ez a csuka nem valami szép.

— Ja, naccságám, ha magának a külső a fontos, akkor a legjobb, ha egy aranyhalat visz ebédre.

Ha olcsón és jól akar cipőt vásárolni,
ugy keresse fel üzletemet, mely a mai naptól kezdve olcsó áraival és kiváló minőségü cipőivel vezet. Használja ki e rendkivül kedvező alkalmat és tegyen próbavásárlást, biztositom, hogy nem fog csalódni.
ROBUR cipőüzlet Piac ucca 49.
Férficipő, minőség szerint 8·80—13·80
Női „ „ „ 6·—11·—
Gyermekcipő 30-ig 4·80, 36-ig 5·80, 40-ig 6·—

Az inségmunka keretében

30.000 pengő költséggel szabad szinpadot épit a város

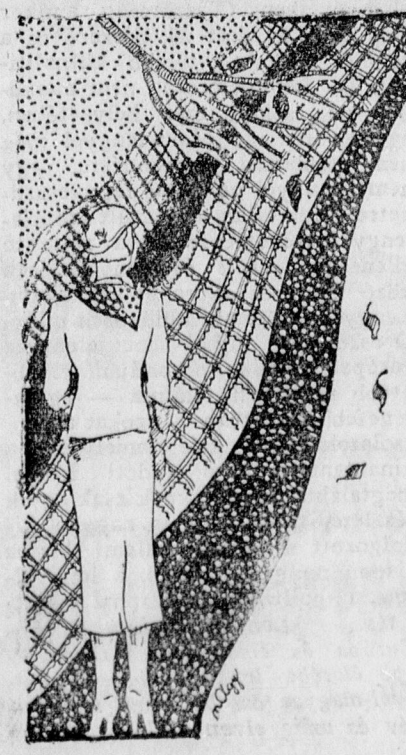
Megírta annak idején a Független Ujság, hogy az idei inségmunkaprogram összeállításánál egyik munkaalkalomnak a Kacskovits-telek planirozását vették fel 30,000 pengő költséggel. Újabb elhatározás szerint most ezt a munkát kihagyják és ahelyett egy más megoldást talált a város. A polgármester ugyanis úgy határozott, hogy a Kacskovits-telek planirozási munkáira felvett

30,000 pengőből a Nagyerdőn a golyófogónál szabadszinpadot létesit és pedig aként, hogy a golyófogó lejtőjébe épitik bele a félköralakú nézőteret.

Az egész munka földmunkából áll és így az egész 30,000 pengőt munkások kapják. A nézőtér 4000 ember befogadására lesz alkalmas.

Tudvalevően dr. *Vargha* Elemér h. polgármester hétfőn utazik fel Budapestre, ahol kedden tárgyalják *Ary* Lajos főszámvevő és *Borsos* József müszaki tanácsos bevonásával a debreceni inségmunkák programját. E tárgyalásoknál már a szabad színpad tervét fogják a miniszteri értekezlet elé terjeszteni.

— **Gyümölcs-este a Munkás-Otthonban.** A debreceni munkásszakszervezetek vígalmi gárdája a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő) szeptember 30-án, vasárnap este pontosan 8 órai kezdettel megtartja a szokásos családias gyümölcs-estét, amelyre a rendezőség tisztelettel meghív minden érdeklődőt. A zenét a Munkás-Otthon kebelébe tartozó szalonzenekar szolgálja.

Őszi női és férfi
szövet ujdonságaival árban, minőségben, választékban vezet
Petrik Károly
női és férfi divatüzlete
SZENT ANNA UCCA 5. SZ.
Telefon 12-44.

A Dunavölgy rendezése Lengyelország nélkül?

Irta: vitéz BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE

Felejtsük el egy percre, hogy Kánya Kálmán Magyarország külügyminisztere s hogy a Kányafele külpolitika Magyarországnak a „mérleg nyelve" szerepét szánta a német birodalom és Olaszország között — sajnos anélkül, hogy az olasz politikai közvélemény beleegyezését elnyertük volna ehez a furcsa közvetítéshez; felejtsük el, hogy Mecsér András uram viszont teljes erejével és roppant presztizsével támogatja ezt a külpolitikát, amelynek lényege, hogy „ide is mozoghat, oda is" s ez az ide-oda való szabad mozgás a szegény Csonkamagyarországnak minden más hatalommal szemben azt az egyedülálló privilégiumot biztosítja, hogy *egyszerre két orientációt is* követhet; felejtsük el mindazt a rengeteg henye frázist és zavaros gondolatmenetet, minek híg levében fuldoklik az ezeréves magyar államgondolat; — és ringassuk magunkat abban a reménységben, hogy valóban lélek, tartalom és messzetekintő gondolat költözik mielőbb a római hármas paktumba, Ausztria és Magyarország még szorosabbra füzi gazdasági és politikai barátságát s a két középponti dunai ország, háta mögött Mussolini erőtől duzzadó olasz birodalmával, leülhet a tárgyaló asztalhoz a kisantant országaival, melyek mögött viszont Franciaország hatalma és presztizse áll.

Nagy dolog volna, óriási lépés a Dunavölgyének rendezése felé, ha a római hármas csoport ugyanolyan szoros összefogással és együttműködéssel és egyetakarással mehetne bele a tárgyalásokba, mint a párisi négyes csoport. S ha a dunai országok mögött az olasz és francia nagyhatalom is kész volna *kölcsönösen* számotvetni a másik csoport érdekeivel és szempontjaival egy becsületes dunai kompromisszum megfogalmazására és megvalósítására.

De lehet-e remélni akár ideiglenes kiegyezést is a kisantant országainak rideg és mohó zsákmánymentő kérlelhetetlensége és a jogos magyar revíziós igények között? A kisantant hallani sem akar revízióról, Magyarország pedig hallani sem akar a revízió feladásáról. Viszont az a tétel is tisztázottnak mondható, különösen Benesék részéről hangzott el többször e tekintetben megnyugtatás, hogy a kisantant egy dunai kompromisszum során nem kívánna Magyarországtól semminemü politikai igény- és joglemondást, ehelyett inkább a gazdasági kapcsolatokat és együttműködést kívánja hangsúlyozni. De a mai kétségbeejtő dunai zürzavar sem tarthat örökké s a Dunavölgy rendezetlenségéből származó egyetemes nyomorúság minden itt élő népet és országot szorongat, minket is, ellenfeleinket is. Illúziókkal sem vígasztalhatjuk magunkat sokáig.

Bethlen István multkori nevezetes cikkéből is kicsendült már az a pesszimista felismerés, hogy „a mai nemzetközi helyzetben" a revíziót illetőleg nem várhatunk komoly eredményeket, főleg pillanatnyilag jelentkezőket, a francia-olasz tárgyalásoktól és az esetleges megegyezéstől. *De bele mehetne-e Magyarország a revízió elodázásába arra való jogainak és igényeinek teljes fentartásával, egyszerűen a kisebbségi jogok megnyugtató rendezése alapján?*

Ez az a roppant kérdés, amelyre való válaszadás elől előbb-utóbb nincsen számunkra kitérő. Más szavakkal: köthet-e akár ideiglenes és főleg gazdasági természetű, de mégis általános jellegű dunai kompromisszumot Magyarország a kisantant országaival azonnali revízió nélkül, de a revízióra való igényeinek világos és határozott fentartásával, amit Olaszország is magáévá tesz és újból ünnepélyesen lerögzít a maga részéről is, a magyar kisebbségek létének és fejlődésének teljes biztosítása s az osztrák-magyar együttesnek a kisantant országaival való gazdasági megegyezés alapján? Vagyis: viszszatérhet-e Magyarország a kisebbségi kérdés rendezésével megtoldott és az olasz revíziós nyilatkozattal kiegészített Tardieu-tervhez?

Szinte a torkomban érzem szívemet, mikor e kérdésre keresem a választ. Ám latra téve 15 év szenvedéseit, de magyar bűneit és jóvátehetetlen mulasztásait is, különösen azt a romboló tényezőt, amely külpolitikánknak a német birodalomtól való függőségével s a német birodalomhoz kapcsolt hibás revíziós elgondolásával olyan mélyre süllyesztette országunk pillanatnyi európai jelentőségét s annyi fölösleges ellenszenvet halmozott a fejünkre; számbavéve az elszakított magyar kisebbség rettentő pusztúlását, védtelenségét, kiszolgáltatottságát, Magyarország részéről való elhagyatottságát, helyzetének mai reménytelenségét és számbavéve a magyar nemzeti hivatásérzetnek és államgondolatnak, évezredes történelmi szemléletnek és tudatnak szörnyű süllyedését e másfél évtized alatt, egyben a német birodalom egyre inkább beteljesedő teljes izolálódását s ezzel a 15 esztendős magyar külpolitika egész csődjét: mégis keresnünk kell a kapituláció elől való menekülés megfogyatkozott lehetőségeit és szükreszabott ösvényeit. *S úgy érzem, hogy Csonkamagyarország még legszorongatottab helyzetében, 15 éves külpolitikájának bukását felismerve, sem mehet bele egy kapitulációba.*

Hanem még ha valóban kénytelenek volnánk is belátni Bethlen István gróffal, hogy a revíziót illetőleg *pillanatnyi sikert nem várhatunk, akkor sem elégedhetünk meg egyszerűen a kisebbségi kérdés rendezésével és revíziós igényeink fentartásával.* Mert revíziós igényeink fentartása esetleg csak szó maradna, szép frázis, üres dísz, szalagos és feliratos koszorú történelmi jogaink és követeléseink sírhalma fölött. Ilyen olcsó megoldásba pedig sem a mai, szellemében kétségtelenül őszintén hazafias és nacionalista kormányzat, sem semmi más nemzeti kormányzat és rendszer és törvényhozás bele nem mehetne.

És itt felmerül a kérdés: mi adhatna hát eleven erőt, jelentőséget és alkalomadtán realizálható potenciát a magyar revíziós jogfentartásnak egy ideiglenes és főleg gazdasági jellegű dunai megegyezés szomorú és revíziót halasztó kompromisszuma esetén? Szinte remegve és tapogatózva, készen minden pillanatban önmagamat is megcáfolni, még inkább valami jobbal és biztatóbbal megcáfoltatni: vetem fel az alábbi hármas gondolatot.

Először: a dunai megegyezést határozott időre és pedig lehetőleg rövid határidőre kellene kötni, hogy magán viselje, ép úgy, mint a lengyel-német megegyezés, a politikai provizórium vagy fegyverszünet jellegét. De ez az időtartam a mi esetünkben még 10 évig alig lehetne, legfeljebb talán 5 esztendő. Másodszor: előzőleg meg kellene történnie a magyar politika végleges függetlenedésének a német birodalomtól, hogy a provizórium alatt kiépülhessenek mindazok a politikai, gazdasági és művelődési kapcsolatok elsősorban Olaszországgal, másodsorban Franciaországgal, amelyek nélkül Magyarország s a magyar nemzet semmiképpen sem foglalhatja el, még lefokozott mértékben sem, ezeréves középponti Dunavédő őrhelyét. Harmadszor pedig: Magyarországnak tisztáznia kellene a lengyel [illegible] és realizálnia a lengyel-[illegible] érdekek alapvető ősi gyönyörű párhuzamosságát és éppen Magyarországnak kellene Lengyelországot belevonnia valami módon és valaminő formában az új dunai politikai konstrukcióba.

Azzal tisztában kell lennünk, hogy Lengyelország most ugyanazokat az erőgyűjtő és tekintélyszerző éveit éli, mint a fasizmus első éveiben Olaszország, amikor még nem kezdett új, újszerű és a réginél sokkal aktívabb külpolitikát. De Lengyelország nem maradhat meg sokáig mai helyzetében, egyszerűen egy orosz-lengyel meg nem támadási szerződésre, egy német-lengyel politikai fegyverszünetre s egy talán meglazult francia-lengyel szövetségre bízva rettentő ellenséges erők és fenyegetések közé ékelt és szorongatott életét. Lengyelországnak, különösen mióta Oroszország újból megjelent az európai politika porondján, előbb-utóbb meg kell találnia — egészségesebb formában — azokat a kapcsolatokat dél felé, amelyeket a kinantanttal nem tudott igazán megtalálni s amelyeknek csak egyik részlete, talán nem is nagyon kidolgozott s nem is valami biztos alapon nyugvó részlete, a lengyel-román politikai és katonai egyetértés. — *Lengyelországot Közép-Európa és elsősorban a Dunavölgye életébe legkönnyebben a lengyel-magyar ősi barátság, testvériség és máig elven érdekazonosság kapcsolhatná.*

De Olaszország is kell, hogy a francia-kisantant összefogással s főleg az olasz-francia közeledést és készülő megegyezést kívülről erőteljesen ostromló és bizony fenyegető francia-jugoszláv szövetséggel szemben, annak kiegyensúlyozására s a *kiesett német birodalom helyébe*, megtalálja a ma szabad, de kialakulatlan nagyhatalmi politika vizein evező Lengyelország bizalmát és együttműködését. Erre kellene dolgoznia ma mindenekfölött a magyar politikának. *Mert csak egy magyar-lengyel és olasz-lengyel megegyezés hozhatná Magyarországot abba a lélektani helyzetbe és politikai pozicióba, hogy néhány esztendőre félretehesse a revízió kérdését s egyben megköthesse a maga keserves, de jóhiszemű és nemzeti becsületét el nem prédáló kompromisszumát a kisantanttal, helyesebben: a többi dunai országokkal.*

PERCEL CAROLA és ADLER RENÉE
Ballett iskolájában
kezdők, haladók és művészképzősök csoportja október 1-én kezdődik. — Beiratkozások délután 3—5-ig az intézetben.
PIAC UCCA 59. SZÁM

Új cipőfelsőrészkészitő!!
Készit elsőosztályú párost és raktárit
A LEGOLCSÓBBAN.
Kész felsőrész raktáron.
FEJÉRVÁRI FERENC,
— Csapó ucca 14. sz. —

Oktober tizedikén tartja első összejövetelét a Kollégiumi Diákszövetség

A Kollégiumi Diákszövetség már évek óta minden hónap első szerdáján az Angol Királynő külön éttermében diáktestvéri összejövetelt tart. A szövetség az itt elhangzott előadásokat összegyűjtötte és a még felkutatandó anyaggal együtt annak idejében nyomtatásban is meg fogja jelentetni. De nemcsak a diákanekdotákat fogja kiadni a szövetség, hanem a diáknótákat is, amelyből egy csokorra való már össze is van gyűjtve, de a gyűjtést tovább folytatják. Az összegyűjtött nóták megbírálását dr. *Nagy* Sándor kollégiumi vallástanár, *Bodnár* Lajos tanítóképzőintézeti ének- és zenetanár, valamint *Szigethy* Gyula kollégiumi ének- és zenetanár vállalták el a kollégium iránti szeretetből, a bizottság elnöke pedig *Csobán* Endre városi főlevéltárnok.

A szövetség október hó 3-iki összejövetele a budapesti református napok miatt elmarad és október hó 10-én, a hónap második szerdáján lesz megtartva. A szövetség elnöksége kéri a diáktestvéreket már most, hogy az október 10-iki összejövetelen minél számosabban vegyenek részt.

MENTSÉG

A férj így szól nejéhez:

— Mi jutott eszedbe, megvenni ezt a karkötőt? Hányszor mondtam már, hogy ne vegyél meg valamit csak azért, mert olcsó.

— De János, ez a karkötő egyáltalában nem volt olcsó.

MODERN KÉPKERETEZÉS ÜVEGCSISZOLÁS, TÜKÖRGYÁRTÁS
Bergernél
Piac ucca

Arban minőségben vezet **Halmágyi Utóda** szőrme bundái, téli kabátjai és ruhái. Szolid olcsó árak!

Hétfőn délután a korzón sétálókat „lopja meg“ Simon mester, utána pedig egy ékszerüzletet fog „kifosztani“

A zsebtolvajkirály nagy szenvedélye: a futball. — Rajong a Bocskayért, amelynek minden mérkőzésén megjelenik

A debreceni korzók közönségének már sok érdekes látnivalókban volt része, de hétfőn délután 5 órakor egészen különös eseménynek lesz tanuja. Hétfőn délután ugyanis pontosan 5 órakor megjelenik a korzón Simon mester, a zsebtolvajkirály, aki a járókelőket fogja meglopni. Úgy fog sétálni könnyedén, észrevétlenül és a meglopott járókelő csak akkor szerez majd tudomást arról, hogy ott van a világhírű zsebmetszőkirály, amikor majd elébeáll és átnyujtja zsebóráját, vagy pénztárcáját, amelyet pár pillanattal azelőtt vett ki az illető úr zsebéből, vagy az illető hölgy retiküljéből.

A délutáni órák általában azok, amikor a közönség még nem nagyon vonul ki sétálni, a tulajdonképpeni korzó csak este 6 órakor kezdődik, de hétfőn délután Simon mester látogatására való tekintettel előreláthatólag hatalmas tömeg jelenik meg a Piac uccán a Kossuth uccától a Szent Anna uccáig terjedő részen. Mindenki kiváncsi arra, hogyan is néz ki az eddig a közönség előtt teljesen titokzatosan élő Simon mester és mindenki szeretné látni, hogyan viszi véghez szinte hihetetlen bravurjait. De senki sem fogja látni. Hétfőn délután lesz az az időpont, amikor sokan szeretnék, hogy meglopják, hiszen úgyis visszakapják az „ellopott” tárgyat. De Simon mester, ez a különleges ember olyan szédítő gyorsasággal hajtja majd végre lopásait, hogy jóformán észrevétlen marad a publikum előtt. Pillanatok alatt végzi el a lopást, ugyancsak pillanatok aatt adja vissza a tárgyakat és már el is tünik a kiváncsi emberek szeme elől.

Ezeknek a lopásoknak tulajdonképpen egy célja van. A zsebtolvajkirály ugyanis be akarja bizonyítani, hogy mennyire gondatlanul és kevés óvatossággal jár a közönség az uccán és az ügyes zsebtolvajok számára mennyi lehetőség kinálkozik. Hétfőn délutáni müködésének egyetlen célja nagyobb óvatosságra és vigyázatra inteni a publikumot. De előadxsain, amelyeket október 3-án és 4-én rendez az Arany Bika dísztermében, nemcsak óvatosságra és vigyázatra inti a közönséget, hanem meg is magyarázza a védekezés lehetőségeit és módszereit. Mert ma már nemcsak a zsebmetszésnek vannak tökéletes eszközei, hanem az ellene való védekezésnek is, ezt azonban csak szakavatott ember tudja megmagyarázni a közönségnek.

Simon mesterről egyébként érdekes feljegyezni azt is, hogy nem a megszokott és száraz előadókhoz hasonlít. Előadásait humorral, eredeti ötletekkel fűszerezi, úgy hogy állandó derültség uralkodik mindig a nézőtéren. A zsebtolvajkirály sejtelmes alakja megelevenedik előadóteremben és nemcsak elegáns, könnyed mutatványaival képráztatja majd el a nézőket, hanem megjelenésével is. Simon mester nem megrokkant, öreg aggastyán, aki a mult emlékeit magyarázza el hallgatóságának, hanem... De az ellen tiltakozik, hogy személyével ennyire behatóan foglalkozzunk, azt mondja, nem szereti, ha megjelenésével, külsejével is foglalkoznak az ujságok. Úgyis meglátja majd a közönség a pódiumon, amelyen Mussolini kitüntetésével, az arany vállszalaggal fog megjelenni.

Hétfőn délután azonban nemcsak a korzó járókelőit lopja meg Simon mester, hanem bemegy az egyik előkelő ékszerüzletbe és ott is „lopni fog”. Vásárlás ürügye alatt tér be, közben pedig ellop egy értékes nyakéket, vagy gyűrűt, ami éppen a kezeügyébe esik és amelynek meglehetősen magas az értéke. Távozása előtt azonban természetesen visszaadja az ellopott ékszereket.

A lopáson kívül még egy másik nagy szenvedélye van Simon mesternek: a futball. Rajong érte és nincs olyan nagyobbszabású futballesemény, amelyen elmaradna. Ott van mindenütt, izgul, drukkol és ennek tulajdonítható az a határtalan rokonszenv, amelyet a debreceni proficsapat, a Bocskay iránt érez. Nagyon szereti a debreceni fiúkat, ha a fővárosban tartózkodik és a Bocskay éppen ott játszik, akármilyen más mérkőzés van, ő a debrecenieket nézi meg. Nagy szimpátiáját a kék-sárgák iránt mindennél jobban bizonyítja az, hogy az október 3-iki előadására két páholyt bocsátott minden ellenszolgáltatás nélkül a Bocskay játékosainak rendelkezésére.

Akar-e Ön természetes szőke hajat? ha igen, ugy használjon
KAMILL
eredeti virágporzóból készült
hajszőkítőport
Minden szaküzletben kapható.

Mint a mágnes a vasat,
ugy vonzza a közönséget a
VIGSZINHÁZBA
Tarzan és pajtása
Ma, vasárnap
3, 5, 7 és 9 órakor
Ha nem kapott jegyet vasárnapra, ugy
hétfőn utoljára
5, 7 és 9 órakor

Hatalmas arányuvá fejlődött br. Vay Lászlóné magyaros ruhaakciója

Az elmult héten közöltük azt a felhívást, amellyel br. *Vay* Lászlóné fordult a debreceni jótékony egyesületekhez, egyházakhoz, katonai és polgári intézményekhez, társadalmi munkát támogató magános egyénekhez. Az volt a kérése, hogy az idei karácsonyi jótékonyság ne nélkülözze a magyar stílust, magyarságunk külső jeleit. Az ajándékruhák mintája és formája is magyaros legyen!

Nagy előnye az akciónak, hogy mindenki ezután is saját ismerős szegényeit ruházhatja fel, abban az üzletben szerezheti meg a ruhaanyagot, ahol vásárolni szokott és a ruhát azzal készítteti el, akivel akarja. A mozgalomban a magyaros stílus az összekötő kapocs.

A felhívásnak Debrecenben nagy visszhangja támadt. Az elmult rövid pár nap alatt majdnem az összes egyházak és jelentős jótékony egyesületek csatlakoztak a nagyszerű mozgalomhoz, csakis azok a testületek nem jelentették az akcióban való részvételüket, amelyeknek vezetői jelenleg nincsenek Debrecenben. Az egyetemi tanárok feleségei, különböző asztaltársaságok, klubok, sőt magánosok is lelkesen támogatják az akciót.

A Nemzeti Munkahét alkalmával a MANSz és Vörös Kereszt Egylet országos közgyülése, illetőleg kongresszusa keretein belül dr. *Jánossy* Gyuláné tart a debreceni mozgalomról előadást és így ez egyesületek vidéki alakulatai útján remény van arra, hogy a mozgalom országos jellegüvé válik.

Olcsóbb lett a Debreceni Hőforrásviz

Leszállitott árak: 1½ literes családi üveg 24 fillér
1 „ „ 18 „
½ „ „ 10 „

A közigazgatásba nem engedik be a politikát — jelentették ki báró Vay László főispán és Rásó István alispán

Lelkesen ünnepelte Hajdúmegye közgyűlése a kormányzót — Magasnivójú vita fejlődött ki az alispáni felentés körül — A főispán köszönetet mondott a tárgyilagos felszólalásokért — Juhász Nagy Sándor indítványára a törvényhatóság államsegélyt kér Hajdúszoboszlónak — Gombosi Zoltán interpellált az egyeki főjegyző konyak, vanilia, császárkörte, cigaretta, szivar rendelései ügyében

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt báró *Vay* László főispán elnöklete alatt rendes közgyűlést tartott, amely tárgyainál és az elhangzott felszólalásoknál fogva is különösebb jelentőséggel bír. Különösen nagyjelentőséggel bírt az a felszólalás, amely dr. *Juhász Nagy* Sándor részéről elhangzott egyszer az alispáni jelentéshez, másodszor pedig Hajdúszoboszló város szanálására vonatkozóan. Mindkét felszólalásban az a nagyvonalú, nagy koncepciójú közéleti férfiú, az országos és a várospolitikának kiválósága, a demokratikus, tántoríthatatlan meggyőződésű és minden vonatkozásban szociális gondolkodású egyéniség nyilatkozott meg, aki éppen ezekért változatlanul birja mindenkinek tiszteletét és megbecsülését. Mindkét felszólalását nagy figyelemmel hallgatta a közgyűlés közönsége és nemcsak szivesen helyeselt az elmondottaknak, hanem azokat kész örömmel tette magáévá.

A közgyűlést féltíz órakor nyitotta meg báró *Vay* László főispán, aki elsősorban *Nábráczky* István ny. és *Lessényi* István aktív főszolgabirót és *Nagy* Ferenc törvényhatósági bizottsági tagot parentálta el meleg szavakkal. Emléküket a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg.

Hódolat a kormányzónak

Napirend előtt dr. *Uzonyi* György képviselő szólalt fel. Magyarország kormányzója... — kezdte beszédét. Ebben a pillanatban lelkes éljenzés között a közgyűlés tagjai felállottak és állva hallgatták végig a beszédet. — ...a nemzeti hadsereg élén 15 év előtt tartotta bevonulását Budapestre. Ma az egész magyarság hódolattal, szeretettel tekint a kormányzó fenkölt személye felé és hálatelt szívvel fordul a Mindenhatóhoz. Mint egykor Csaba királyfi, fehér lovon jelent és állott a pusztúló nemzet élére, amelyet saját bűnei és saját fiainak vétkei vittek a vesztébe. Ő bizalommal jött és a nemzet meghallgatta hívó szavát. A magyar nemzetet a halál veszélye fenyegette. Hogy megvagyunk s tevékeny részei vagyunk a világpolitikának és hogy — tekintve a világhelyzetet — itt viszonylagosan nyugalom van, azt neki köszönhetjük. Mindig úgy volt, hogy amikor nagy veszélyben volt a magyar nemzet, a magyarok Istene mindig küldött valakit, aki a porbaomlott nemzetet felemelte. Csaba királyfi, a Hunyadiak újra feltámadtak Horthy Miklósban. Mindig ugyanaz a személy, a magyar geniusz inkarnacioja, akit a magyarok Istene küldött, a régi lélek új testben. A 15 év új honalapitás ideje volt. Rajtunk áll, hogy hűséggel, kitartással, erős egységben, a veszélyben szembenézve, őt támogatva, az új honalapítás munkája sikerüljön. Hálát adunk az Istennek, hogy őt nekünk adta. Kérjük az Istent, hogy adjon neki erőt, egészséget, hogy bevezethesse nemzetét a boldogságba. Holnap vonul el előtte a nemzet. Lélekben mi is ott leszünk és kiáltjuk a költővel: Áldás életére! Indítványozza, hogy a kormányzó halhatatlan érdemeit jegyzőkönyvében örökítse meg a törvényhatóság és hűségéről biztosítva, hódolattal üdvözölje.

Lelkes éljenzéssel fogadta a beszédet a közgyűlés, amely az indítványt elfogadta.

Az alispán jelentése

Nábráczky Béla főjegyző olvasta fel ezután Rásó István alispán időszaki jelentését.

A jelentéshez elsősorban *Maday* Gyula képviselő szólott hozzá kérve, hogy a főispán gondoskodjék arról, hogy minél bőségesebb munkaalkalom álljon rendelkezésre a nyáron munka nélkül maradt munkások részére és eszközölje ki, hogy a más törvényhatóság területén elrendelt munkálatoknál a hajdúmegyei földmunkások elhelyezést nyerjenek.

Utána Juhász Nagy Sándor mondta el nagyszabású beszédét, amelyet lapunk első oldalán közlünk.

Kállay Gábor: A jelentés gazdasági részéhez szól. Ennek az országnak legfőbb foglalkozása és az élet gerince a földmívelés. Amikor azt látjuk, hogy a munka folyt, de az áldás elmaradt, a nyomorúságba sülyed a nemes földmíves foglalkozás, a vele sorsközösségben élő testvérek nevében kéri, hogy kövessenek el mindent, hogy ezt a magyar népet a lezüllés lejtőjén megállítsuk és jobb állapotba hozzuk. Köszönetet mond a főispánnak a vetőmag megszerzése iránt folyt akcióban kifejtett fáradozásáért. De a főispán csak egy ember. Ő megtett, amit tehetett, de álljanak melléje a vármegye főrendiházi tagjai, országgyűlési képviselői, mert hazájuk és népük iránt, hogy segítsék a főispánt. Furcsa volna, hogyha ők otthagynák az ekeszarvát és bunkós bottal mennének követelni a segítséget. Azoknak a hivatottaknak, akiknek ez kötelességük is, kell cselekedni, nem lehet az egész munkát egy emberre hárítani. Köszönettel veszi, hogy a magyar munkásoknak biztosítani akarják a kenyeret. Rámutat arra, hogy a kenyér mellett gondoskodni kell a földmíves munkásság téli tüzelőjéről is, mert szalmával nem fognak tudni tüzelni a télen a rossz termés miatt és azért, mert a szalmát a takarmányhiány miatt felétetik a jószággal.

Gábor András azt kéri, vesse közbe magát a főispán és alispán, hogy a miniszter ama rendeletét, amely szerint a községi faiskolákat október 15-ig be kell szüntetni és a fákat elégetni, vagy vonja vissza, vagy a végrehajtást halassza későbbi időre.

Az alispán válasza: A közigazgatásból kiküszöböli a politikát

A felszólalásokra *Rásó* István alispán válaszolt, hálásan köszönetet mondott dr. Juhász Nagy Sándornak elismerő szavaiért. Kéri ő is, hagyják a multat. Ha valakit politikai sérelem ért, azt sajnálja és kijelenti, hogy azt ő nem akarta. Ő igyekszik mindig pártatlan lenni és minden közigazgatási ügyet politikamentesen intézni a jövőben is. Egyetlen tisztviselőjének sem engedi meg és ha megtörténik, a legerélyesebben torolja meg, ha hivatalos hatalmát politikai célokra használja fel. A munkanélküliség leküzdésére mindent elkövettek már eddig is. Felsorolja azokat az összegeket, amelyek már is rendelkezésre állanak a munkaalkalmak teremtésére. A városokban a népgyűlésekre az engedélyt a rendőrség adja meg, de a községekben egyetlen esetben sem tudnak mondani, hogy ne engedélyezett volna, vagy ne engedélyezne népgyűléseket...

Dr. Juhász Nagy Sándor mosolyogva mondja: Majd megpróbálom! (Derültség.)

Rásó István ezután köszönetet mondott Kállay Gábornak, hogy felemlítette a tűzifa kérdését. Már holnap megteszi a szükséges intézkedéseket. A faiskolák kiirtása ellen helyesli a feliratot.

A főispán köszönetet mond a páratlan tárgyilagos felszólalásokért

Báró Vay László főispán megnyugvással és örömmel látja pártkülönbség nélkül, a pártokon felülemelkedve, teljesen tárgyilagosan tárgyalták a kérdéseket és közös erővel igyekeznek megoldást találni. Nem is tudja másként elképzelni, minthogy a mai nehéz gazdasági és szociális kérdéseket összefogva, együtt dolgozva intézzék el. Az alispánnal együtt minden igyekezete oda irányul, hogy a téli nehézségeket minden eszközzel megoldják. Már történtek is intézkedések: a vetőmag, az adókedvezmények, az adóbehajtásoknál a gazdasági helyzetre való figyelem. Nehéz probléma a munkaképtelenek és gyermekek ellátása. Mindent elkövet, hogy a kormány támogatását elnyerje. A népkonyhákat ismét üzembe helyezi. Dr. Juhász Nagy Sándort megnyugtatja: sehol politikai szempontok figyelembe nem jöhetnek, az egész inségmunka kérdését és a népkonyhák ügyét is úgy viszi, mint tavaly, nem engedi hogy abba politika belekerüljön.

A közgyűlés egyhangúan elfogadta az alispáni jelentést és magáévá tette az ahoz fűzött megjegyzéseket és indítványokat.

150.000 pengő utépítésre

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy az alispán 150,000 pengő kölcsönt vett fel útépítési célokra és felhatalmazta az alispánt, hogy azt ne programszerűen, hanem a szükséghez mérten használja fel.

Tisztviselők nyugdíjazása

Utasította a közgyűlés az alispánt, hogy a belügyminiszter leirata értelmében a szolgálatukat betöltött, vagy a korhatárt elért tisztviselők végelbánása ügyében intézkedjék.

A vármegye az Ujságíró Kamara mellett

Hasonló szellemű felirattal támogatja a közgyűlés a város feliratát az Ujságíró Kamara felállítása ügyében.

Elvet a közgyűlés egy antiszociális javaslatot

Hajdúnánás ama kérelme kapcsán, hogy az adóval és ipartestületi tagsági díjjal hátralékos iparosok iparjogosítványa büntetésképpen vonassék el, *Gombosi Zoltán* megjegyezte, hogy ez szégyenteljes javaslat és ilyennel nem lett volna szabad a polgármesternek ide jönnie. Köszönettel fogadja, hogy a javaslatot az előadó sem támogatja. A közgyűlés el is vetette a javaslatot.

A törvényhatósági választások

Törvényhatósági átiratok és községi felterjesztések után a közgyűlés kijelölte a törvényhatósági választások elnökeit és helyettes elnökeit és a virilis tagok választásának idejét október

A „Csokonai Szinház“ kedvezményes füzetjegyei

kaphatók: A „Takarékosság“ Kereskedelmi Részvénytársaság irodájában, Deák Ferenc u. 6. sz.,

továbbá minden vállalatnál és intézménynél, a „Takarékosság“ Kereskedelmi R. T. megbizottainál.

29-re, az általános választásokét november 1-re tűzte ki.

Hajdúhadház község

Hajdúhadház megyei városnak nagyközséggé visszafejlődése folytán kimondta a közgyűlés egy szolgabírói és két díjnoki állás rendszeresítését.

Államsegély Hajdúszoboszlónak

A közúti, háztartási költségvetés elfogadása és kultúregyesületek kérelmének elintézése után rátért a közgyűlés az önálló indítványok tárgyalására. Az első indítvány volt dr. Juhász Nagy Sándor és társai indítványa, amelynek lényege az volt, hogy eszközöljenek ki a legnagyobb pénzügyi nehézségekkel küzdő Hajdúszoboszló részére államsegélyt.

Az önálló indítványt dr. *Juhász Nagy* Sándor okolta meg. Az indítvány sorsa — mondta — attól függ, hogy azt milyen súllyal támogatják. Hajdúszoboszló pénzügyi csőd előtt áll, 144% a pótadója, amit a lakosság nem tud megfizetni s amelyre már a miniszteri rendelet is megállapította, hogy ez így nem mehet tovább. Ha a várost a maga gondatlansága sodorta volna bajba, meggondolandó lenne a megsegítés. De a bajt nem a város meggondolatlansága okozta, hanem a fürdő. Feltört a földből a meleg víz, ez a természeti kincs. Arról volt szó, hogy ezt kihasználják-e, vagy veszendőbe hagyják menni. Az akkori kormány tagjai, gróf Bethlen István miniszterelnök és Vass József népjóléti miniszter a leghatározottabban megigérték, hogy nem hagyják így a várost, hanem államsegélyt fognak adni. A város ez ígéretek alapján, amelyek népgyűlésen is elhangzottak, ment bele abba, hogy saját erejét meghaladó mértékben, abban a reményben, hogy a megigért államsegélyt megkapja, építkezzen, útakat és villanytelepeket létesítsen. A nép nem tudja megfizetni a magas pótadókat. E város és derék, becsületes magyar népe minden támogatást megérdemel. Csodálatos fátum ül e népen. A városházán egyik közéleti botrány a másikat éri és ezek után jön a pénzügyi krízis. Igaz, hogy most tárgyalnak a fürdő értékesítése ügyében, de ez más lapra tartozik. Megérdemli a város, hogy támogassák, ezért azt kéri, hogy teljes súllyal igyekezzenek keresztül vinni az államsegély megadását.

Báró Vay László főispán és *Rásó István* alispán kijelentették, hogy a legnagyobb szeretettel és a legteljesebb mértékben támogatják a várost. Ha a megállapodás azzal a társasággal, amellyel a város most tárgyal, létrejön, már meg is lesz az alap, hogy a minisztériumban az államsegély kérését alátámasszák.

Bélteky Lajos ama kérése után, hogy a főispán a leghathatósabban támogassa a kérést, az önálló indítványt a közgyűlés egyhanguan elfogadta.

A nem állami tanítók megsegítése

Ugyancsak egyhanguan elfogadta a közgyűlés Bélteky Lajos és társa önálló indítványát, hogy a kultúradó kivetésével a felekezeti és községi tanítók hátralékos követeléseiket is megkapják.

Az egyeki főjegyző ügye

Gombosi Zoltán az egyeki főjegyző ügyében interpellált. Ezt az ügyet már három hó előtt ide akarta hozni, azt hitte, hogy azóta elintézést nyert a főjegyző ügye. De a vádaskodások tovább tartanak. Azért hozza most — nem szivesen — ide az ügyet, hogy a főispán és alispán, akik minden kilengést igyekeznek megtorolni, ebben az ügyben is világosságot derítsenek és ha a vádak rágalmaknak bizonyulnának, a rágalmazókat büntessék meg, ha pedig igazaknak bizonyulnak, a bűnös elvegye méltó büntetését. A vádak szerint a főjegyző községi számlára olyan élvezeti [illegible] rendelt meg a Hangya szövetkezetnél, mint konyak, narancs, vanilia és császárkörte likör, cigaretta, szivar és olyan dolgokat, amelyek nem tartoznak a közigazgatási szükséglet körébe. 1300 pengőt fizettek ki ezekért. A vitézi széknél, az ügyészségnél is feljelentés van a főjegyző ellen. Kérdi, tartott-e ez ügyekben vizsgálatot az alispán.

Rásó István alispán ismertette az ez ügyben tett intézkedéseit és bejelentette, hogy a kir. ügyészségtől nyert felvilágosítás szerint ez ügyekben folyik a nyomozás. Ennek megtörténte, illetve befejezése után következik a közigazgatási eljárás.

A közgyűlés és az interpelláló is tudomásul vette a választ, amivel a közgyűlés véget ért.

Öt rend ruhát lopott egy szabótól a rovott multu tolvaj

Az elmult éjszaka betörők garázdálkodtak *Márkus* János férfiszabó Miklós ucca 40. szám alatt levő szabómühelyében. A rendőri vizsgálat szerint a betörők a szomszéd ház kerítésén keresztül jutottak be a házba, ahol álkulccsal felnyitották a szabómühely ajtaját. Pénzt nem találtak, ellenben öt ruhát vittek magukkal és úgy ahogyan jöttek, a szomszéd házon keresztül, elmenekültek.

A rendőrség azonnal nyomozást indított a betörők kézrekerítésére és természetesen azonnal értesítették a zálogházakat, hogy ha gyanus alakok jelentkeznek ruhát eladni, azonnal értesítsék a kapitányságot. A délelőtti órákban a zálogházban valóban megjelent egy nő, aki öt ruhát vitt magával. A zálogházi tisztviselő már ki is adta a ruhákért a számot — éppen a 13-ast —, amikor hirtelen megkérdezte a nőtől, hogy kié az öt ruha.

— Itt vár kinn a tulajdonos — válaszolta a leány, mire a tisztviselő rászólt, hogy hívja be.

A nő kiment a zálogházi számmal együtt, de többet nem tért vissza. Magával vitte a számot is. Az esetről természetesen azonnal értesítették a rendőrséget. Detektívek mentek a zálogházba és a tisztviselő elmondotta, hogy látta, amikor a lány kiment, egy kopott szürkeruhás fiatalemberrel beszélgetett az udvarban, aztán mind a ketten elmentek. Pontos személyleírást adott mindkettőjükről és az este sikerült is elfogni az egyik Késes uccai korcsmában a férfit vadházastársával, aki a ruhákat a zálogba akarta tenni. A rendőrségen kiderült, hogy a fiatalembert *Babot* Károlynak hívják, 27 éves, munkanélküli péksegéd, aki csak az elmult hónapban szabadult ki a fogházból, ahol szintén lopásért ült néhány hónapot.

Megállapította a rendőrség azt is, hogy Babotnak bűntársa is volt, *Németh* István 30 éves, szintén állásnélküli péksegéd személyében, de ez megszökött Debrecenből. Kézrekerítésére országos rádiókörözést bocsátottak ki. Babot Károlyt a rendőrség őrizetbe vette, a leány ellenben, aki a ruhákat bevitte a zálogházba, tisztázta magát, mert nem tudott arról, hogy Baboték azokat betörés útján szerezték meg.

Babona nem létezik!

Vásárlóink tömegét áraink és minőségeink vonzzák

HABSELYEM TÉLI PONGYOLA garantált hibátlan áru csak		9.80
HABSELYEM NŐI RUHA UJDONSÁGOK		7.80
ŐSZI PULLOVER UJDONSÁGOK . . .	6.90, 2.50	1.90
CREP DE CHINE KENDŐKÜLÖNLEGESSÉGEK	2.50	1.90
DIVATERNYŐK ALKALMI ÁRON	6.80	3.96
FÉRFI ING különlegesség, complett méret		4.40
NŐI HÁLÓING matt scharmőz		4.40
NŐI COMBINÉ matt himzett		2.96
NŐI SCHARMŐZ NADRÁG reklám ár		1.78
FÉRFI NYAKKENDŐ ujdonságok	1.36	0.96
TÉLI BORDÁS HARISNYA, igen tartós	1.10	0.76
MATT HARISNYA, azsur nyíllal	1.68	1.38
FÉRFI ZOKNI, divatminták, flór	0.76	0.46
GYERMEK PATENT HARISNYA 1-es nagyság . . .		0.25

Svájci női fehérnemüekben óriási választék, eddig még nem létezett árakon!

Kirakatainkat okvetlen kérjük megnézni!

HAVAS HARISNYAHÁZ

BÁDOGOS UCCA 1.

Őrizetbe vett a rendőrség öt fiatalkorú tolvajt

Koldulás ürügye alatt fosztogattak — Az üres retikülöket a pincékbe dobták

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a rendőrség rendkívül erélyes nyomozást indított az utóbbi időben feltűnően elszaporodott besurranó tolvajok kézrekerítésére. A nyomozás során már sikerült megállapítani, hogy a lopások nagy részét fiatalkorú tolvajok követték el, de sokáig nem sikerült őket kézrekeríteni. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy a közönség, amikor gyakran rajtakapta a lopáson a fiatalkorú bűnösöket, nem adta át a rendőrnek, hanem visszavette a lopott tárgyat, a gyereket megfenyegette, aztán elengedte. Most azonban mégis sikerült elfogni a tolvaj suhancokat, akik már hónapok óta rendszeresen fosztogattak a városban.

A rendőrség elfogott öt fiatalkorú gyereket, akik kihallgatásuk során előadták, hogy kéregetni jártak a lakásokba és az óvatlan pillanatokban magukhoz vettek minden elemelhető tárgyat. Különösen nagy előszeretettel lopkodták a női retikülöket. Ezeknek a tartalmát kiürítették, a retikült pedig ismeretlen házak pinceablakain keresztül a pincébe dobták. A detektívek ekkor a kis tolvajokkal útnak indultak és sikerült is ráakadni néhány olyan házra, amelynek pincéiben megtalálták a bedobott retikülöket.

A fiatal bűnözőket a rendőrség őrizetbe vette és nemsokára átadja őket a fiatalkorúak bíróságának.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni református egyház árvaügyi bizottsága kb. 70 fiú és 54 leányruhára, valamint kb. 145 pár gyermekcipő szállítására árlejtést hirdet. Szállítási feltételek a református egyház hivatalában (Kálvin-tér 17.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatok beadási határideje október 4. déli 12 óra.

Küldöttség.

CSEH ISKOLÁBAN

Egy csehországi iskola tanítója szól az egyik kis nebulóhoz:

— Benes épúgy megmentette Csehországot, mint annakiedjén az orleansi Jeanne d' Arc Franciaországot.

A gyerek egy darabig gondolkozott, aztán így szólt:

— Akkor miért nem égették meg őt is?

Házat keresnek megvételre tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért **2 napilapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

Apollo divatáruház üzletét Piac ucca 63.
alá helyezte át,
BONCASZTALON

Az áldott rossz ember

Bizonyára méltóztatnak ismerni őket, mert sokan vannak. Mindenütt előfordulnak, az uccán, a moziban, a kávéházban és rettenetesen titokzatosak, olyan halkan beszélnek, mint egy suttogó bariton. Mindig tudnak valami friss hírt, valami friss ujságot és mindig tudnak valamit a háttérben, amit még senki sem hallott, de amit ők terjesztenek. Előttük semmi sem tiszta, szerintük mindenütt van a háttérben valami piszok, ők az örök pesszimisták, akik javíthatatlannak tartják ezt a világot. Nem azért, mintha ez volna a meggyőződésük, de az a szenvedélyük, hogy senkiben se bizzanak és semmiben se higyjenek. Nem lehet tőlük nyugton maradni, állandóan sejtelmesek és fontoskodnak ,ők a morálhercegek, akik semmit sem hagynak szó nélkül, mert lázong az erkölcsi érzékük. Napközben egészen rendes emberek, tisztviselők vagy kereskedők, orvosok vagy ügyvedek, kifogástalanul végzik a munkájukat, kifizetik a betéteket, kiszolgálják a vevőt, meggyógyítják a beteget, felmentetik a rablógyilkost, munka után azonban sötét események után szaglásznak, mint megannyi foxi, akik folyvást patkány után kutatnak.

Megyek az uccán és hozzámcsatlakozik egyikük. Egyébként igazán rokonszenves úriember, nős, családos, két lánya van, mind a kettő kitünő állásban és utolsó fillérig hazaadják a pénzt. Jól élnek, nagyszerűen élnek, igazán nem kell semmivel sem törődniök, de a papa mégis mindennel törődik és amikor hozzám jön és kezet fog, ez az első szava: „Hallotta, micsoda aljas fráter ez a Kropacsek?" Nem tudom, melyik Kropacsekről van szó, egyáltalán sohasem volt szerencsém Kropacsekhez. Végre megmondja, hogy a nagykereskedőről van szó, aki nemrégiben csődbe ment. „Képzelje! — mondja és a felháborodás pirja kuszik arcára — ez a gazember úgy él, mint egy kiskirály! Tele van pénzzel, mindenre telik neki és tönkretette a hitelezőit!" Dühös, határtalanul dühös Kropacsekre, akit a debreceni Staviskynek nevez és azt mondja, fel kéne jelenteni, de nem tud pontos adatokat, mert az a nyomorult ravaszul csinálta dolgát. És ezért olyan mérges, hogy szinte sajnálni lehet ezt a becsületfészket, aki talán nem tud majd odahaza megebédelni, annyira ingerültté vált, amikor eszébe jutott a Kropacsek.

És jön a másik és jön a harmadik, az uccán, a moziban, a kávéházban, és mindenütt és mindegyik tud valami panamát, amit „jó volna megszellőztetni az ujságban." Társaságban vagyunk együtt, de félrehúz és beszélni kezd, egészen halkan, még a kezét is a szája elé teszi, nehogy valaki leolvassa, amit elsuttog. Kiköti, hogy senkinek el ne mondjam, de járjak utána, mert „lehetne belőle írni valamit" és megérdemelné az a sötét fráter, akit már kezd pedzeni a végzete. Cibulkáról beszél, az Általános Vidéki Hitelpénztár igazgatójáról, akit most elhelyeztek a szilasbalhási fiókhoz. „Hát mit gondol — kérdi fölényesen, — miért helyeznek valakit Debrecenből Szilasbalhásra? Mi? Sikított a kis öreg, sikított!" Rámnéz és jelentőségteljes a tekintete, mint aki egy világszenzációt árult el, mintha leleplezte volna konkrét adatokkal Sir Basil Zaharoff évi hadiszerszállítmányát a kisántánt részére. Félve és kicsit gyámoltalanul megkockáztatom a kérdést, honnan tudja ezt olyan biztosan, mire harsogva suttogja: „Ugyan, maga kis naivista! Pont Cibulka Félix ne sikkasszon, amikor mindenki sikkaszt?! Ha rendesen viselte volna magát, akkor már régen Pesten működne."

Nem lehet neki ellentmondani, szó sincs róla, hogy ellentmondjon neki valaki, mert személyes sértésnek veszi. Inkább rá kell hagyni, mert még képes leprovokálni, aki kételkedni próbál abban, amit mond. Nemcsak ő, hanem mind, ahányan vannak ilyenek, ilyen rémhírterjesztők és panamaforrások, tulteng bennük az álerkölcs. Nincs az a közigazgatási szerv, amellyel meglennének elégedve, állandóan visszaéléseket kombinálnak és vannak ,akik különböző szervekre speciálizálják magukat. Vannak, akik az inségadónál, akik a szükségadónál, akik az agrárpolitikánál és a többi szerveknél vélnek látni súlyos és megtorlást követelő panamákat.

Nem kímélik a diplomákat sem, előttük nincs protekció, vesszen, akinek veszni kell. Akad közülük, aki különösképpen az orvosokat utálja és azokat tartja szemmel. Mindig tud valamit és az érdeklődést felcsigázóan suttogja: „Mit szól, hol találtam a dr. Czumpfot? Nem találná ki. A rendőrségen!" Csupa rejtelem a mimikája, szaporán pislog, amikor folytatja: „Hát mit keres egy orvos délelőtt a rendőrségen, pont a Czumpf dr.? Kérdem tőle mit keres, erre azt feleli, hogy a felesége beteg és neki kellett az új cselédet bejelenteni." Szinte dühös, amikor ezt mondja, látszik rajta, hogy szeretné pofonütni dr. Czumpfot, mert olyan hülyének tartja őt, aki elhisz ilyen dajkamesét. Mikor azt a cselédet ráértek volna bejelenteni a jövő héten is. „Más van ottan — mondja és mérges —, egészen más. Biztosan valami kis tiltott dolgot követett el a doktor úr és azért járja a rendőrséget. Mindig is gyanus volt előttem ez az ember!..."

REMÉNYI GYÖRGY.

UJ BORONA

Magyar középosztály — magyar intelligencia

A reformkorszak középnemességének hőskora óta bizony nincs olyan alkotó középosztályunk, mely a magyar közmüveltségnek valóban termékenyitő sarktengelye lenne. 1867. pedig egészséges, egyensulyozott ujjászületés helyett csak az elalkuvásoknak, az igazi nemzeti épitő feladatok eltolásának, ha ugyan nem teljes elsikkasztásának engedett érvényesülést. Hivatalnokosztályunk megállt a feudalizmus kiszolgálójává létel és a kapitalista polgárosultság feleutján. Kétes helyzetében véleménynélküli engedelmes hermafroditája lett e kettőnek.

Ma már másképen is megfogalmazhatjuk a helyzetet. A középosztály nálunk csak osztály volt. Sőt csak felemás jelleggel tudott lenni osztály is. És ebben a csak felemás osztályhelyzetben nem rendelkezett, nem is rendelkezhetett az igazi teremtő középosztályhoz illő szellemi igényekkel. Az erkölcsileg, szellemileg hősi reformnemzedék érthető és történelemszerü ellobbanása utáni magyar középosztály nem lehetett eléggé értelmi jellegü. Sőt bizonyos tekintetben bizony szemben is állt ezzel az értelmi jelleggel. De az értelmi jelleg megtagadásával párhuzamosan az erkölcsi hősiség jegye is hiányzott belőle, mint ahogyan *Szekfü* Gyula *Három nemzedék*-ében beható alapossággal leszögezte ezt a szomoru történelmi diagnózist. Amit „tiszta középszer"-nek nevezett Berzsenyi: még az is elkallódott az utána következő nemzedék halálával. Akik pedig a korszerüség intelligenciájával és erkölcsi igényeivel léptek föl ebben a középosztályban 1867. után és ezeket tudták és merték hangsulyozni, vagyis akik intelligensek voltak (a szónak magasan emberi értelmében) a kor középosztályának anarchikus értelmi és erkölcsi „rendjével" szemben: azokat fölfalta a nagy magyar köd, mert „semmit se tehettek". Még egy *Tolnai* Lajos és egy *Grünwald* Béla európai látókörü, korszerü magyar értelmisége sem tudott megbirkózni ezzel a korszerütlen, de nagyon kegyetlen ködděl. Egyenetlenekké lettek az egyenetlen harcban. És tragikusan egyenetlen életükhöz képest kegyelmesen jó volt a tragikus haláluk.

Ady Endrének a Végok mélységéből feljött nagy magyar hivására még az „idegen" városi polgárság is jobban tudott magyarul felelni, mint ez a középosztály. Ady átugrotta az egyenetlenség tragikumát. Föléje nött a tragédiának. Azáltal lett elsősorban egyenletes, hogy tudatossá tette az egyenetlenséget. — És amit benne egyenetlenségnek akartak beállitani, az nem volt más, mint épen a magyar egyenetlenségnek „kínságos, szent, mai átivelése". Kínságossá feszült erővel a magyar egyenetlenség fölött való győzelme. Ady annyira feszült egyeneltességgel élte át a magyar egyenetlenség tragikus feszültségeit, hogy tuljutott a tragikus sorszerüség határkövein. Ady tehát nem volt tragikus annyira, mint amennyire az ő tragédiát átugró megjelenése mellett volt szomoru az anarchikusan egyenetlen magyar valóság. A magyar valóság volt tragikusan egyenetlen vele szemben. És *Szabó* Dezső „bukott" titánsága sem más, mint tragikus sorsa annak, aki teljesen hozzáköti magát ellenfeléhez, a magyar egyenetlenséghez és a kötél, amellyel a magyar egyenetlenséggel összekötötte magát, elviselhetetlenebb béklyóvá a saját maga számára vált elsősorban. Szabó harca a magyar egyenetlenséggel szemben annyiban volt türelmetlen, amennyiben nem tudhatta magát elég szabadnak a magyar valóság anarchisztikusan egyenetlen rabságával szemben. A magyar egyenetlenség épitő elsimitása egy másik föltételt is igényelt és világossá tett. Azt tudniillik, hogy csak — érzelmi mederben nem lehet leszámolni ezzel az időleges egyenetlenséggel.

A csak érzelmi küzdelem sokkal egyenetlenebb, semhogy győzelmet hozzon az egyenetlenség fölött. Az uj magyar reformnemzedéknek legalább olyan tudományos gyakorlati és szellemi munkát el kell végeznie kevésszámu, de kiváló és a humanista virtualizmussal rokon értelmi elitjén keresztül, mint amennyi érzelmi imperativusszal rendelkezik

Tungsram D. lámpák.
Korszakalkotó ujítás az izzólámpa gyártásban.
Gáztöltésü kétszeresen tekercselt
izzószállas villanyégőt hozunk forgalomba
az eddigi 40-es égő 35 watt fogyasztás mellett
ugyanazt a fényerősséget adja.
Erősebb fény, kevesebb fogyasztás.
Kapható:
Üvegkereskedelmi R. T.
Rózsa ucca 2. szám.

Filléresgyors
október 7-én
Budapestre
Menettérti jegy ára . P 4·70
Tokajba
Menettérti jegy ára borkostolo jeggyel . . P 2·50
MENETJEGY RODA

a magyar néptömegek felé. Helyesebben csakis az értelmi alapozottsággal rendelkező érzelmi igazságoknak van erkölcsi joguk és értelmük.

Amikor az erdélyi magyar fiatalok intellektuális sikba vitték át azt az ideológiai harcot, amelyet Ady, Móricz, Szabó Dezső, Juhász Gyula művészi téren végeztek: az egyenletesség teljesebb igényeit értették meg és ezeknek az igényeknek intellektuális hősiességét vállalták magukra. Tudományos téren kívánták hangsúlyozni azt a heroizmust, amit művészi téren Ady után Móricz, Szabó Dezső, Juhász Gyula (Ady előtt Tolnai Lajos) és természetesen Kodály és Bartók jelentettek nem is szólva az újabbakról (Erdélyi József, Illyés Gyula, Tamási Áron, Nyirő József, Pap Károly, Győry Dezső, Szabó Pál stb.). Egyben ki kellett szélesíteni az eddigi intellektuális tudományos példákat. Amit tudományos téren a magyar egyenetlenséggel szemben Zilahy Károly, Péterfy Jenő, Grünwald Béla, a két Riedl, Szekfű vagy a minden idők legkiválóbb magyar irodalmi adminisztrátora: Osváth Ernő — hogy többeket ne is említsek — a végeztek kezdeti igényekkel, azon a fokon folytatják hatalmas fölkészültséggel és az intellektuális hősiességgel párhuzamosult intuicióval: Németh László, Mályusz Elemér, Szerb Antal, Karácsony Sándor, Asztalos Miklós, Kerék Mihály, Buday Györgyék szegedi kollégiuma és az új magyar értelmiség többi legkiválóbbjai.

De hol a magyar középosztály, amely nagy, széles tömegeivel ezek mögött a nevek mögött áll és értelmi érettségével megkönnyítené az említett és a kihagyott mai magyar értelmi-elit heroizmusát? Egy olyan világban, amelyikben a magyar középosztály értelmiséget jelent.

Ma a magyar középosztály csak nagyon korlátolt értelemben jelent értelmiséget. És semmiesetre sem jelenti a magyar értelmiséget. Nem tud szellemi és erkölcsi értelemben úr lenni és abban a magasabb értelemben sem tud nemzeti lenni, amelyben a nacionalizmus a legszélesebb demokrácia jegyében a nemzet legszélesebb erőinek, szellemi, gazdasági, erkölcsi fölszabadítását jelenti és nem a nemzet érdekeivel szembenálló (és nálunk — sajnos — nem valami nagyon nemzeti) felsőezrek lakáji kiszolgálását. Hol van bizony a magyar középosztály attól az értelmi tipustól, ami a francia középosztályt Anatole France Bergeret-ciklusában jellemzi?

Ha a mai magyar középosztály nem tud az igényekhez képest értelmiség lenni: „engedje magához a kisdedeket." Engedje magához a magyar parasztságnak és munkásságnak vagy akár a kispolgárságnak azokat a legértékesebb fiait, akik elég tehetségesek ahhoz, hogy értelmi igényekkel lesznek a középosztály tagjai. Akiknek befogadásával a magyar középosztály — legalább úgy, mint a reform-korszak köznemessége — intelligenciává tud fejlődni.

Ha a magyar középosztály magyar intelligencia akar lenni: le kell számolnia — sürgősen — önmagával.

Nagy Tibor.

HIRDETMÉNY

Bérbeadó a régi téglavető mellett, a Kishegyesi úttól északra fekvő „Kupás" féle kertgazdaság.

Bővebb felvilágosítás kapható, a városi kertészetben, Nagyerdő 15. sz. alatt.

Pohl Ferenc
m. kir. gazdasági tanácsos
zárgondnok.

Vásároljon hirdetőinknél.

RENDKIVÜLI AJÁNLATUNK

dacára csak szavatoltan jóminőségü árut hozunk forgalomba

Konfektió áruk:

Divatkabát őszre fess fasonokban . . . 16.80 — 12.50
Télikabát szőrme galérral finom meltonból . . . — 22.50
Télikabát szőrmesálgalérral végig melegen bélelve . . . — 26.—
Divatos télikabát szőrmegallérral crepe de chinnel bélelve . . . — 35.—
Matlassé trikó pongyola csodaszép szinekben meleg béléssel . . . — 9.80
Lányka cloth kötény finom fekete páncél clothból . — 1.50
Fiuknak tiroli nadrág (u. n. ördögbőrből) 2-es szám — 1.98
Intézeti szürke cloth kötények, piros, fehér, kék pospollal 3.50 3.30 — 3.20

Szövetek:

Divatszövet szép szolid mintákban . . 1.20 — 0.98
Gyapjuszövet divat sottis és sima szinekben 2.40 — 1.90
Ruhaszövet tiszta gyapju a legdivatosabb szövéssel . . . . . 2.70 — 2.20
Skótkockás gyapjuszövet ruhára és divat aljra 3.— — 1.90
Fiu iskola szövet 140 cm. széles erős, strapabiró . . . . . 4.20 — 3.80
Férfi öltöny kelme gyapju kamgarn és seviott 11.80 — 7.80
Kabátszövet angolos kimintázásban 140 cm. széles . . . . . 4.20 — 3.60
Divatszövet női kabátra 140 cm. széles különböző szép szövéssel . 13.80 — 6.90

Uridivat:

Freskó ing bélelt elejjel, 2 gallérral complett méret . . . . . 4.40 — 3.60
Fehér ing mosott siffon háttal puplin elejjel complett méret . . . . . 4.40 — 3.80
Puplin ing 1 puha, 1 kemény gallérral, bélelt elej komplett méret . 5.80 — 4.80
Külföldi puplin ing bélelt elejjel, 2 gallérral, komplett méret . . . . . — 5.20
Hálóing prima mosott siffonból komplett szabás . . . . . 3.90 — 3.20
Hálóing extra hosszú prima minőség, többféle fasonban . . . . 5.50 — 4.80
Rövid, gombos alsónadrág freskóból vagy prima cefirből . . . 1.80 — 1.20
Hosszú alsónadrág gombos raye köpperből . 3.20 — 2.80

Kötöttáruk:

Divat kötött blousok és pullowerek uj mintákban . . . . . 2.50 — 1.90
Divatos női kötött kabát fess fasonokban . 5.— — 4.40
Tiszta gyapju női kötött kabát divat szinekben . . . . . 9.80 — 8.50
Férfi pullower divatos kimintázásban . . 4.50 — 3.90
Férfi kötött mellény, olyan meleg, mint a bánya 4.50 — 3.96
Lányka divat golf kabát szép szinekben 4-es szám — 4.20
Fiú swetter jómeleg divat bordürrel 2-es szám . . — 3.60
Jackie bemelegitő fiuknak és lányoknak zippzárral 2-es szám . . . . . — 4.20

Bársony, selyem:

Düftin bársony a legujabb ruha és pongyola mintákban . . . . . — 2.20
Cord bársony divatmintás és sima szinekben 2.90 — 2.80
Ruhabársony 70 cm. széles prima minőség köpper háttal . . . . 7.80 — 6.50
Montir bársony kiváló minőség sok szinben 3.20 — 2.90
Crepe de chine prima minőség minden szinben . . . . . 2.80 — 2.40
Crape Rayetta divatszövésü ruhanyag finom szinekben . . . . 4.50 — 3.20
Crepe marocain egész nehéz minőség divat szinek . . . . . 4.20 — 3.60
Lame selyem kabát bélésre kiválóan alkalmas, tartós minőség . . . 3.20 — 1.80

Harisnyák, kesztyük:

Flór harisnya kiváló minőség, alkalmi ár . 0.96 — 0.78
Nagy tétel selyemharisnya prima műselyem minőség alkalmi árban . 1.40 — 1.25
„Opál Gyöngye" a legkiválóbb matt harisnya olcsóbb lett . . . . . — 1.80
Férfi sport harisnya prima minőség divat mintákban . . . . . 1.20 — 0.88
Férfi soknai divatmintákban olyan erős, mint a vas . . . . . 0.70 — 0.38
Egy nagy tétel női kesztyü divatos szinekben és fasonokban 1.20 0.98 — 0.85
Fekete női finom glasse bőr kesztyü uj fasonokban . . . . . 5.90 — 5.—
Kiváló flór gyermek patent harisnya csodás minőség 1-es szám . . . — 0.80

Női fehérnemük:

Selyem reform nadrág milanais műselyemből . . — 0.96
Sweizi női nadrág finom feéhrnemü szinekben . — 1.20
Selyem kombiné finom szálú műselyemből . . — 1.80
Sweitzi női kombiné finom fehérnemü szinekben . — 2.20
Kézzel himzett női ing prima mosott siffonból . . — 1.90
Batist kombiné modern himzéssel . . . . . — 1.98
Batist hálóing csodaszép himzéssel . . . . . — 2.50
Selyem hálóing finomszálú műselyemből . . . . — 4.90

Mosóáruk:

Tennisz flanell szép mintákban alkalmi ár 0.48 — 0.39
Pyjama flanell egész prima minőség izléses mintákban . . . . . 0.78 — 0.66
Fehérnemü flanell milfleur mintás és sima szinekben . . . . . 1.20 — 0.98
Bársonyflanell csodaszép ruha és pongyola mintákban . . . . . 1.10 — 0.08
Zsinór barchet garantált szintartó fehér háttal . . . . . 1.30 — 1.20
Szövetbarchet sima és mintás prima minőség 1.40 — 1.20
Bébi flanell garantált szintartó uj babás mintákkal . . . . . 1.50 — 1.30
Pongyolaflanell csodaszép mintákban jól mosható . . . . . 1.60 — 1.40

Paplan, szőnyeg:

Személyzeti paplan kevert gyapottal töltve . 6.60 — 6.—
Dupla cloth paplan mindkét oldalán használható . . . . . 12.80 — 9.80
Brokát saten paplan prima fehér vattával töltve . . . . . 19.80 — 15.80
Selyem brokát paplan csodaszép műselyem felsővel . . . . . 23.50 — 18.50
Futószőnyeg 65 cm. széles prima jutafonalból 1.60 — 1.10
Jutaszőnyeg 90 cm. széles modern mintával és csikozással . . . 2.20 — 1.65
Paplanlepedő prima siffonból szép zeimlizással 7.80 — 5.90
Párnahuzat kitünő mosott siffonból gondos kidolgozással . . . . 2.50 — 1.98

Női- és férfiernyők erős álványzattal, alkalmi áron
4.50 5.— 5.50 6.—

CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy ucca sarok.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, szeptember 30.

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: Kovács József, fél 12 óra: ifjúsági istentisztelet, prédikál Kiss Antal Jenő. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Uray Sándor, 11 óra: dr. Farkas Pál, délután 5 óra: dr. Farkas Ignác. — Kossuth ucca délelőtt 10 óra: Döbrössy Lajos, délután 5 óra: Baja Mihály. — Árpádtér délelőtt 10 óra: Makláry Károly, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispotály délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kiss Ferenc, délután 3 óra: Rácz István th. — Kerekestelep délelőtt 10 óra: vitéz Szabó Endre, délután 3 óra: vallásos ünnepély, prédikál dr. Juhász Nagy Sándor. — Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. — Csapókert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Tömöry Lajos th. — Nyulas délelőtt 10 óra: Illyés Sándor th. — Horthy közkórház délelőtt 9 óra: Siposs Imre. — Haláp délelőtt 9 óra: Bagdy Dániel. — Ondód-Kádárdüllő délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan. — Hármashegy délelőtt 10 óra: Mezei Béla. — Czucza délután 3 óra: Mezei Béla. — Tégláskert délután 3 óra: Jeney László th. — Wolaffkatelep délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, délután 3 óra: Jánossy Imre th. — Téglavető délután 3 óra: Kiss Ferenc.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági exhortatio és egyházi énekóra. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Prédikál mindkét istentiszteleten Pass László lelkész.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. — *Október elsején, hétfőn, Szűz Mária oltalma ünnepén az istentiszteletek sorrendje ugyanaz.*

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8-ig prédikáció. — Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

33,713—934. I.

HIRDETMÉNY

A városi nagyerdei fürdőtelep folyó évi szeptember 30-ával a nyári üzemét megszünteti.

Ezért a fürdőpénztár október hó 1-től a téli bejáratnál működik, a fürdőtelepre való bejárás a téli bejáraton keresztül történik.

A közönség részére a fedett medencén kívül a szabadban levő úszó medence hideg idő beálltáig továbbra is rendelkezésre áll, mely úszásra alkalmas vizet tartalmaz.

Felhívom a kabinbérlőket, hogy a külső kabinokban levő fürdőfelszereléseiket október hó 15-éig sziveskedjenek elszállítani.

Az évi vagy idényfürdőbérlettel és egyben kabinbérlettel rendelkező vendégeink fürdés alkalmával csupán levetkőzésre egy belső kapint díjtalanul igénybe behetnek, fürdőruhát ebben vissza nem hagyhatnak.

A népfürdő további intézkedésig még üzemben marad.

Debrecen, 1934 szeptember 28.

Dr. Vargha Elemér sk.
helyettes polgármester.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Öreg bolgár barátom idegenforgalma Debrecenben

— No, mondta egyik barátom, mikor a nyári egyetem vegyes nációjú hallgatósága végleg búcsút mondott világvárosiasodó városunknak, azt hiszem most már ismer bennünket a külföld. Most már nem osztanak fel bennünket mégegyszer, ha esetleg újra háborúra kerül a sor. Aztán csevegett a jámbor még sok épületes dolgot. Magasröptü elmefuttatást eresztett meg rovásomra és kioktatott, hogy milyen megszámlálhatatlan előnyei vagynak ennek a kánikulai idegenforgalomnak. Körülbelül a háromszázadik előny felsorolásnál tartott, mikor én magamban csendesen elregisztráltam azt a szomorú tényt, hogy egyszer azonban felosztottak bennünket, még pedig alaposan és alighanem unokáink is hiába várják, hogy az innen most elvonatozó és bal mellkasán felkulacsozott, megkokárdázott, felpropagandázott Giovanni di Macca-Ronny nevezetü derék tésztafurdancsoló kománk, valamint kebelbarátunk Kalevala jó és tiszteletreméltó kománk, a nációságát tapintatosan rejtő kis Hanzi törvényes vagy törvénytelen utódai utánvéttel hazulról megüldjék nekünk a hiányzó vármegyéinket. Azután eszembe jutott az a kétségkívül jószándékú és minden bizonnyal igen becsületes, két amerikánus ujságcsináló, akik alig harmadéve olyan megható riportot rittyentettek a Hortobágyon, hogy a legedzettebb puli is megveszett volna tőle, ha beadják neki. Szó volt abban a riportban tőzegrétegről, amely a Hortobágy altalaját képezi, azonkívül mérges kélgyók nagy sokaságáról, továbbá tsikósokról, kik is nagy és haláltmegvető bátorsággal nyissazntják le eme hortobágyi fenevadak fejét holmi vágószerszámmal, melynek neve karikás. Igy a két amerikánus. Az Isten akárhová tegye őket máskor, csak a Hortobágyra ne, mert akkor kénytelenek leszünk a karikásokat hatóságilag megfenetni és valahonnan kigyót, vagy kettőt, még hozzá mérgeset is keríteni, hogy hazugságba ne maradjon ez a két, lelkes jóakarónk. Meg aztán, hogy a két amerikánus emlékezetével végeztem, eszembejutott aztán utoljára az én öreg bolgáromról való igaz történet is. Az is nagyban előfordította az idegenforgalmat annak idején itt Debrecenben.

Mivel az én derék barátom éppen ekkor fejezte be idegenforgalmi fejtegetéseit, elhatároztam, hogy bosszuból én meg az öreg bolgárral való esetet mesélem el neki, hadd épüljön rajta. El is mondtam aztán neki sorra, rendre, úgy, ahogy itt alább következik az idegenforgalom nagyobb dicsőségére.

Öreg bolgár nem vén bolgár

Az öreg bolgár nem is olyan öreg volt, mint azt az elnevezéséből ily első tekintetre gondolni lehetne. Ellenkezőleg. A dolog úgy áll, hogy az öreg jelzőt szokták az öregségnél kiválóbb tulajdonságok legtelsőbbfokának a megjelölésére használni. Például esetenkint és vidékenkint a huncutabb embereket is öregnek nevezik. Nos hát valahogy itt, ebben az esetben sem a korról volt szó. Az öreg bolgár a püspöki palota lépcsőjén üldögélt és láthatólag rettentő buzgalommal irdogált valamit. Kék katufrék volt rajta, amely egy kis mosás ellen azt hiszem egyaltalán nem tiltakozott volna valami nagyon. Még az irás és a mennybolt szinü ruhadarab sem keltette fel az érdeklődésemet, de az öregnek akkora haja volt, hogy Szent Ciryll, az öregebb bolgár szentek közül való korelnök is megirigyelhette volna. Szerencsétlenségemre egy barátom jött arra, aki meglátván engem, bámulatomat és eme bámulat tárgyát, azonnal a helyzet magaslatára emelkedett és bemutatott bennünket egymásnak.

A bemutatkozás után aztán kiderült, hogy a bolgár novellát írt a grádicson ,elég jól beszélt magyarul már, már eléggé jól ahoz, hogy ő elhigyje, hogy jól beszél, viszont túl rosszul ahoz, hogy én megérthessem. Valahogyan aztán a barátom segélyével, aki már hozzászokott a bolgár atyafi sajátos magyarságához sikerült kölcsönösen megtudnunk annyit egymásról, ami neki elég volt arra, hogy engem idegenforgalmilag örökre szerencsétlenné és setétlelkü, gyanakvóvá tegyen. Egyelőre azonban minden a legszebben ment. Az öreg könnyes szemmel jelentette ki, hogy a magyarok a legjobb, a legkultúráltabb stb. leges jelzővel ellátható népség a világon.

Egy bolgár-magyar novella, amelyet magyarra kellene fordítani

Ezek után a nyakamba borult és megigértette velem, hogy lefordítom magyarra a novelláját, melyet most, a lépcsőn írt. Meghatva szabadkoztam, de ámulásom akkor hágott tetőfokra, mikor megtudtam, hogy a novella magyarul iródott. Kérdőjellé váltam, hát mi a menkünek akkor lefordítani? Későbbi és hosszas magyarázat folytán aztán megvilágosodott előttem, hogy mivel új barátom magyarsága úgy viszonylik az enyémhez, mint a bantu néger az angol nyelvhez, valóban tanácsosnak látszik ezt a fordítást, vagy mint ő mondá átültetvényezést végbevinni. Mindjárt orrom alá is dugta a staniclipapirosra írt remekművet, melyből meghatva olvastam a következő sorokat:

Én mikor voltam otthon Bulgária kicsi. Voltam nagyon csirkefogó. Mint akkor nálunk mondtak Gavros voltam ki volt egykor nálunk otthon Bulgária öreg rablóvezér.

Általános rémületemre a novella még két ív pakolópapiroson keresztül, hasonló tónusban folytatódott. Ám rémületem hiábavalónak bizonyult, mert ekkorra már öreg bolgár atyámfia elő is vette a nála tisztán, tehát össze nem irodalmazott állapotban maradt staniclidarabokat és egy hatalmas ceruzával célbavéve a papirost, elhelyezkedett ujra a grádicson mondván:

— Hát akkor fordiccsunk!

Le is fordítotuk szerencsésen. Eme merényszámba menő irodalmi művelet időtartama alatt számtalanszor eszembejutottak az összes görögkeleti szentek, kiket nem a legkegyeletesebb vonatkozásba hoztam ujdonsült barátommal. Persze csak úgy gondolatban. Fordítás közben számtalanszor próbáltam, hogy menjünk talán a lakásomra és ott folytassuk ezt a muzsai erőszakoskodást. Barátom azonban szemrehányóan kijelentette, hogy az igazán dolgozni akaró embernek a hely tökéletesen mindegy. Belenyugodtam hát sorsomba és fordítottam tovább.

Mikor úgy félkilenc felé már a sarki villanylámpa nem bizonyult ilyen fontos foglalatossághoz kielégítő fényforrásnak, Simon cár kései alattvalója kijelentette, hogy most már mehetünk haza. Tuláradó örömmel nyujtottam feléje első végtagomat, melyet ő szintén nagy szivélyességgel rázott meg. És elindultunk. A kapunál ujra kezet fogtunk aztán bementünk mindaketten énhozzám. Beláttam, hogy megpróbáltatásaimnak még csak most vagyok a kezdetén. Szobámba érve, a derék férfiú otthonosan elhelyezte hatalmas aktatáskáját az asztalon, éppen készülő szénrajzom tetejére. Mikor félájultan levettem róla, azon gondolkoztam, hogy ne vágjam-e a legsúlyosabb székkel fejbe ezt a Szent Nyikuláj-fejű balkáni jövevényt. — Erre azonban nem került sor, mert a lépcsői novellairó hatalmas prédikációt tartott, melyben kifejtette Kropotkin és Lunacsarszki szemmeltartásával önállóvá vedlesztett esztétikai és erkölcsi elveit. Kijelentette, hogy a műalkotás csak addig fontos, míg csinálja az ember. Azután mindegy, mi történik vele.

Meghatotta hallgattam. Gondoltam: befejezi és megy már a csudába. Azonban nem így történt. A szónoklat után zavartalanul visszahelyezte a táskát szénrajzomra és kinyitotta. Körülbelül hat vagy hét kiló papirost vett ki. Mintegy két kilónyi tele volt írva. Azután kivette Kant „A tiszta ész kritikája" című művét, Bőhm Károly összes műveit számszerint 5 kötetet, Karenina Annát eredeti orosz kiadásban, valamint Simonyi Zsigmond „Helyes magyarság"-át.

FOGADD BE A BOLGÁRT...

Gyenge szédülés vett erőt rajtam. Mikor újra magamhoz tértem, az asztal olyan volt, mintha egy papir- és könyvkereskedés akarna végkiárusitást rendezni rajta. Ezután enyhe kétórás beszédben arról tájékoztatott, hogy én fogok neki segíteni a doktori disszertációja megirásában. Mivel az idő rövid, — júniusban voltunk, — és ő szeptemberben doktorálni akar — úgymond — most még az éjjel megbeszéljük, hogy hogyan is fog menni ez a dolog. Ő az alapokkal rendben van, csak éppen a nyelvtudással van egy kisbaj, de abba is belejön majd. A gazdasági szakiskolát és az akadémiát ugyanis egyszerre végezte el a zenei tanfo-

Jegyezze fel a cimünket!
Nyomtatvány
Könyv
Klise
szükséglete beszerzésénél
forduljon bizalommal hozzánk
Szépen dolgozunk
és jutányos áron
Nagy Károly és Társa
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vo
nalozó intézet ◆ üzleti könyv gyá
klisé müintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

Alkalmazkodom a VISZONYOKHOZ olcsóbb árakkal

de a minőség marad az ELISMERT jó.

Egy pár példa az uj **olcsóbb** áraimról:

SZÖVETEK:

Kitünő minőségű ruhaszövet	1.78
Mintázott gyapjú ruhaszövet	1.80
140 széles tiszta gyapjuszövet	2.50
Átmeneti kabátra doublé szövet	3.90
140 sz. férfi ruhaszövet	3.60

SELYMEK:

Mintás crepe de chine	2.40
Sima jó minőségű crepe de chine	2.50
Flamisol divatszinekben	3.30
Marocain divatselyem	3.50
Jó mosó ruhaflanell	—.98
Pyjama flanell	—.48

KÜLFÖLDI ÉS MAGYAR SZÖVETKÜLÖNLEGESSÉGEK NAGY VÁLASZTÉKBAN

KLEIN divathaz

lyommal, közben a bölcsészeten is hallgatott. Emellett bőven volt ideje írni egy hatalmas tanulmányt a bolgár népi zenéhez, ezt is természetesen én fogom majd magyarra fordítani.

Az óra ez alatt méltán verte az éjféli tizenkettőt. Mindenbe beleegyeztem. Holnap reggel eljön és délig disszertálunk. A forrásmunkákat nálam hagyta és végre eltávozott. Hálatelt szívvel borultam le a szoba padlójára, mikor végre hallottam, hogy a házmester becsukta utána a kaput.

Éjjel éppen azt álmodtam, hogy kitoloncolták Debrecenből, mikor pokoli fájdalmat éreztem az oldalamban. Felkeltem. Lámpát gyujtottam. A lepedőn egy szörnyű kiállítású füzet feküdt. Akkora kapcsokkal volt összefüzve, mint az építőállványok. Szófiában adták ki. Bolgár népdalok. Terjedelme tizenhat oldal. A kapocs alaposan belement az oldalamba. — Még az ágyra is tett hát forrásmunkát. Ez valószinüen a nagy bolgár zeneesztétika forrása lehetett. Kivágtam az ablakon és bejódoztam a negyedik és ötödik bordám között a bolgár népi zene nyomait.

KORÁNKÉL ÉS ÁLDOZATOT LEL AZ ÖREG BOLGÁR

Hajnali hat órakor pokoli csengetés verte fel a ház csendjét. Rettegve ültem fel ágyamban. Rettentő sejtelem vett erőt rajtam. A sejtelem beigazolódott. Bolgár barátom érkezett meg. Ujabb forrásmunkákkal felszerelve. A házmestert azonban előbb alaposan leszidta, mikor bereesztette. Kifogásolta, hogy micsoda lusta népek laknak itt ebben a házban. Reggel hatkor már otthon, náluk, Bulgáriában, mindenki dolgozik. A házmester rémülten hallgatta a hosszúhajú apostol hajnali munkaügyi fejtegetéseit. Fejcsóválva jött be az öreg aztán hozzám. Az öreg szorgalmatos bolgár. Megállt a szoba közepén és nekem is prédikációt tartott. Hogy el fogok puhulni, zülleni, nőiesedni, ha be nem vezetem a bolgár munkaidőt. Könnyes szemmel ölelt meg a végén és kijelentette, hogy nem akart megsérteni.

Felkeltem. Míg mosdottam, azalatt kipakolta Kantra a reggelijét, egy félkilónyi sült szalonnát és hat nyers paradicsomot. Szó nélkül levette az ágyam felett függő, finn törömet és vidáman szeletelni kezdte vele a paradicsomat. A törömet, amivel nem vágok még fogpiszkálót sem. A télikabátját, melyet — tekintettel a hajnali hüvösre — magával hozott, felakasztotta a sifonajtóra. A sifonajtó azonban nem birta el a tirnavai tanítóképző egyenruhaszövetéből készült ruhadarab súlyát és méla nyekkenéssel kitörött sarkaiból. Aztán hozzáfogtunk értekezést írni. Kemény megrovásban volt részem, amiért nem olvastam el még az éjjel a nálam hagyott forrásmunkákat, csekély, húsz kötetet. Hát disszertáltuk remekül, én diktáltam és ő írta. Kitünően ment a munka. Délben kijelentete, hogy dolgozó ember ott eszik, ahol dolgozik. Meghívott ebédre. Meg kellett ennem egy nagy szelet avas szalonnát és két nyers paradicsomot. Utóbbit ő szeletelte fel a finn törömmel, melyet tegnap agyonkent szénrajzomban többször megtörölt. Estig leszámítva néhány enyhe hányingert, mely valószinű a paradicsom hatására következett be nálam, gyönyörüen folyt a munka. Kilenckor felállt az asztaltól és kijelentette, hogy most levelezését legyek szives elintézni. Ezzel egyidejüleg elém tette a tegnap magyarított novella kefenyomatát, melyet az egyik debreceni lap könnyek között fogadott el közlésre. Kijavítottam.

Aztán beavatott szerelmi ügyeibe. Csupán kilenc nő volt jelenleg az életében. Egyiknél kosztolt, másik majd a disszertációt fogja legépelni, a harmadiknál zongora volt, oda gyakorolni jár, a negyedik azt hiszi róla, hogy el fogja venni, az ötödikről ő hiszi, hogy hozzámegy feleségül, a hatodikat tegnap csábította el, a heetdiket ma akarta, de nem sikerült és így tovább.

— Sajnos — jegyezte meg mélabusan — ez a doktori értekezés elveszi az idejét és nem foglalkozik csupán a kilencedikkel, mert a nyolcadikéktól kilökték.

Ennek irunk most levelet. A fogalmazványt ideadta. Elszörnyedve olvastam, mert ismertem a szóbanforgó személyiséget:

„Draga mindensig, — szólt a levél, — itt olyan egyedül vagyok úgy szeretnék a maga keze fogdosni, Köti engem filozófia mindjárt ösz és én diploma fogok nem maga fogdosni."

Erre minden türelmemet elvesztettem ráordítottam:

— Te vén balkáni barom, ennek a lánynak akarsz te ilyet írni, mit akarsz te ezzel a nővel tulajdonképpen?

Felröffent, mint egy vadkan. Kijelentete, hogy ő tudja mi a különbség a fogni és a fogdosni ige között.

Erre elővettem a revolveremet és kijelentettem én is, hogy ha a disszertáláson kívül mégegyszer levelezni akar az én révemen, akkor figyelmeztetően odalövök, mint náluk szokás Tirnavában.

A BOLGÁR VÉGE

Egy hónapig írtuk a doktori értekezést. Hat kilót fogytam és ha paradicsomot láttam, az ájulás környékezett. A paradicsomról ő, őróla a paradicsom jutott eszembe és egyiküket állandóan láttam. A második hónapban kiderült, hogy nem én vagyok egyedül az áldozat. Egy másik embert is fogott, azzal éjjel akart dolgoztatni. Szerencsére annak több esze volt, mint nekem. Megszökött és tudomásomra hozta, hogy engem állandóan marhának nevez az öreg bolgár.

Erre én megnyugtattam, hogy nekem meg őróla szokott ilyen hizelgő módon nyilatkozni. Elhatároztuk, hogy kirugjuk mindaketten. Azonban erre csak egy hét mulva került sor, mert két valódi szófiai egyetemi hallgató jelent meg a városban, akik elől barátunk sürgősen Szoboszlóra utazott. Amikor a két másik bolgár elment, barátunk visszajött. Kirugtuk végleg és valóban. Zokogva és a zokogás hatástalanságát látva, átkozódva távozott. Orosz, szerb és bolgár káromkodásokat morzsolt a fogai között. Egy pengőt adtam Szent Antalnak, mikor az utolsó Boga is beleveszett a távolságba, a megszépítő messzeségbe.

Másnap újra eljött, pisztolyt fogtam rá. Nagyon alázatos volt és kijelentette, hogy csak még egy levelet írjak neki, most talált rá a tizedik nőre. Imádja. Emeletes villájuk van a Nagyerdőn. A levelet nem írtam meg. Erre egy feljelentés fogalmazására kért meg, a szennyvizzel locsoló bolgár kertészek ellen.

Tudomására hoztam, hogy rendőrt hivok, ha azonnal el nem megy. Elment. Még tavaszig tizenhat embert fogyasztott el, mire a doktori értekezés készen lett. Irt nyolc novellát, melyeket az egyik helyi lap mint „a nálunk időző fiatal bolgár tudós remekeit" közölt a tárcarovatban. A tizedik nő megsiratta, mikor elment aztán végérvényesen. Szegény, ha tudná milyen jól járt.

Sz. M. J.

KÉPKERET?

ÜVEGKERESKEDELMI!!

Gyászrovat

Kozma Endréné Vitéz Ágnes áldásos életének 63. évében hosszú szenvedés után elhunyt, mély gyászba borította bánatos férjét és gyermekeit: Endre nejével, Szöllössy Ilonával, Ágnes, Hedvig férjével, Gondos Ferenccel. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Lakás: Nyomtató ucca 20. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Boruzs Sándorné Dóró Eszter, 50. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából református gyászima után. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Kovács Józsefné temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben „Dankó" temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3. szám.

Benke János, 3. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemetőben. Fehértói temetkezési vállalat.

Balla Esztr, 18 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn d. u. 5 órakor lesz a Köztemetőben. Fehértói temetkezési vállalat.

Szabó Juliánna temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben „Dankó" temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3.

Bereczky Béláné Pálfi Rózsika, 30. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután félöt órakor lesz Köztemető ravatalozójából. Lakás: Nagy Pál ucca 12. Temetését Bartha vállalata végzi.

Felejthetetlen édes jó anyánk, **özv. Kovács Péterné Erdey Sára** temetésén megjelent kedves rokonainknak, barátainknak, jóismerőseinknek, úgyszintén a Mester uccai egyházrész tagajinak és nagyságos Szeremley Béla egyházrészi gondnok úrnak szíves megjelenésükért, a ravatalra küldött koszorúk és virágokért hálás szívvel mondunk köszönetet. **Kovács Testvérek,** Mester ucca 21.

TEMETÉSEKET egyszerűtől a legdíszesebb kivitelig pontos és figyelmes kiszolgálás mellett legolcsóbban BARTHA temetkezési vállalata végez. PÜSPÖKI PALOTA.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON!

Olvassa el minden ember!

Debreceni ember, aki ebben a városban keresi kenyerét, szerezze be minden szükségletét Debrecenben. E város iparosai, kereskedői nem adják árúikat drágábban, mint a fővárosiak! Az itt felsorolt kereskedők, iparosok minőség és ár tekintetében is felveszik a versenyt a fővárossal

ÁCS MIKLÓS
URISZABÓSÁG
PIAC UCCA 47.
legdivatosabb izléses munka, olcsó árak

HASZNÁLT CIPŐIT kevés pénzért szakszerűen helyre hozza KOLA cipőüzem, Hatvan u. 4. Főpostával szemben

Szerény összegért kifogástalan jó munkát kap KRAUSZ DEZSŐ szabómühelyében, Hatvan u. 4. Postával szemben. Javítás! Fordítás! Átalakítás!

BÖSKE hölgyfodrász szalonban hygenikus, előzékeny kiszolgálás, olcsó árak, villanyondulálás garanciával
BATTHYÁNY UCCA 10.

BORY IRÓGÉP
RÁKOSI JENŐ UCCA 5.
Telefon 20-51.

SZOBAFESTÉST, MÁZOLÁST
legolcsóbban vállal
❖ NAGY MIHÁLY ❖
festőmester
BETHLEN UCCA 22.

DRÓTKERITÉSFONATOT és máktdarálót készít nagyon olcsón
ROTH lakatosmester, Hatvan ucca 41.

KOCSI KÁRPITOS javitásokat, szakszerüen, olcsón, háznál is vállal. Henserek állandóan készen. Kossuth u. 47.

Keresse fel
SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
uj és modern
könyv- és papirkereskedését
SZENT ANNA UCCA 10. SZÁM

FÜGGÖNYÖK, TERITŐK,
női fehérneműek mindenféle kézimunkák olcsón és szépen készülnek
CSEREPES UCCA 12. sz. alatt.
Gépajurozás. — Gépendlizés.

RUHÁZATI ÁRUDA
SZÉKELY JÁNOS ÉS TÁRSA
CEGLÉD UCCA 11.

AUTÓ, motorkerékpár gummik, uj futófelületezései és javitásai garanciával.
TÓTH GUMMIÜZEM,
Rákosi Jenő u. 5. Telefon 17-05.

WEISZ BERTALAN
esték- és olajáruk nagykereskedése.
Állandóan nagy raktáron tart festék, lakk, kocsikenőcs és mindennemű gazdasági cikket

BÉLYEGZŐ ÉS ZOMÁNCTÁBLA
PAULO vésnök, Batthyány u. 2.
Telefon: 13-65.

KÉKREFESTETT KIRAKAT
Városházával szemben, **PIAC U. 29.** — Arak beszélnek!

1 drb. fürdődresszöv 08 fillér, 1 drb. zsebkendő 10 fillér, 1 drb. nyakkendő 28 fill. 1 drb. matt harisnya 96 fillér, 1 drb. divat pullover 1.10 fillér, 1 drb. nehéz flottir törülköző, 98 fillér, 445 női és férfi fürdődressz 1.88, 600 hibamentes mintás zokni 38 fillér, 1 drb. férfi zefiring 1.80 fillér.

A HONSz felhívása

Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetségének elnöksége alant írotatakat felhívja, *hogy saját érdekükben — mint az 1933. évi VII. t.-c. 33. §-a alapján törvényes és hivatalos érdekképviseletéénél* — irodánkban (Dobozy-átjáró, Gambrinus-passage) okvetlenül a lehető legrövidebb időn belül *megjelenni sziveskedjenek:*

Kovács Ferenc, Kiss János, Galamb Imre, Durkány János, Kristóf Ferenc, Kecskeméti József, Kiss János, Botos Károly, vitéz Basahidi András, Sarus József, Szolnoki Ferenc, Schwarcz Ernő, Németh Gábor, Tóth Ferenc, dr. vitéz Ambrus József, Papp Gábor, Milotay István, B. Kovács István, Pálos János, Mészáros Sándor, Nagy József, Bánosi József, Kohis László, Cseresznyés Ferenc, Gönczi Gyula, Bagoly Gábor, Dalmady János, Flórián Lajos, Biró József, Czirják József, dr. Falussy István, Füzesy Ferenc, Fábián András, Balogh András, Berényi Gábor, Bajdó János, vitéz Bánhegyi András, Bozóki Sándor, Czifra Antal, Horváth Lajos, Horánszky Gábor, Gyenge János, Horváth Vilmos, Gyurka Sándor, Engel Dezső hadirokkantak. — Keresztury Lajosné, Keresztes Andrásné, Lénárt Dánielné, Lőrinczi Aronné, Kalmár Józsefné, Kelemen Sándorné, Balaska Istvánné, Brandenburg Györgyné, Balázsi Gáborné, György Józsefné, dr. Hajdú Lajosné, Hesz Istvánné, Fodor Jánosné, Dávid Lázárné, Domokos Istvánné, Manus Jánosné, Nagy Lajosné, Magyar Józsefné, Pásty Gyuláné, Molnár Benőné, Nagy Pálné, Munkás Józsefné, Varga Jánosné, Kiss Lajosné, Timár Jánosné, Hegedüs Ferencné, Tóth Ferencné, Varga Jánosné, Veres Lajosné, Szamos Józsefné, Sipos Istvánné, Vasváry Sándorné, Papp Sándorné, Pócsi Istvánné, Röth Jánosné, Zolnay Jánosné, Virágos Sámuelné, Jobbágy Istvánné, Szabó Józsefné, özv. Cseke Ferencné, Szeitler Györgyné, özv. Balogh Péterné, Pataky Gyuláné, Himmervaldy Györgyné, Fári Mihályné hadiözvegyek.

Debrecen, 1934 szeptember 16-án.
Csoportelnökség.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Belga világhirességlett a DTE hajdani kis birkozójából, Lebovits Sándorból, aki a külföldi sikerek sorozata közt is megmarad magyarnak

Innen indult el Debrecenből a „kis Lebovits", az egyszerű iparosfiú. Belgiumba ment munkát keresni és talált is munkát, de a mindennapi kenyér mellé dicsőséget is szerzett. A Debreceni Torna Egyesület egykori tehetséges, fiatal birkozója ma már Belgium többszörös birkozóbajnoka, neve ott szerepel a legnagyobb belga lapok hasábjain és képeit is közlik az ottani ujságok. Népszerű ember lett a „kis Lebovits"-ból, az egykori DTE birkozóból, aki annak ellenére, hogy a belgák már több izben felajánlották számára a honosítást, magyar maradt és még most is a magyar szinekben mérközik meg ellenfeleivel.

Öt esztendővel ezelőtt, 1929-ben ment ki Belgiumba Lebovits Sándor, aki azóta Alex Lebovits néven gyűri maga alá a legnehezebb ellenfeleket. Ezalatt az öt esztendő alatt hetvennyolc mérközésen szerepelt, hetvenháromszor győzött, kétszer vesztett, háromszor pedig döntetlenül végzett. Három esztendővel ezelőtt elnyerte Belgium nagyközépsúlyú birkozóbajnokságát és azóta hiven őrzi ezt a büszke címet .Sok verseny zajlott már le azóta, a legnevesebb külföldi versenyzők indultak a brüsszeli bajnokságban, de a fiatal magyar fiú izmai diadalmaskodtak és ma már Belgium hatszoros birkozóbajnoka. Hatalmas sikereit élénken jelzi, hogy legyőzte már Möchelt, Németország bajnokát, Parisel francia bajnokot, Frantzot, Luxemburg bajnokát, Greillinget, Elszász-Lotharingia bajnokát, egyszóval Európa legkiválóbb versenyzőit.

Most érkezett el hozzánk a „Le Sport" című hatalmas belga sportujság, amelyben hosszú cikk számol be Alex Lebovits legutóbbi győzelméről Panehaut-tal, Franciaország jelenlegi bajnokával szemben. A „Le Sport" közli a mérközés képét is, amelyben diadalmasan kétvállra fekteti a francia birkozót. De a „Le Sport", amely a világ egyik legtekintélyesebb sportlapja, a többi belga lapokkal együtt gyakran foglalkozik Lebovits Sándor személyével nemcsak cikkekben ,hanem képekkel is. Az egyik képen, mint súlydobót mutatják be a magyar fiut, a másikon pedig, mint szabadstilusu birkozót. Lebovits Sándor ugyanis mellesleg megnyerte Belgium szabadstilusu birkozóbajnokságát is. Közlik a lapok Lebovits érmekkel dekorált fényképét is és az egykori DTE birkozó nyakában ott diszeleg a piros-fehérzöld szalag.

De az egyéni sikereken kívül a belga sportvilág részéről nagy megtiszteltetés is érte Lebovits Sándort. Nemrégiben zajlott le a Belgium-Franciaország nemzetek közötti birkozóverseny, amelyben Lebovtis is résztvett a belga válogatott együttesben. Ezen a versenyen győzte le Panehautot, a nagyhírű francai versenyzőt, aki már három esztendő óta volt veretlen. A versenyt a belgák nyerték meg, ami azért is dicsőség Lebovits Sándornak, mert a belga szövetség megbizásából ő készítette elő a válogatott birkozókat a viadalra.

A belgák nem voltak hálátlanok és ezért a győzelemért díszoklevéllel tüntették ki Lebovits Sándort. Ez a díszoklevél különben csak a tizszeres bajnoknak jár, de Lebovits e pár esztendő alatt is annyi dicsőséget szerzett a belga válogatottnak — amellett, hogy mindig megmaradt magyarnak — kiadták számára a díszoklevelet. Nagyon sokszor szerepelt már nemzetközi mérközéseken, tizenegyszer indult a belga válogatott birkozógárdában.

Még egészen fiatalember Lebovits Sándor, ki valószinüleg indulni fog az 1936-os berlini olimpiászon is a világbajnoki címért.

A kormányzó megnyitotta a mezőgazdasági kiállítást

Kilencezer gazda termelésének, munkájának szinejavát, a magyar föld drága értékeit sorakoztatja fel a városligeti Iparcsarnokban rendezett országos mezőgazdasági terménybemutató.

Az egész ország szine-javának lelkes részvételével nyitotta meg Horthy Miklós kormányzó szombaton délelőtt 11 órakor a kiállítást. A kormányzót Kállay Miklós földmüvelésügyi miniszter üdvözölte, akinek elgondolása szerint készült el a magyar termelés gyönyörü seregszemléje.

A mezőgazdasági kiállításnak a délután folyamán 20 ezer látogatója volt. A kiállítás további napja is igen mozgalmasaknak igérkeznek, mert sok idegen látogat el Budapestre.

Kötött

iskolaruhát, svettert, poulovert, kosztümöt és ruhát készíttessen:

Kálmán Jánosné

divat kötött áru üzemében.
SVETITS PALOTA I. em. 2. ajtó

Új regényünk

Október 4-én új regény közlését kezdjük meg. Az új regény címe

A 33-AS SUGÁR

írja a fiatal magyar írógeneráció ismert tagja:

körtvélyesi BENKE TIBOR

fővárosi lapok állandó munkatársa, akit a rádióból és lapunk hasábjairól is ismernek olvasóink.

Meginduló regénye: modern, változatokban bővelkedő kémtörténet, melynek tengelyét egy — a jövő háborújában döntő szerepet játszó magyar találmány képezi.A mindvégig érdekfeszítő cselekményt hangulatos szerelmi történet festi alá.

MEGHÍVÓ.

A Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet 1934. évi okt. 14-én (vasárnap) d. e. 10 órakor Debrecenben, a Munkás-Otthon dísztermében tartandó évi rendes közgyűlésére tagtársainkat tisztelettel meghívjuk azzal, hogy az évi mérleg és zárszámadásra vonatkozó iratokat a bank helyiségében a tagok által a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Határozatképtelenség esetén a következő közgyűlés a fent írt helyen 1934. évi október hó 21-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

Debrecen, 1934. évi szeptember hó 25-én.

Az Igazgatóság.

Napirend:

1. Az elnök megállapítja a közgyűlés összehívásának szabályszerűségét, továbbá a határozatképességet és a jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő tagot kiküld.
2. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése az 1933. évről, a zárszámadások megvizsgálása és az 1933. évi mérleg megállapítása.
3. A felmentvény megadása iránti határozat.
4. A felügyelőbizottság megválasztása egy évi időtartamra.
5. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla 1933 december 31-én.

Vagyon: 1931. évi veszteség: 1205.78 P. 2. Felszerelés és berendezés: 40.— P. 3. Óvadék: 10.— P. 4. Készpénz: 467.14 P. 5. Kölcsönök: 21,829.03 P. 6. Átmeneti tételek: 203.52 P. 7. 1933. évi veszteség: 978.43 P. Összesen: 24,733.90 P.

Teher: 1. Üzletrészek: 977.64 P. 2. Veszteségi tartalékalap: 908.37 P. 3. Letétek: 263.37 P. 4. 6. év törzsbetétei: 1103.10 P. 5. Takarékbetétek: 6661.23 P. 6. Visszleszámított váltók: 7713.— P. 7. Folyószámlatartozás: 2087.02 P. 8. 9. évt. törzsbetétei: 738.80 P. 9. 7. évt. törzsbetétei: 1655.10 P. 10. 5. évt. törzsbetétei: 1950.80 P. 11. 8. évt. törzsbetétei: 875.50 P. Összesen: 24,733.90 P.

SZÓRAKOZOTTSÁG

A pénzbeszedő kopogtatására a házurnője nyit ajtót.

— Mi tetszik?

— Számlát hoztam a kedves férjének.

— Sajnálom, de a férjem nincs itthon.

— Ugyan kérem, hiszen látom az árnyékát.

— Ugy látszik, az árnyékát itthon felejtette.

A zenei szezon váratlan eseménye: novemberben Guglielmetti jön Debrecenbe

Október 6-án *Huberman* Boniszláv hangversenyével kezdi meg bérleti hangversenyciklutát a Zenekedvelők Köre. A bérlőközönséget kellemesen fogja meglepni az a ma érkezett hirünk, hogy novemberre viszont *Guglielmetti* Anna Máriát, a világhírű koloraturénekesnőt szerződtették le s így a debreceni közönségnek alkalma lesz a bájos olasz primadonnát, akit hétízbeni debreceni hangversenyén a szivébe zárt, újból hallani.

A bérletek árát *nem emelte fel* a Zenekedvelők Köre, pedig ennek az újabb attrakciónak a megszerzése nagy anyagi áldozatába krült. Olcsó bérletek, kedvező feltételekkel kaphatók a Zenekedvlők Köri irodájában, Idgenforgalmi Hivatalnál, Gambrinus passage.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. vevőközönséget, hogy a színházátjáróban levő rőfös és divatáru üzletemet újonnan átalakítva, a régivel szemben okóber hó elsején áthelyezem. A n. é. közönség további pártfogását kérve

maradtam tisztelettel
BARNA GYÖRGY
rőfös és divatárú kereskedő.

Ujabb gyűlésen foglaltak állást a Piac uccai társashaz épitése mellett a debreceni épitőszakmabeli iparosok

Az érdekelt szakmai értekezlet folytatta tanácskozását a debreceni ipartestület vezetőségével karöltve, *Vági* István elnöklete alatt, a Piac uccai társasház építése ügyében. Az értekezleten megjelent *Sebestyén* Lajos műépítész is, aki részletesen ismertette a társasházak építésének összes adatait. Hosszabban tért ki a társasházak jelentőségére és arra, hogy az ezen formájú építkezések Budapesten, az ország fővárosában, valamint igen sok nagy városban rendkívül előnyös szolgálatot tesznek a lakásinségnek. Ismertette az OTI és a MABI pénztartalékainak felhasználási lehetőségét és hogy ez alkalommal Debrecennek jutott az a szerencse, hogy — a fővárost kivéve —

egy ilyen társasház kombinációval mintegy kétmillió pengőt lehet a debreceni építőipar szolgálatába állítani.

Ezt az előnyt a kézművesiparosság szempontjából nem szabad elszalasztani, hanem minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy ez a pénz közérdekből is a debreceni építészet és rokonszakmák kezében maradjon. Evidens az — mondta Sebestyén Lajos —, hogy ő mint vállalkozó kapcsolódik bele ebbe a dologba, de ez nem zárja ki, sőt megadja neki a lehetőséget arra, hogy a munka nélkül levő kézműiparosoknak (szakosztályonként) is nagyobb munkalehetőséget biztosítson. Előre is megjelöli ennek az útját: az érdekelt szakmák 10—15 iparossal részletmunkában vállalja ennek a hatalmas épülettömbnek az összes munkálatait és így

mintegy hatvan iparos jutna munkához.

Előre is jelzi, hogy ez a munka egy kölcsönös közép ár megállapodáson történnék s ugyanígy a munkásoknak is megfelelő munkabér biztosíttatnék. Igy az anyag tekintetében az egész vonalom egyöntetű munkát és jó minőségű anyagot kíván. Ki van zárva tehát, hogy bármelyik mester a másik kárára külön nyerészkedhetnék. Az ily módon történő munka szétosztásának kettős előnye jelentkeznék: először is

még több iparost, majdnem száz embert és igen sok munkást lehet bevonni megfelelő bérek mellett;

a kereset tovább folyik egyéb szakmákban; a munkások bére szükségletekre lesz kiadva és így

a kereskedelem is megtalálja ebből az építkezésből a számításait.

Maga az építkezés költségei mintegy 2 millió pengőt, a további berendezések, üzletek és lakások felszerelései további kétmillió pengőt igényelnek, úgy hogy a debreceni piacon mintegy négymillió pengős üzleti és kereskedelmi forgalom alakulhatna ki.

Ez a munka tehát nem csak neki, mint vállalkozónak az érdeke, de érdeke az iparosságnak és kereskedelemnek, illetva az egész közületnek is. Végül kérte az iparosságot, hogy minden eszközt ragadjon meg ennek a munkalehetőségnek a támogatására.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után az iparosok közül többen szólaltak fel, majd Vági István elnök záróbeszédében felhívta még a figyelmet a sürgős teendőkre és kérte a megjelenteket, mindent kövessenek el, hogy ezt a nagy közérdekű munkálatot Debrecen el ne szalassza. A további lépéseket úgy a testület, mint az érdekelt szakosztályok meg fogják tenni.

Közérdekből kívánatos volna tehát, hogy úgy az üzletekre, mint a lakásokra minél több bérlő jelentkeznék, hogy a munkálatokat már most, néhány héten belül meg lehessen kezdeni.

Kétszázkilenc pályázat érkezett be a városi állásokra

Tudvalevően szombaton járt le a városi állásokra meghirdetett pályázat határideje. Erre a határidőre beérkezett 209 pályázati kérvény, amelyben mintegy hatszáz pályázati kérelem van, miután egyesek nem csak egy állásra pályáztak, hanem akármelyikre, illetve minden megüresedő állásra. A pályázatok így oszlanak meg: Árvaszéki ülnöki állásra 52, irodaigazgatói állásra 31, köztemetői gondnoki állásra 43, a megüresedő ideiglenes és állandó napidijasi állásra 53, szülésznői állásra 12, állatorvosira 8 pályázat.

NEHÉZ VÁLASZTÁS

— A feleségem kijelentette, hogy elválik tőlem, ha nem hagyok fel a cigarettázással.

— Szegény ember.

— Hát bizony: szó ami szó, nehéz volt a választás. Azt hiszem egy darabig még nagyon fog hiányozni — a feleségem.

Haladjon a korral
és süssön
„ULTRA" sütőporral
Melyet ha egyszer használt, mindig ehez fog ragaszkodni.
Minden fűszerüzletben már kapható.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBB A GABONA

Határidőüzlet:

Búza: október 15.58, 62, 60, 53, zárlat 15.53—54, március 16.82, 80, 72, 74, 73, zárlat 16.73—74, május 17.02, 16.97, 17.00, 04, 00, zárlat 16.98—17.00.

Rozs: március 13.73, 72, 80, 71, 74, 75, 74, zárlat 13.72—74.

Tengeri: május 10.62, 64, 66, 65, 63, 62, 64, zárlat 10.62—64.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.05—16.25, 78 kg. 16.20—16.40, 79 kg. 16.35—16.55, 80 kg. 16.45—16.65, ftiszai 77 kg. 15.80—15.95, 78 kg. 15.95—16.10, 79 kg. 16.10—16.25, 80 kg. 16.20—16.35.

Rozs: pestv. 12.40—12.55, egyéb rozs 12.60—12.75, tak. árpa I. 14.40—14.60, tak. árpa II. 14.10—14.25, zab I. 14.00—14.15, zab II. 13.80—13.90, tengeri 11.75—11.90.

A készáruvásáron búza és rozs 5—15 fillérrel olcsóbb, zab 5—10 fillérrel drágább, tengeri 10—15 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 16.85—17.25, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 337.70—341.70, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 3.42—3.46, 100 líra 29.90—30.25, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

A színarany kilója 5570—5580 pengő.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

MA VASÁRNAP DÉLUTÁN ÉS ESTE JÁTSZIK UTOLJÁRA AZ OROSZ KÉK MADÁR A CSOKONAI. SZINHÁZBAN.

A világhírű orosz KÉK MADÁR együttes, amelynek a művészi teljesítménye egy felejthetetlen élmény, ma, vasárnap délután olcsó helyárakkal 4 órai kezdettel és este 8 órakor rendes helyárak mellett búcsúzik a debreceni közönségtől. Nem lehet jelzőket találni a Jushny és társulatának tökéletes művészi előadásának méltatására, mert az, amit ez az együttes Jushnyval az élén produkál, az maga a tökéletesség. Mélységes áhítat, tomboló tapsvihar és a kacagások forgetege jutalmazaz minden egyes számát ennek az együttesnek. Nem győzzük eléggé felhívni a debreceni közönség figyelmét erre a mai búcsúelőadásra, mert ezt látni kell mindenkinek, aki egy felejthetetlen élménnyel meggazdagodva akar távozni a színháztól.

Siessen jegyét biztosítani a ma délután 4 órai olcsó helyárú s az este 8 órai rendes helyárú előadásokra a Csokonai-színházban.

A fentartott bérleteket hétfőn és kedden délelőtt 9—11-ig és délután 3—5-ig feltétlenül kérjük kiváltani. Színházi igazgatóság.

Október 6-án, szombaton este 8 órakor díszelőadás keretében a FEKETE-SZÁRU CSERESZNYÉ-vel — Kardoss Géza, Székelyhidy Adrien és Thuróczy Gyulával a főszerepekben nyílik meg a Csokonai-színház.

Vasárnap, október 7-én a VADVIRÁG operettujdonságban mutatkozik be az új operettegyüttes tagjai közül Balogh Klári, Ács Rózsi, Raffay Kyca és Deniss Győző.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLAS:

Lényeges változás nem lesz, csupán a Tiszántúlon fog a hőmérséklet egy keveset sülyedni.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
9.45: Hirek. — **11.10:** Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — **12.30:** Hírek. — **1.15:** Időjárás, időjelzés. — **2.40:** Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — **4.45:** Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — **12.00:** Himnusz.

VASÁRNAP, szeptember 30.

7: Zenés ébresztő a Társadalmi Egyesületek Szövetsége által rendezendő Nemzeti Munkahét megnyitása alkalmából. 8.30: Református ifjúsági istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Szabó Imre esperes. 9.35: Hírek. 10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet monld Tóth Tihamér dr. 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál Irányi Kamill székesfehérvári lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Közvetítés Szolnokról. Verseghy Ferenc szobrának leleplezési ünnepségéről. Beszélő Turchányi István. 1.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Szünetben: „Rádiókrónika". Elmondja Papp Jenő. 3.80: „Időszerű gazdasági tanácsadó". Székány Elemér előadása. 3.45: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 4.30: „A Szepesség és a cipszerek". Krisch Jenő dr. előadása. (Közművelődési előadássorozat.' 5: A m. kir. államrendőrség fúvószenekara. Vezényel Szöllössy Ferenc. 6: „A kétlelkű ember." Zágon István csevegése. 6.30: Aradi Faraks Sándor és cigányzenekara. 7.40: „Családi kör." Mátrai Sándor elbeszélése. 8.10: Sport- és lóversenyeredmények. 8.30: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. 10.15: Hírek. 10.30: Csuka Béla gordonkázik, zongorán kíséri Ferencsik János. 11.30: Setét György szalon- és jazz-zenekarának műsora.

HÉTFŐ, október 1.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10: Lavater magyar elődje (Verestői György erdélyi ref. püspök az arcisméről 1733-ban. Felolvasás.) 10.40: Tíz perc egészségügy. Az ischiászról. (Felolvasás) 12.05: Endre Béla vokálkvartettje. Tagjai: Bogyai Margit, Rácz Tilda, Lózsy Hugó és Mally Győző. 1.30: Virány László szalonzenekara. 4: A rádió diákfélórája: Látogatás a kurucok táborában. 5: A két Shakleton és a magyarok. Ifj. Hegedüs Sándor előadása. 5.35: Tutsek Piroska énekel, zongorán kíséri Varga Pál. 6.10: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). 6.40: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heimann Ede jazz zenekarának műsora. 7.15: Séta Tókióban. Mécs Alajos útilevele Japánból. Felolvassa Halász Gyula. 7.45: Biró Sári zongorázik. 8.30: vitéz jákfai Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök rádióbeszéde. 9.10: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy-Fichtner Sándor. Közben 10: Hírek, időjárásjelentés. Utána körülbelül 10.15: A honvédzenekar műsorának folytatása. 10.40: Közvetítés az Emke-kávéházból. Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. SZEPTEMBER 30. CSÜTÖRTÖK Az Orle megkezdte Debrecenben kongresszusát, amelyre ezer lelkész jött el. Megjelent a kongresszuson Doumergue világhírű francia teologus is. A gyűlésen dr. Baltazár Dezső esperes, az Orle elnöke mondott nagyszabású elnöki megnyitó beszédet.

A város képviseletében Kovács József polgármester Oláh Károly és Szabó Kálmán tanácsnokok, a függetlenségi párt részéről dr. Tüdős János vezetésével tíz tagú küldöttség utazott Thaly Kálmán temetésére Pozsonyba.

Az Orle kongresszus tagjainak tiszteletére a színház díszelőadásban Bródy Sándor A tanítónő című darabját adta elő mintaszerű előadásban. Előadás előtt Gazdy Aranka K. Tóth Kálmán alkalmi odáját szavalta el. Az előadó művészek kitünőek voltak: Hahnel Aranka, Szilágyi Berta, Báthori Marcsa, Mártonffy Róbert, Lugosi Béla, Árkosi Vilmos, Gyöngyi Izsó, Kardos Géza, Kemény Lajos, Nádor Zsiga, Ligeti Lajos.

Weszpérmy Zoltán főispán Török Gábort mérnökké nevezte ki.

1909. OKTÓBER 1. PÉNTEK. Az Orle kongresszusának második napján a gyűlés elfogadta a közös bevásárlási szövetség megalakításához. A gyűlés követeli az 1848: XX. t.-c. végrehajtását, a ref. lelkészek fizetésének, korpótlékának rendezését lelkészárvák kálvineumának felállítását, református takarékpánztár létesítését. A kongresszus ülését dr. Baltazár Dezső esperes imája zárta be.

A Tavasz című operettben pótszékes zsufolt ház előtt mutatkozott be az operettszemélyzet. Nagy sikere volt az új szubrettnek: Szilassy Etelnek, Bárdos Irmának s a régi tagoknak, Zilahyné S. Vilmának, Horváth Kálmánnak, Gyöngyi Izsónak, Gerő Idának, Árkosi Vilmosnak, Ligeti Lajosnak és Kemény Lajosnak s rendkivül tetszttek Perczel nővérek.

Pozsonyban eltemették Debrecen elhunyt nagynevű követét: Thaly Kálmánt. A Függetlenségi Párt nevében dr. Tüdős János, a város nevében Kovács József polgármester helyezett koszorut a koporsóra.

1914. SZEPTEMBER 30. SZERDA. Ökörmező táján visszaszorítottuk az ellenséget. Csontosig felszabadítottuk a vasútvonalat. A Visztulánál csapataink győznek, déli csapataink átlépték a Drávát és a Szávát. Szerbia, forrong, éhinség és kolera pusztit. A belgák béketárgyalásokat akarnak kezdeni a németekkel.

Az egyetemi tanács elhatározta, hogy az egyetemet október 1-én nyitja meg és 5-én kezdi meg a tanításokat.

1914. OKTÓBER 1. CSÜTÖRTÖK. Frigyes főherceg hadparancsban közli a tisztekkel és legénységgel, hogy minden vonalon győzelemre van kilátás. Az uzsoki szoros ismét birokunkban ban. A kolera miatt az összes diplomaták elutaztak Nisből. A németek Oise, Maas közt, Antwerpennél, Nyemennél, Orsoviecnél sikeresen harcolnak.

Az egyetemi beiratkozások véget értek. Beiratkozott a theologiára 80, a jogi karra 133, a bölcsészeti karra 8 hallgató.

A Magyar mérnök és Épitész Egylet debreceni fiókja meleg ünneplésben részesitette Aczél Géza főmérnököt, elnökét.

1924. SZEPTEMBER 30. KEDD. Az ipartestület közgyűlése Varjassy Imrét elnökké választotta meg.

Hajdúvármegye közgyűlése dr. Ethey László árvaszéki ülnököt főszolgabirónává, Lessenyi Istvánt ülnökké választotta. Tudomásul vette, hogy Hadház várossá akar lenni.

A piarista gimnázium volt növendékei húsz éves találkozót tartottak, amelyen Hogyor József igazgatót, Bartók Ferenc és Vitko József tanárokat Liedermann Henrik üdvözölte.

A kormányzó Biró Antal és Dézsi István tűzoltótiszteket díszéremmel tüntette ki.

DTE DKASE 0: 0. A hősök lobogójáért folyt küzdelem kevésbbé volt nivós, több sérülés, kiállítás történt. DTE fölényben volt, de csatársora tehetetlennek bizonyult. Kitüntek Fejér, Megyeri DTE, Fried II., Ökrös, Petrucz DKASE. Biró: Káldy.

D. Postás SE—Move TSE 3: 3.

DMTK—Ny. Bőriparosok SE 2: 0. Góllövő Mertin.

1924. OKTÓBER 1. SZERDA. A városhoz megérkezett az értesités, hogy egy amerikai pénzcsoport 10 millio dollárt hajlandó kölcsönadni a magyar városoknak.

Vasárnapra a bajnoki mérkőzéseket igy sorsolták ki: Debrecenben DKASE—DVSC, DTE—Ny. KISE. Berettyóujfaluban DMTK—BUSE, Kisvárdán KTE—DEAC.

— **Ékszereit,** arany, ezüst tárgyait készittesse, javittassa, vásárolja Moskovitsnál, Piac u. 41.

— **Filléres gyorsvonatok** Debrecenből 500 utas jelentkezése esetén október 7-én a következő helyekre indulnak: 1. **Budapestre** P 4.70 menettérti jeggyel. A vonat indul Debrecenből 6 óra 7 perckor, Budapest nyugatira érkezik 10 óra 20 perckor. Budapest nyugatiról indul 23.15-kor és Debrecenbe érkezik 3 óra 41 perckor. 2. **Tokajba,** a tokaji szüretre, menettérti jegy ára P 2.50, mely összegben már egy borkóstoló jegy is bennefoglaltatik. A vonat indul Debrecenből 6.55, Tokajba érkezik 8.30, Tokajból indul 18.35, Debrecenbe érkezik 20.26. Jegyek mindkét vonatra már hétfőn kaphatók a Máv. Menetjegyirodában, Debrecen, Ferenc József út 56.

— **Házasság.** Wilhelms Erzsébet (Győr) és dr. Wallisch Oszkár tanár, egyetemi olasz lektor (Debrecen) szeptember 30-án, vasárnap tartják esküvőjüket Győrött. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Eljegyzés.** Garai Ibolykát Debrecenből eljegyezte dr. Klein Gyula orvos, v. drezdai tanársegéd Nagyváradról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Eltörött** dísztárgyak, nippek, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna u. 1. Kiégett villanyégőket vásárlásnál beszámítok 24—30 fillérbe. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón.

Önért van a Műasztalosok Szövetkezete Király u. 4.

— **KIE-konferencia.** A KIE e hó 30-án, vasárnap központi otthonában (Piac ucca 36., I. emelet) egésznapos évnyitó konferenciát rendez, amelyre tagjait, az ifjúsági munka barátait és az érdeklődőket szeretettel meghívja. A konferencián csak fiúk, fiatalemberek és férfiak vehetnek részt. — Program: Reggel 8 órakor istentisztelet, prédikál dr Dancsházy Sándor. 9 órakor előadás. „Szükség néktek újonan születnetek." Tartja Nagy István. — 10 órakor megbeszélések. 12—2 óráig ebédszünet. — Délután 2 órakor előadás. „Az ifjúsági munka módszere és eszközei." Tartja dr. Karácsony Sándor. — 3 órakor megbeszélések. — 6 órakor előadás. „Öregek és fiatalok." Tartja Uray Sándor. Utána eszmecsere. Este 8 órakor szeretetvendégség. Áhítatot tart „Diadalmas erőtlenség" címen Pass László. — Részvételi díj a konferencián nincs, csupán önkéntes hozzájárulást kérünk az esti szeretetvendégség költségeihez.

— **Iskolatáskák** nagy választékban, saját készítményü. Feuermann böröndösmester, Piac ucca 26. sz. (Passage).

— **A debreceni szociáldemokrata pártszervezet** e hó 30-án, vasárnap délután 3 órakor a Katz-telepen, Szeder ucca 18. szám alatt Kecskés István fuvaros házának udvarán községi beszámoló gyűlést tart. Előadók: Dr. Györki Imre országgyűlési képviselő, dr. Sonnenwirth Lajos és Pál János.

— **7 hold prima föld** város szélén, Téglaskert, Basahalom ucca 64. alatt olcsó áron eladó. Értekezni vasárnap délelőtt 10-12-ig Gerstner fűsárnap délelőtt 9—12-ig Gertner fűszeresnél, Széchenyi uccán, vagy hétköznapokon Dankó temetkezésnél, Kossuth uccán.

MEGNYILT autó és motorkerékpár gummijavító és regeneráló üzem. Hó és sárcipő javitása felelősséggel **Vágó gumijavitónál** Erzsébet u. 115.

— **Húsz fillér,** Körmendy, Rachmanova, Vikibam, Zarek stb. kölcsöndija Kultúra antikváriumban, Szent Anna 3.

— **Október 7. Az Ujságíró Club hangversenye.** Nagy méretekben bontakozik ki az érdeklődés az Ujságíró Club évadnyitó hangversenye iránt. A közönség meleg szeretettel karolta fel az ingyenes hangversenyek eszméjét s már számosan gondoskodtak megfelelő ülőhelyről. A műsor összeállítása most folyik, annyit azonban már közölhetünk, hogy a hangverseny bevezetéseként Benyovszky Pál ez alkalomra irt versét fogja elszavalni a Csokonai színház egyik művész tagja. Ezt fogják követni K. Voith Ilonka énekszámai ,akit Galánffy Lajos kisér zongorán. A műsor második részét M. Németh Anna zongoraszámai töltik ki. Belépti-díj nincsen, ezzel szemben a szereplők művészi tudása biztosíték arra, hogy e hangverseny bármely fővárosi hangversennyel fel fogja venni a versenyt. A hangversenyt táncos vacsora követi. A közönség jól teszi, ha megfelelő ülőhelyről előre gondoskodik akár személyesen Piac ucca 26. szám alatt, akár 30-30. telefonon.

— **A lucernaliszt korpa helyett.** Amerikában már hosszabb idő óta rájöttek arra, hogy a lucerna, széna lisztté őrölve, magas fehérje tartalmánál fogva úgy a növendék állatnak, mint a hízó sertésnek és fejős tehénnek is igen értékes. Legelterjedtebb amerikai rendszerű, magyar gyártmányú lucernaliszt készítő gépről közölt mai hirdetésünket olvasóink figyelmébe ajánljuk.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap:
„REMO, AZ ÖRDÖGTIGRIS", izgalmas dzsungeldráma **Marion Burns** főszereplésével. — Megelőzi: **„MARY AN", Charles Farrel, Janet Gaynor** világfilmje. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— **Gyakran visszatérő székszorulás,** rossz emésztés, vastagbélhurut, felfuvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz gyorsan megélénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a **Ferenc József** vizet bélféregüzőkúráknál is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— **Megbízatás.** Báró Vay László főispán Poroszlay István árvaszéki ülnököt az árvaszéki elnöki teendők végzésével megbízta.

— **Szenzációs olcsó árak!** Eredeti modellek már 3.50 és alakítások 1.50-től. Piac ucca 38. Hein Matild.

— **Kinevezések.** Báró Vay László főispán dr. Uray Sándor és dr. Balogh Géza tb. fogalmazókat a vármegyénél a X. fizetési osztályba sorozott fogalmazókká nevezte ki. Egyben kinevezte dr. Jóna Mátyás közigazgatási gyakornokot tb. árvaszéki ülnökké.

— **Üzletemet** az uccára átszervezve újólag megnyitottam. Ifj. Blattner Gyula üveges-, képkeretezőmester, Piac ucca 89.

Tetőfedések

palával, cseréppel, facementtel, bőrlemezzel szakszerű készítése
MIKLÓS 25. BULYOVSZKYNÁL

— **Hol rendeljünk az új m. kir. osztálysorsjátékra sorsjegyet?** Ez most nem kérdés, mert odamegy mindenki, ahol „SZERENCSE" van. Ugyanis a szenzációs 300,000 pengőt a **Belvárosi Váltóüzlet R.-T.-nál, Budapest, Teréz körút 37.** nyerte e héten 8 boldog ember. Ezenkívül is a legutóbbi 5 év alatt számos nagy nyereményen kívül a 200,000 pengő főnyereményt is kétszer nyerték e népszerű főárusítónál. Siessen tehát Ön is és rendeljen egy levelezőlapon még ma egy sorsjegyet. Kifizetni van ideje az október 20-án kezdődő húzás előtt.

— **Meghosszabbították dr. Benkő Géza vármegyei szabadságát.** Dr. Benkő Géza vármegyei tiszti főügyészt tudvalevően a főispán dr. Miszty Károly felfüggesztett városi tiszti főügyész helyére behelyettesítette és erre az időre, egyelőre három hónapra a vármegye közgyűlése dr. Benkő Gézát fizetés nélkül szabadságolta. Ez a három hó most lejárt. A vármegyei közgyűlés szombaton a szabadságot újabb három hónapra meghosszabbította, azzal azonban, hogy ez időn túl még akkor sem hosszabbítja meg a főügyész szabadságát, ha a városnál még nem lennének a fegyelmi ügyek elintézve.

— **Tűzifát,** száraz cser-, tölgy-, varga-, gyertyán hasábból aprítva **téli tüzelésre** 100 kg.-ot 3.60-ért, vegyes **nyári tűzifát** 100 kg.ot már hazaszállítva 3.20-ért szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Tel.: 10-24.

Zsarolás két javításba adott kalap visszaszerzése körül

Zsarolás vétségével vádolva állott a debreceni törvényszék *Fövényessy* tanácsa előtt szombaton két testvér, *Kovács* Lajos és *Kovács* József debreceni napszámosok. A vád szerint a két testvér azzal követte el a terhükre rótt bűncselekményt, hogy 1932 június másodikán a monostorpályi vasutállomáson elvették *Pongrácz* László monostorpályi kalaposmestertől két kalapot és azt mondták neki, hogy addig nem kapja vissza a kalapokat, míg a két testvér kalapjait amelyek a kalaposnál javításban voltak, vissza nem szolgáltatja. A tárgyalás alatt aztán kihallgatták a két kalaporzót és kiderült, hogy a tényállás sokkal bonyolultabb, mint ahogyan a vádiratban áll. A kihallgatáson a két testvér elmondta, hogy a vádbeli időben a kalapos is, valamint ők is Monostorpályiban laktak. Elvitték mindketten a kalapjukat a kalaposhoz javítás végett. A kalapos el is vállalta a munkát négy pengő fejében. Azt mondta, hogy négy nap mulva készen is lesz a két tökfedő, mehetnek érte. Négy nap azonban nagy idő és négy nap mulva a két testvér debreceni lakos lett. Azonban nem feledkeztek meg a kalapokról sem és négy nap leteltével kiutaztak Monostorpályiba. Itt azonban arról értesültek, hogy a keresett mester azóta összeveszett élete párjával és beköltözött Debrecenbe. A két kalaptalan féfiú megvakarta a koponyáját és visszautazott. Pár nap mulva aztán magánnyomozást indítottak a kalapos után és sikerült megállapítaniok, hogy a mester diplomáciai tárgyalásokat folytat életepárjával otthon Pályiban. Hirtelen kimentek hát újra Pályiba. A szerencse ezuttal kedvezett a kalapűgyi utazóknak, mert a mestert sikerült a vasutállomáson elfogniok, ahol éppen felszállóban volt a Debrecen felé induló vonatra. Két kalap volt nála staniclíban. Kijelentette, hogy éppen haza akarta vinni a kalapokat. Átadta a két kalpot és átvéve a négy pengőt, gyanus sietséggel felugrott a vonatra. A két testvér kibontotta a staniclit és nagy meglepetéssel konstatálta, hogy a két kalap idegen jószág. Erre bősz indulatba jöttek. Felugrottak a vonatra és lekapták a meglepett mester fejéről a kalapot. Lentről aztán tájékoztatták, hogy addig nincs kalap, míg a saját kalapjaikat és a négy pengőt vissza nem adja. A mester aztán feljelentette az erélyes férfiakat és így került az ügy a törvényszék elé. A törvényszék tekintettel az ügy csekély voltára megszüntette az eljárást, de a költségekben elmarasztalta a két tulerélyes embert.

— **Villamos világítási berendezéseket** 5 évi részletre készít Horváth Ferenc műszaki üzeme, Degenfeldtér 2. sz. Tel.: 16-51.

— **Izraelita istentiszteletek** a Deák Ferenc uccai templomban Hósánó Rabbókor, valamint Smini-Áceresz és Szimchász tóra ünnepén: vasárnap reggel hat órakor. Délután ünnepköszöntő ima egynegyed hat órakor. Hétfőn, ünnep nyolcadik napján reggel hét órakor. Délelőtt tíz órakor hitszónoklat és Mázkir. Délután négy órakor. Hétfőn este Szimchász tóra istentisztelet öt óra ötven perckor. Kedden reggel hét, délelőtt tíz, délután négy órakor. Kedden este hat óra öt perckor. Szerdán, pénteken reggel hat óra harminc perckor. Szerdán és csütörtökön este háromnegyed hat órakor. A Kápolnási uccai templomban hétfőn és kedden reggel egynegyed nyolc órakor, délelőtt nincs második istentisztelet. Egyébként, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Az elnökség.

— **Kata varrodában** kabát, kosztüm, szövetruhák legolcsóbban készülnek. Varga ucca 24.

LUSZTIG ASZTALOSMESTER
munkái elsőrendüek és olcsók.
EÖTVÖS UCCA 87. SZ.
Telefon 17 97.

— **Egy szegény beteg asszony kérelme.** Egy szerencsétlen, beteg, egyedülálló özvegyasszony, aki három kisgyermekével a legnagyobb nyomorúságban tengődik, súlyos szervi szívbaja kínozza, ő maga és gyermekei minden támasz nélkül az éhhalálnak, a legnyomorúságosabb pusztulásnak vannak kitéve, arra kéri a minden nyomorúságon, bajon megkönyörlő jószívű embereket, segítsék meg. Pénzbeli adományokat átvesz a kiadóhivatal.

— **Judische Spielschule** (az orth. izr. iskolában) október 3-ikán megnyílik, 3—6 éves gyermekek részére. Beiratások naponta 9—12-ig. A gyermekek hygiénikus környezetben vallásos szellemben nevelődnek, játszva elsajátítják a német nyelvet. Ritmikus zenés tornagyakorlatok, — agyagmunka, — kézimunka, — rajz.

— **SZERENCSÉJÉT PRÓBÁLJA MEG, osztálysorsjegyét nálam vegye meg. Szőllősi főelárusító, Püspöki palota.**

— **A debreceni és hajdúvármegyei Rákóczi-szoborbizottság.** A debreceni és hajdúvármegyei Rákóczi-szoborbizottság is megalakult és annak vezetőségében helyet foglal báró Vay László főispán, dr. Vargha Elemér h.-polgármester és Rásó István alispán.

— **Aranynál** szép modell kalapok megérkeztek, **2.50től.** Alakítás modell után **1 pengő.** Sas ucca 4. szám.

— **1500 pengőre büntette a tábla dr. Bencs Kálmán polgármester rágalmazóját.** A debreceni tábla Nagy Kálmántanácsa szombaton délelőtt hirdette ki a nyiregyházi polgármester rágalmazójának bűnperében az ítéletet. A tábla Lengyel Antal vádlottat sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségéért 1500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet indokolásában megállapította a bíróság, hogy nem valószínű, miszerint az egyik cikket a vádlott írta volna. Azt a polgármester, dr. Bencs Kálmán valamelyik politikai ellenfele írhatta. A valóság bizonyítása részben sikerült a vádlottnak. Súlyosbítja a cselekményt, hogy anyagi érdekből és bosszúból követte el a vádlott.

— **Kiírják a pályázatot a népjóléti igazgatói állásra.** Tudvalevően a közgyűlés kimondta, hogy fentartja a népjóléti hivatali igazgatói állást. Ehhez most a belügyminiszter is hozzájárult, úgy hogy most kiírják a pályázatot ez állásra, amely a IX. fizetési osztályba soroltatott.

— **Szőrme és szűcsáru szükségletét** legolcsóbban beszerezheti: Szinház átjáróban.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** október 2-án, kedden nyitja meg 1934—35. évi előadás-sorozatát. Az első előadást dr. Böszörményi Béla ügyvéd, a szövetség debreceni osztályának ügyvezető alelnöke tartja „A legújabb román adósságrendezési (konverziós' törvény" címen. Az előadás, amely este 6 órakor veszi kezdetét az Arany Bika földszinti olvasótermében, annál nagyobb érdeklődésre számíthat, mert nálunk, Magyarországon, az adósságok rendezéséről még nem készült törvény. Az érdeklődő kartársakat ezúton hívja meg az előadásra az elnökség.

Uridivatcikkek
legolcsóbban
Wernernél
Piac-ucca.72

Uj lovak érkeztek a lovardába

A nagy világsikerrel működő lovarda ujabb lovakat állított be, úgy hogy az utolsó héten előállott torlódásokat ezáltal kiküszöbölte. Népszerüségét — ilyen rövid idő alatt— azzal érte el, hogy szinte fillérekért nyujtja ezt a legszebb spartot. Közeli hetekben új helyre költözik a lovarda, ahol — mint értesülünk lópansiót is állít fel — hogy azoknak, akik a drága istállóbér és ápolási díjak miatt, az olcsó lóárak mellett lovat tartani nem tudnak, ezt önköltségi áron lehetővé tegyék és saját lovaikon lovagolhassanak. A középiskolások és egyetemi hallgatók bekapcsolódása új szint vitt a lovaséletbe s naprólnapra számos jelentkező keresi fel a lovardát. Árai olyan olcsók, hogy mindenki számára hozzáférhetők. Havi bérletjegy 10 és 15 pengő. Egyetemi hallgatóknak 6 és 10 pengő, középiskolásoknak 3 illetve 5 pengő, a lovagolások száma szerint. Jelentkezni okt. 3-ig, Rákóczi ucca 13 sz. alatt, okt. 3-tól Méliusz tér 13. sz. alatt lehet (a Kossuth téri temulom mögött). Lovagló pantallont a lovarda szabója 5 pengőért készit.

— **Egészséges lesz a lába,** ha cipőjét Takácsnál készítteti. Orthopäd specialista. Batthyány ucca 4.

— **Margit-szálloda** (pansio) megnyílt a Halász-féle vendéglőben (Margit-fürdő mellett). **Olcsó,** kényelmes szobák, bőséges étkezés. Idegeneknek, üdülőknek, sportolóknak **kedvezmény. Közel** a gyógyfürdőkhöz, Stadionhoz, villamos megállónál. Telefon 10-24.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

Görbe tükör

RÉSZBEN

— A nyáron elviszem a feleségemet a tihanyi visszhanghoz.

— Nyaralás?

— Részben az, részben, hogy egyszer ne az övé legyen az utolsó szó.

HOZZÁÉRTŐ

— Mi az, nagyságos asszony, egy új Munkácsy-képet vásárolt?

— Igen. A régi már nagyon öreg volt.

SEHOGYSE JÓ

A férj így szól a feleségéhez:

— Nem értelek, angyalom, folyton csak a harisnyáidról és cipőidről beszélsz. Lehetnének néha kissé magasabb témáid is.

— Volt már magasabb is, de téged az se érdekelt.

— Mikor volt az?

— Mikor a kalapjaimról beszéltem.

Közszemlén a legtöbb adót fizetők névjegyzéke

Debrecen város igazoló választmánya hétfőtől kezdve közszemlére tette ki a legtöbb adót fizetők névjegyzékét, amelynek egy részét az alábbiakban közöljük azzal, hogy a névsor folytatását keddi számunkban adjuk. A csillaggal jelöltek adója kétszeresen van számítva.

Gyarmathy István ht. 11,099, Neubaer Sándor bankfelügyelő 10,989, Krausz Nórs th. 10,906, Ungváry József ht. 10,154, Mihalovits Jenő gyógyszerész 9549*, Tóth Aurél 8710*, Bernfeld Sámuel ht. 8633, Hartstein István fb. 8053, Marx János ht. 7693. Radó Rezső ht. 6824, dr. Gergely Jenő ht. 6105*, Németh Nándor ht. 6022, dr. Vargha Imre ht. 5970*, Balogh István fb. 5851, Benkő János ht. 5669, Kaszanyitzky Andor ht. 5572, Róth Adolf ht. 5452, Jóna János fb. 5346*, Ungár Jenő ig. 5302, Szabó János fb. 5212, Goldstein Aladár ht. 5108, dr. Láng Sándor 4975*, Kun Antal fb. 4927, dr. Bruckner Ernő 4916*, dr. T. Kardoss Endre ügyv. 4851*, dr. Sz. Nagy Kálmán orvos 4718*, dr. Szukováti Imre 4616*, dr. Szelényi Dezső ügyv. 4595*, Kontsek Kornél ht. 4520, dr. Rickl László fb. 4501, Sesztina Jenő ht. 4376, Kontsek Géza ht. 4353, Hartstein Nándor fb. 4217, Ullmann Salamon 4188, Schwartz Dóri kereskedő 4134, dr. Leitner Adolf orvos 4079*, dr. Kövendi Lajos hg. 4025, Czeglédy András hg. 4019, dr. Hadházy Zsigmond birt. 3755, Kovács Aladár hg. 3656, Gál Ferenc hg. 3632, Kardos Zoltán hg. kereskedő 3611, dr. Markovits Elemér hg. 3499*, Csáky János hg. 3424*, dr. Bögel József hg. 3391*, Serly Gusztáv hg. 3387, Horváth Gábor hg. 3384, Horváth György hg. 3325, Major Mihály gyógyszerész 3294*, dr. Vargha Elemér h. polg. hg. 3289*, Bőde Gyula hentes 3283, Kenyeres Károly birt. hg. 3161, Benyáts Emil keresk. 3111, Félegyházy János hg. 3110, vitéz Várady Szabó Miklós orvos 3058, Kardoss Gyula keresk. 3003, Jóna Gyula hg. gyógysz. 2984, Vadász Ferenc hg. italmérő 2980, Venyige Ferenc hg. 2930, dr. Sebestyén Lipót ügyvéd 2922*, Darvas Nándor hg. 2909, Debreczeni Jenő hg. 2855*, Bleuer Mór hg. 2846, Fürts László ig. 2845, dr. Kölcsey Sándor hg. 2842*, dr. Fényes Jenő hg. ügyvéd 2806*, Erdődy Lajos hg. albérlet adó 2748, id. Horváth János hg. 2736.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Repülőgép balesetek

Barcelona, szept. 29. Ma délelőtt volt temetése annak a repülőnek, aki a hadgyakorlatok során lezuhant. A temetési menet fölött a tiszteletadás jeléül öt repülőgép keringett. Az egyik közülök lezuhant, kettő utasa suyosan megsebesült.

London, szept. 29. Egy Párisból érkező repülőgép Shoreham közelében lezuhant, a gép pilótája s 3 utasa meghalt.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Sport

Nehéz csatája lesz ma a Bocskaynak a Budai 11 ellen

A debreceni drukkertábor elszorult szivvel bocsátotta utjára szombaton a kék-sárgákat, akik ma, vasárnap délután háromnegyed 2 órai kezdettel a Ferencvárosi pályán ütköznek meg a Budai 11-el. A pesti ellenfél a „nagycsapatok mumusa", igazi fenegyereke a magyar futballnak és legtöbbször akkor csinál meglepetést, amikor a legkevésbé várják. Alig van szeszélyesebb csapat az első ligában a budaiaknál, akiknek ha kifut egy jó forma, rettegett ellenfeleivé válnak a legjobb együtteseknek is.

A debreceni csapat esélyei rendkívül nagy mértékben rontja, hogy tartalékosan kénytelen kiállni s előreláthatóan nemcsak legjobb játékosát, Markost nélkülözi, hanem Palotás helyén az egyébként jóképességü Belcsikkel, Gyulai helyén pedig Bőr II-vel lesz kénytelen megizzadni a győzelemért. A Bocsky közvetlen védelmét nem féltjük ugyan, de attól tartunk, hogy a támadósor és a halfsor erélytelen játéka esetleg mindkét pontot veszélyezteti. Nagyon kell igyekezni a debrecenieknek, ha győzelemmel akarnak hazatérni. A Bocskay valószínű felállítása egyébként a következő:

Alberti—Vágó, Flóra—Belcsik, Gyulai (Bőr II.), Szaniszló—Janzsó, Vincze, Teleki, Návay, Hevesi.

SZÉP ÉS IZGALMAS BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK LESZNEK VASÁRNAP DEBRECENBEN

Merényi-Mertin is játszik a DVSC-ben.

A mai amatőrbajnoki forduló nagyon érdekesnek igérkezik. A fő program a DEAC-pályán lesz, ahol a bajnoki tabella első és harmadik helyezettjei, a DEAC és a DVSC csapnak össze. A vasutasoknál ismét játszik Merényi-Mertin Lajos, a volt Bocskay-balszélső. Vele a DVSC nagyon megerősödik. A DEAC-nak teljes formáját ki kell játszania, ha győzni akar. Előzőleg a Postás—BUSE II. osztályú mérkőzést játszszák le. A mérkőzéseket fél 2 és fél 4 órakor kezdik. A Vasútas-pályán lesz a DVSE—NyTVE találkozó. Ez is szép mérkőzésnek igérkezik.

A DMTE KLUB-BAJNOKI BIRKOZÓ VERSENYE

Mint már említettük, a Munkás Testedző Egyesület e hó 30-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezi meg hagyományos klub-bajnoki birkozó versenyét.

A birkozás az a sportág, amely mind máig megtartotta a nemes célkitűzéseket és úgy vezérférfiai, mint versenyzői megóvták e sportot minden sportszerűtlen és anyagias gondolattól, a legtisztább sportszellemben nevelve fel generációkat naggyá és világviszonylatban is becsülttétették a magyar birkozást.

E nemzetközi sikerekben gazdag sportunknak számos neves versenyzőt adott a Debreceni Munkás Testedző Egyesület, mint Kripkó Antal, ki ma a válogatottak soraiban van, Nagy Lajost, ki a vidék legjobb birkozója cimet nyert, Szabó Józsefet, aki Bécsben a munkásolimpiászon I. helyezést kapott, Szalay Józsefet, Tenkey Bélát és sok mást. A DMTE ma is Keletmagyarország bajnokcsapata. A vasárnapi versenyen is biztosítva van legjobb birkozóink indulása, hogy csak a nagyobb neveket említsük, indulni fog Tóth Lajos, Ménes Sándor, Nagy Lajos, Lénárt Antal, Sipos János, Doró Lajos, Piroska József, Ménes János, Tamássy Imre, Papp János, Penyige Gyula, Madár István, Csillag Sándor, Vámos Mihály, Bodrácska György.

A versenyt a Magyar Birkozó Szövetség új szabályai szerint bonyolítják le, ami azt jelenti, hogy minden küzdelem a döntésig megy, amelynek célja az ellenfél két vállra fektetése.

A verseny délután 3 órakor kezdődik, a döntők este 6 órakor. Belépődíj nincs, de a műsor megváltása kötelező. Az ebből befolyt összeg szakosztályuk felszerelési céljaira lesz fordítva.

A verseny szinhelye a Hunyadi ucca 1. szám alatti helyiség.

Rádiózenés futballmérkőzések vasárnap a DEAC-pályán. E hó 30-án, vasárnap délután a nagyerdei DEAC-pálya szenzációnak is beillő kettős bajnoki futballmérkőzés színhelye lesz. Délután fél 2 órai kezdettel a Postás—BUSE II. o. derbit vívják, fél 4 órakor pedig a DEAC—DVSC I. o. csapatai küzdenek a bajnoki pontokért. A mérkőzések előtt és szüneteiben a Postás Sport Egyesület rádióhangszórója rádiózenét és hanglemezműsort ad a közönség számára. — Filléres belépődíjak.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Szeptember 30, vasárnap: Pilis, Törökszentmiklós, Mezőberény.

Október 1, hétfő: Balatonszabadi, Bodajk, Füzesabony, Gödöllő, Hegyhő, Jászkarajenő, Kaposmérő, Kocsola, Komárom, Moson, Ösi, Pécs, Pusztamérges, Seregélyes, Sopron, Szekszárd, Tápiószentmárton, Tinnye, Ujszász.

Október 2, kedd: Felsőireg, Gyöngyösmellék, Nagy kanizsa, Sásdi, Szombathely, Tököl.

Október 3, szerda: Beleg, Gacsály, Gyömöre, Ivánegerszeg, Jánosháza (havi), Jászberény, Kaposvár, Letkés, Miskolc (havi), Sajóvárkony, Sárospatak, Sárrétudvari, Vajszó.

Október 4., csütörtök: Berettyóujfalu, Bő, Bükkösd, Celldömök, (havi), Hahót, Kiskomárom (havi), Kiszombor, Nagyléta, Nyirábrány, Ónod, Pacsa (havi', Tiszafüred, Vásárosbéc, Vásárosmiske, Véménd, Zala, Sarkad.

Október 5. péntek: Aszód, Buj (havi), Gyöngyös (havi), Kötcse, Nagyhalász, Pusztaszabolcs, Sátoraljaujhely (havi), Sarkad, Somogyjád, Szomajom.

KÖLTSÉGES KILÁTÁSOK

— Lépjen be bátran a csolnakba, Magduska, hiszen maga olyan könnyű, mint Gandhi.

— Kiváncsi vagyok, hogy a horányi vendéglőben is Gandhinak fog-e nézni, ha majd meglát — enni.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Frisch József

ékszerkészitő és javitó

DEBRECEN. SZENT ANNA UCCA 5

Mindennemü ékszerek nagy raktára.

Meglepően olcsó árak!

Árverés elhalasztást kérhetik olyan gazdák is, akik birtokának védettségét törölték

Budapest, szept. 29. A hivatalos lap vasárnapi számában tette közé a kormány a gazdatartozásokra vonatkozó egyes rendelkezések módosítása tárgyában kibocsátott 8600—934. sz. rendeletét. E rendeletnek értelmében az olyan ingatlan tekintetében, amelynek védettségét törölték, a bíróság az adós kérelmére legkésőbb 1934 dec. 31-ig elhalaszthatja az árverést abban az esetben, ha az adós igazolja, hogy a védettséggel kapcsolatos szolgáltatásokat az érdekelt hitelezők irányában pótlólag teljesítette, illetőleg, ha azt igazolják, hogy az érdekelt hitelezői az elhalasztáshoz hozzájárultak. Ha az adós gazdálkodásának általános eredményére kiható rendkívüli súlyos károsodás olyan terményt, vagy termékeket érő természeti csapás következtében állt elő, amely termény, vagy termék rendszerint a jövő gazdasági évben kerül felhasználásra, az adós gazda kérelmére a bíróság az árverést nem csupán a folyó gazdasági év végéig, hanem legfeljebb a jövő gazdasági év végéig is elhalaszthatja.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

30,544/1934. fj.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

műszaki tiszti állásra.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normálstátus keretében üresedésben levő, nyugdíjjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság közgyűlése által életfogytiglanra szóló választás útján betöltendő egy a X. fizetési osztályba sorozott műszaki tiszti állásra pályázatot hirdetek.

A műszaki tiszti álláshoz a törvényhatósági bizottság 202/1929. bkgy. sz. határozata alapján a felsőipariskola építési osztályának végbizonyítványa kívántatik meg.

Az állással járó illetményt az 1927. V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák.

Az 1933:VII. t.-c. 21. §. 11. bekezdése értelmében az állás betöltésénél egyenlő feltételek esetében az 1933. VII. t.-c. alapján ellátásra jogosult, vagy járadék megváltásban részesült hadigondozott előnyben részesül.

Felhívom mindazokat, akik ez állást elnyerni óhajtják, hogy fentiek szerint megkívánt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat, továbbá magyar állampolgárságukat, büntetlen előéletüket, testi és szellemi képességüket igazoló okmányaikkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám címzetten, közvetlenül a polgármesteri hivatalhoz (városháza, I. em. 4. sz.) a folyó évi október hó 20-ik napjának déli 12 óráját adják be.

Elkésetten beadott pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának szolgálatában állanak, azok pályázati kérvényükhöz a fenti okmányok csatolását mellőzhetik.

Debrecen, 1934 szeptember 26-án.

Dr. Vargha Elemér sk.
m. kir. kormányfőtanácsos,
helyettes polgármester.

Németország és Oláhország döntenek majd Magyarország sorsáról

— egy elterjedt hitlerista folyóirat szerint

Thiel erdélyi szász professzor szemérmetlen cikke a „jogosulatlan magyar reviziós igényekről"

„Nagyrománia létrejötte Németországban nagy megértésre talált"

A „Szabadság" legujabb számában „A magyarság sorsa Németország kezében?" cimen nagyszabásu és megdöbbentő tartalmu cikk jelent meg. Vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre kitünően szerkesztett hetilapjában megjelent cikkből az alábbi részleteket vettük át:

Alább bő részletességgel közöljük Hermann *Thiel* erdélyi szász professzor feltünő tanulmányát, mely a „Das erwachende Europa" cimü előkelő és nagyon elterjedt német — természetesen izzóan hitlerista — folyóiratban jelent meg. A szerző tulajdonképpen *Románia* és *Németország* egymáshoz való viszonyával foglalkozik, kifejti az ellentétek okait, amelyek a két államot a multban elválasztották és ma is elválasztják, de rámutat azokra a hagyományos kapcsolatokra és közös érdekekre is, amelyek — szerinte — belátható időn belül szoros kapcsolatot fognak teremteni a két ország között. Természetesen felveti a revizió kérdését s — ami szintén elkerülhetetlen — kijelöli Magyarország szerepét is ebben a politikai elgondolásban.

Megdöbbentő az a leplezetlen nyiltság, amellyel a német reviziót elkülöniti a magyartól, de még megdöbbentőbb az a gögös fölény, amellyel elintézi Magyarország sorsát.

Hermann Thiel szerint, ha a Berlin—Bécs—Budapest—Bukarest vonal kialakul, *„Magyarország nem tehet mást, minthogy alárendeli magát Németország kívánságainak."* — Másszóval ez azt jelenti, hogy

Magyarországot elnyeli a Kelet felé sömpölygő német tenger s nemcsak önálló létét, de előbb-utóbb népiségének külön szinét és jellegzetességét is elmossák a könyörtelen hullámok.

Mi ezeken a hasábokon szinte a „ceterum censeo" konokságával mutattunk rá számtalanszor, hogy *a német terjeszkedés számára egyetlen ut van és ez a Duna-völgye.* — Számtalanszor elismételtük, hogy ez az ut, különösen, ha mi magunk egyengetjük oktalan németbarátságunkkal, *okvetlenül a magyarság pusztulásához vezet.* Most Hermann Thiel professzor tárja fel brutális őszinteséggel a „Drang nach Osten" utját és ezt a német alapossággal és önhittséggel kifejtett politikai elgondolást csak a legnagyobb elvakultsággal lehet fantazmagóriának, vagy akár Hermann Thiel magánvéleményének minősíteni. *Nem fantazmagória az aminek megvalósulása csak reális előfeltételeken mulik* s annál kevésbbé magánvélemény, mert

a mai német atmoszférában bajosan képzelhető el, hogy a maga bel- vagy külpolitikai elgondolásaiban bárki is szembehelyezkedjék a hivatalos felfogással.

Nem is szólva arról, hogy *egész sereg dokumentum bizonysága szerint*

De lássuk a tanulmányt.

A szerző azzal kezdi tanulmányát, hogy az osztrák-magyar monarchia széthullása visszaállitotta Románia egységét és *„teljesitette a román nemzedékek kivánságát, ami a nemzeti szocialista Németországban nagy megértésre talált.* Most már minden ellentét megszünt Németország és Románia között s hogy mégsem jött létre szorosabb baráti kapcsolat, ennek oka, hogy a román felsőbb osztályok és a hadsereg megakadályozzák, hogy Románia letérjen a francia orientáció utjáról!"

Megvan a kulturkapcsolat, a geopolitikai szempont, de hivatkozik Thiel arra, hogy

a német hivatalos felfogás hajszálnyival sem tér el Thiel professzor véleményétől.

— hogyan lehetséges tehát, hogy ennyi kedvező előfeltétel ellenére nem jön létre a német-román közeledés? A szerző megfelel erre a fogas kérdésre. Szerinte ennek legfontosabb oka az, hogy *„Németországot még mindig ugy tekintik, mint nemcsak a német, de a magyar határok revíziójának előharcosát".*

Természetesen Thiel ez ellen élénken tiltakozik és nyomban el is oszlatja ezt a tévhitet.

„A német-román viszony — irja — két körülmény folytán romlott meg gyökeresen az utóbbi időben. A kettő összetalálkozása csak erősitette a hatást. *Az egyik Franciaország uj offenzivája a Keleten,* mely megerősitette a keleti revizióellenes fronton és létrehozta a tisztán francia célokat szolgáló megegyezést Oroszországgal. — *A másik pedig a jogos német reviziós követelések összekapcsolása a — legalább is Romániával szemben — jogosulatlan magyar reviziós igé-nyekkel. A német és magyar reviziós követelések összetársitása nélkül soha sem sikerült volna a németellenes hatalmaknak Romániát odavinni, ahol ma van. De ma Hitlert a revizió megszemélyesitőjének tekintik Romániában s a magyar reviziós igények német pártolásában találta meg Titulescu a jelszót, amellyel a nagy tömeget is be tudja kapcsolni a Németország elleni frontba . . ."*

„Romániának Franciaországhoz való ujabb és erősebb kapcsolódását elősegitette az, hogy Németország Magyarország érdekében lépett fel (?).

A Magyarországtól elszakitott területek nemzetiségi összetételüknél fogva teljes joggal tartoznak Romániához. Magyar lakosság csak a határvidékeken, a nagyobb városban — mint Temesvár, Arad, Nagyvárad és Kolozsvár — s végül Erdély keleti részén található, ahol az ugynevezett székelyek élnek. De végre is mindezek a magyar nemzetiségi területek, a határvidékek kivételével, csupán apró forgácsoknak tekinthetők a 14 milliós zárt román népterületben. És nem lehet azt követelni hogy néhány százezer magyar kedvéért többmillió románt kiszakitsanak zárt területéről."

Thiel szerint csak látszat az, hogy Románia és Németország között ledönthetetlen a válaszfal. Van szerinte két ok, amely feltétlenül megteremti a német-román közeledést. *1. A szláv veszély felismerése Románia részéről. 2. Az önálló, valóban román politika utáni vágyakozás. Bizonyos azonban,* — állapitja meg — *hogy egy tekintélyi kormány által vezetett Románia és egy hasonló berendezkedésü Magyarország között könnyebben kiegyenlithetők az ellentétek, mint most."*

Miért tartja fontosnak Thiel, hogy mindkét országban „tekintélyi" kormány, tehát a nemzeti szocializmus jusson uralomra? Azért, mert igy a két azonos politikáju állam barátságán keresztül könnyebben valósithatja meg céljait.

„Németországnak, mely csupán az egyik állam barátságával mitsem nyerne s céljait csak ugy érheti el teljes mértékben Keleten, ha mindkettővel megtalálja a megértést, mint becsületes közvetitőnek kell közremüködnie ennél a megegyezésnél (Magyarország és Románia megegyezésénél) s létrejöttét elősegitenie. Különben pedig

Magyarország nem igen tehet mást, minthogy alárendeli magát Németország kivánságainak. Németország és Románia dönt ugyanis kizárólagosan és végérvényesen, ha egymással meg-

Kézimunka, rövid- és kötöttáru üzletemet
vászon, selyem
és
női divatáruval
bővitettem ki, rendkivül olcsó áraimról méltóztasson meggyőződni.
Szilágyi, Piac ucca 41.
(Svetits mellett.)

MIÉRT most vegye meg
átmeneti kabátját,
téli kabátját,
bőr kabátját,
őszi öltönyét?
MERT az idény kezdetén
nagy választékot,
legolcsóbb árakat,
gondos kiszolgálást talál.
GRÜNFELD ADOLF és TSA
Kistemplom mellett.

A GYÓRFI MODERN PENSIO

BUDAPEST,
V. Harmincad ucca 3. II.
Erzsébet-tér, Bécsi u. sarkán

Debrecenieknek 10% kedvezményt ad — Dépendance Mária Valéria ucca 7. II. a Hungária szállodánál.
Kérjen prospektust!

egyezett, az osztrák kérdés megoldása után a bécs—budapest—bukaresti vonal dolgairól is."

Ime a „Drang nach Osten" hideg és kérlelhetetlen logikával megfogalmazott „lázálma", ime a germán keleti terjeszkedés pontosan megszabot utja, amelynek végén ott csillognak a Fekete-tenger habjai. *Ennek a programmnak a megvalósitásához azonban a szerző szerint is olyan rendszerváltozás szükséges Romániában, amely a diktatura irányában mozog. „Az idő* — fejezi be tanulmányát — *a diktaturáért s ezzel együtt Németországért dolgozik."*

KÖNYVESHAZ

LULOFS MADELON:
AZ ŐSERDŐ RABJAI

240 oldal. Fordította: Németh Andor, a „Jó könyvek" 13. kötetet. Ára fűzve P 1.50. Kötve P 2.40. Megjelenik szeptember 25-én.

M. Lulofs apja a holland-indiai szigetek magasrangú tisztviselője volt s eszmeidőkön keresztül harcolt Sumatrán a haricas benszülött törzsekkel. Ebben a környezetben nőtt fel az írónő, aki már gyermekkorában bebarangolta Borneot, Celebest, Sumatrát, Jávát s az első nyelv, amelyet dajkájától megtanult a jávai benszülöttek nyelve volt. Nem csoda tehát, ha olyan közel tudott férkőzni ehhez a gyermekdeden vidám és mégis mélységes életfilozófiával teli fajtához, mint fehér ember sem azelőtt, sem azóta.

Erre a közelférkőzésre pedig ugyancsak szükség volt ahhoz, hogy későbbi nagysikerű könyvei megszülethessenek. A holland gyarmati kormányzás, bármily megértően kezeli is a jávaiakat, nem tud megakadályozni olyan kegyetlenkedéseket, ami európai szemmel nézve érthetetleneknek látszanak. A gyarmatokat a fehér faj rendszerint kimeríthetetlen kincseskamrának tekinti, amiből minden áron, minden eszközzel, minden elképzelhetőt kiprésel, hogy az anyaországot gazdagítsa. A derék hollandok Lulofs könyveiből eszméltek rá, hogy jóságos kormányzásuk leple alatt valóságos középkori rabszolgaság folyik indiai birtokaikon.

Mi nem tartunk ismertető előadásokat első tűzifa és szénakciókról, mi adunk olcsón tűzifát és szenet. Elsőrendű tűzifák hasábban és apritva, jó minőségű szenek minden mennyiségben

PROHASZKA ÉS TÁRSA cégnél
Bethlen u. 44. és Eötvös u. 18. szám.
Telefon 11-61.

Vásároljon hirdetőinknél.

Vasárnapi terefere

Vidám halotti beszéd a hozomány ravatala előtt

A téma nem új, de aktuálisabb, mint valaha.

Csak a vak nem látja, hogy évtizedek óta nem köttetett annyi szerelmi házasság, mint mostanában.

Pardon, kérem, ez nem nevetség: újból divatba jött a szerelem.

Persze, még nem túlságosan dicsekednek véle az érdekeltek, mintha valami szégyelni való dolog lenne. Nem csoda. Alaposan elszoktunk tőle.

Szerelem? Ugyan ki ért rá ezekben a zavaros, keserves időkben szerelmesnek lenni? A nők még csak hagyján, több volt az idejük, kevésbé nyúzódtak el az idegeik, többet járhattak moziba és több szirupos kolportázsregényt olvashattak. De a férfiak? Elismerem, akadtak imitt-amott kivételek is köztük, de ezek a kivételek csak erősítették a szabályt. A szabály pedig az volt, hogy 1914 óta a ferfiak nem igen juthattak a szerelmeskedéshez. A régi jó békeidők szerelemtermelő kényelmes biztonsága elmerült a világháborúban. Négy évig a hazát védték a férfiak, aztán el voltak foglalva a forradalommal, ellenforradalommal, megszállással, tőzsdézéssel, szanálással, munkanélküliséggel, gazdasági válsággal. A sivár kenyérhajszás robot kétgarasos gondjai mellett a férfiaknak nem maradt sem ideje, sem kedve a szép, szolid, elmélyült szerelmi életre. Futó kalandok vagy kéthetes szerelmek szériájában élte ki lírai hajlamait a férfiember, de ha nősült, akkor a házasság pillére nem a szerelem volt, hanem a hozomány. Az iparos nősülését a műhelybővítési célok irányították, a kereskedő a kényszeregyezséget próbálta a nősüléssel elodázni, a kezdő orvos be akarta rendezni a rendelőjét, az ügyvéd az apanázsra s a családi összeköttetéseken keresztül a kliensszerzésre vágyott, a bankfiú soronkívüli előléptetésre koncentrálta a házasságát, a B. listás tisztviselő új álláshoz jutott. Ha a menyasszony véletlenül szép is volt, okos is volt: ez ráadásnak számított, nem pedig előfeltételnek. A férfi megnősült a nagyobb karaj kenyérért, a jobb lakásért, a takarékbetétért s a válások egyre ijesztőbb növekedése bizonyítja, hogy amint a gazdasági válság forgószele elsodorta a hozománnyal kibővített műhelyt, a cződ ellen hiába védett üzletet, a B. lista ellen hiába körülbástyázott állást, a kliensek és páciensek után hiába epekedő ügyvédi irodákat és orvosi rendelőket, úgy máltak szét a veszendő hozomány hig malterével összeépített házasságok is. A szerelem kötőanyaga hiányzott ezekből a hozomány-házasságokból s mire a pénz elfogyott, mikor az állás megszünt, mikor beköszöntött a gond, a férfiben egyetlen érzés uralkodott: menekülni!

A hozomány 1926 táján kezdett kolerásodni. A dekonjunktura gyehennájában lassú, de biztos hamvadáson estek keresztül a polgári vagyonok és jövedelmek. Szegény eladólányos papák először a törzsvagyont költögették el, aztán a hozományra került a sor. Csendes és kinos folyamat volt ez, az elején senki sem mert róla hangosan beszélni. A szülők, a bakfisok és az udvarlók lábujjhegyen jártak a hozomány betegágya körül s a hozomány úgy sorvadozott hónapról-hónapra, évről-évre, mintha fogyókurát tartott volna. Gizike negyvenezer pengőjéről az utolsó, de igazán a legutolsó pillanatban kiderült, hogy csak harmincezer, Ilonka 300 hold földje pedig az esküvő napján 160-ra olvadt, ami még nem lett volna olyan végzetes, ha nem vallották volna be pironkodva, hogy teher is jócskán akad rajta. Erzsikének havi 300 pengő apanázst igértek, az első részlet pontosan kiutaltatott, a második 200-ra olvadt, egy félév múlva az após tönkrement s azóta a veje nyakán élősködik. Mariska nagybátyja pedig csakugyan előléptette Pistát a Magtenyésztési rt-nél, de az rt. négy hónap alatt csődbejutott s azóta a vezérigazgató nagybácsi bajuszpedrővel ügynököl. A kolera pedig veszedelmesen terjedt tovább, a 40.000-ből az esedékesség napján 20.000 lett, később a 20.000-ből 10.000, a négyszobás komplett berendezésből pedig egy duplaágy és egy sublót. Ekkor már az igéretek is zsugorodtak, de a tényleges hozomány még veszedelmesebben apadt s előfordult olyan eset is, hogy az esküvő után az após 20 pengőt kölcsönkért hozományadás helyett a vejétől, hogy az esketö papot ki tudja fizetni.

Igy jutottunk el odáig, hogy ha valaki valahol hozományról beszél, a társaságból a völegényjelölttel együtt bugyborékolni kezd a kacagás.

A hozományról kiderült, hogy álom, édes hazugság, felelőtlen vicc, szándékos ugratás. A hozomány csalóka lett: messziről olyan, mintha lenne, de mikor a tettes a színhelyre ér, csak az üres levegőt markolászhatja.

És ekkor, a hozomány-korszak végpusztulása keservesen sötét éjszakájának végén pirkadni kezdett az ég alja.

A szerelem napjának szines és forró sugarai kezdték bearanyozni a hozományra-épitett házassági élet sivár és feldúlt tájait.

Mert azért a férfi mégis csak lelkes állat. Otthonra, asszonyra, gyerekre, boldogságra vágyik.

És rájöttek arra az ősi igazságra, hogy ahol nincs, ott ne keress.

Hozomány nincs, nincs és passz! Az utolsó békeév avult lomtárából előkeresték a szerelmet. Csupa por volt, molyette ócskaság. Ugy nézett ki, hogy rossz volt ránézni.

A férfiak előszedték a kefét, a benzint és a Sidolt. Kiporolták, kikefélték, kitisztitották, kifényesitették.

És most ragyog. Ragyog a szerelem. Ha nem megy másként, hát most már a nő önmagáért is kell a férfiaknak. Kezdenek divatbajönni a hosszú séták, a fenszterpromenádok, a hónapokig tartó izzó mátkaságok, a lírai versek. Tudok esetekről, amikor több fiatalúr vetélkedik egyetlen leányzóért. Fantasztikus, de így van! Böngészem az anyakönyvi rovat házassági híreit: koldusszegény lányokat cipelnek az oltár elé. Ismerek ifjúembereket, akik nyíltan verik a mellüket, hogy a hozománnyal nem törődnek és hajlandók beérni egy-szoba konyhával, ha a jövendőbeli rendes és kedves teremtés. Ismerek vadonatúj házaspárokat, akik havi 150 pengő mellett hétszámra tejet vacsoráznak és a boldogság kék madara mégis ott repked a fejük körül. Az ujságok öngyilkossági statisztikája is javul: az életuntak között egyre nő a szerelmi bánattól üzött öngyilkosok száma. Óh, milyen szép ez! Elérkeztünk hát addig, hogy már nem csupán az éhezés, nyomor, kifizetetlen gázszámla, tönkrement üzlet szorít fegyvert az emberek kezébe, hanem a szerelem biborló örülete is.

Csakugyan: minden rossznak van valami jó oldala.

A nincstelenség feltámasztotta a jó öreg s már-már teljesen elfeledett szerelmet.

Ime, a sors költői igazságszolgáltatása: ha már ugyis szegények vagyunk, legalább az a mindennapi kis betévő falat szerelmünk legyen meg.

Hölgyeim és uraim, a magam részéről ez esetben egyetértek a sorssal: locsoljuk a szerelem tüzes nektárával ezt a nyomorult, cudar életet. Hölgyeim és uraim: szeressük egymást!

FARKAS LAJOS

Vallásos ünnepély a kerekestelepi templomban

Vasárnap délután 3 órakor *Juhász Nagy* Sándor tart beszédet a kerekestelepi templomban. A beszéd előtti imádságot *Siposs* Imre központi lelkész mondja, a záró imádságot pedig *Kalas* Ferenc, az egyházrész vezető lelkésze. A vallásos ünnepélyt vitéz *Szabó* Endre körzetvezető lelkész és *Jakab* Zsigmond körzeti gondnok rendezik.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRASZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Tiszántúli Közgazdaság

Október elején jelenik meg a rendelet a gazdák magánegyességének rendezéséről

Előrehaladott stádiumban vannak a tárgyalások az igazságügyminisztérium és a pénzügyminisztérium között a gazdák magánegyességének rendezésére. Értesülésünk szerint október első felében bocsátják ki a rendeletet, amely nemcsak a magánegyességi eljárást szabályozza, hanem a szervezeti kérdés megoldását is tartalmazza.

Egyelőre még nincs döntés egyes kérdésekben. Igy — mint halljuk — nem történt még megállapodás arravonatkozólag sem, hogy tulajdonképpen milyen hitelezőkre vonatkozzék a magánegyesség. Van olyan felfogás, amely

terhelési határ beiktatásával akarja megoldani a kérdést

és e terhelési határ alatt lévő hitelezők követelései magánegyesség útján rendeztetnek, míg a határ fölött lévő hitelezők nem is vennének részt az eljárásban. Számos elgondolás vetődött fel ezzel kapcsolatban anélkül, hogy még végleges állásfoglalás történt volna.

Annyi már bizonyos, hogy a magánegyességi eljárás folyamán megállapított egyességi hányadokat az adósok ne ma kereskedelmi életben szokásos módon, rövid időközönként 8—10 hónap leforgása alatt törlesztenék, hanem hosszú időközökben elosztva. Elvileg lehetséges, hogy — természetesen egyéni elbírálások lesznek — a kiadandó rendelet szerint az egyezkedő gazdák több esztendőre elosztva fizessék meg az egyességi kvótákat.

Különböző hírek terjedtek el a közelmultban arravonatkozóan is, hogy a védett birtokok főfelügyeleti szerve kapcsolódjék bele intenzíven a gazdaegyességekbe és ez foglalkoznék a lebonyolítással. Értesülésünk szerint azonban erről szó sincs és az illetékes tényezők előtt most is

a FOB és OMHE együttes megbízatása van előtérben

Az agráriusok különben erősen kitartanak e megoldás mellett, mert érdekeiket csak így látják megfelelően képviselve.

❖❖❖

150,000 GYÜMÖLCSFA VAN DEBRECENBEN

Az elmult hónap folyamán összeirattak a város területén lévő gyümölcsösök. A kimutatás végösszege szerint Debrecen város területén 1933. év nyarán 126.715 drb. gyümölcsfa és 89.216 drb. gyümölcstermő cserje volt kiültetve. Tekintve azonban, hogy a kimutatás az elmult év nyarán történt összeírás alapján készült és hogy az összeírás a legnagyobb gondosság mellett sem lehet teljesen pontos, tekintetbe véve az elmult év őszén és az év tavaszán történt ujabb nagy arányú telepítéseket, a gyümölcsfák számát 150 ezerre tehetjük.

Az elsőfoku közigazgatási hatóság a kaliforniai pajzstetű szempontjából a mult hónapban is ellenőriztette a gyümölcsfa piacokat és a városba érkező gyümölcsfa szállítmányokat.

LUCERNÁT,
szemes és csövestengerit, olajpogácsát stb. tökéletesen, olcsón, lisztfinomságura őrölhet magyar gyártmányú
MEDICAGO egyetemes ŐRLŐGÉPPEL.
A mezőgazdasági kiállításon üzemben megtekinthető.
KÁLMÁN és LÁSZLÓ műszaki és gépüzlet **Budapest, VI., Vilmos császár út 61.**

Meghiusult a Bata-gyár gumicipő importja

Bonyodalmak 7500 pár cipő kompenzációja körül — Egyéb külföldi márkák behozatala is felesleges

Sokat foglalkoztatja a cipőkereskedői érdekeltséget a külföldi gumi-, sár- és hócipő behozaetalának ügye. Eddig a Wimpassing-gyárral jött létre 50.000 pár gumicipő behozatalára megállapodás, illetve erre a kontingensre biztosított importot a kormány. Ugy értesülünk most, hogy ezt a keretet tovább is tágítani fogják, amennyiben a kormány ujabb 25.000 pár gumicipő behozatalára biztosít lehetőséget a Wimpassing-gyárnak. Ezenkívül még a Tretorn-céggel és a cseh gumicipőiparral történt ilyen megállapodás.

A Tretorn-gyártmányokból 5000 pár behozatalára jött létre kompenzációs megállapodás. Az engedélyt a Tretorn magyarországi megbizottja kapta és a kompenzáció ellentételét elektromos izzólámpák és egyéb elektromos cikkek képezik. Ez a kompenzáció is símán bonyolódik le.

Nem igy áll a helyzet a cseh gumicipőbehozatalnál. 7500 pár cipő behazatlára ad lehetőséget a magyar-

MODELL
NŐI RUHA KÜLÖNLEGESSÉGEK
naponta érkeznek.
NŐI KABÁTOK a legujabb divat szerint.
Bundák, bőrkabátok minden szinben és minőségben
Igen olcsó szigoruan szabott árak!
FÉRFI RUHAOSZTÁLY:
Őszi és téli ruhákban, kabátokban, bundákban teljes választék.
Áruházunk minden osztályán olcsó szigoruan szabott árak.
MAGYAR RUHAIPAR
NŐI FELÖLTŐK, NŐI ÉS FÉRFIRUHÁK NAGYÁRUHÁZA

csehszlovák kompenzációs egyezmény és sokáig folytak a tárgyalások, hogy ebből a kontingensből miképpen részesedjenek a cipőnagykereskedők és a cseh gyár magyar megbizottja. Eleinte a cipőnagykereskedőknek 2000 párra, a budapesti megbizottnak pedig 5500 párra akartak behozatali engedélyt adni. A nagykereskedők elvetették ezt az ajánlatot és így a Bata-gyár magyar megbizottja kapta a 7500 pár behozatalára a kompenzációt, mert a megfelelő ellentételt a megbizott nem tudta megszerezni. Hol árszempontból nem felelt meg a cseh vállalatnak a magyar kompenzációs ellentétel, hol pedig a magyar exportőr nem találta kielégítőnek a cseh szállítási lehetőségeket. Igy tehát mindmáig nem tudták lebonyolítani ezt az ügyletet és már-már az a helyzet, hogy mire a szállításokat sikerül nyélbeütni, idejét múlja az egész gumicipő-import.

A magyar cipőkereskedők érdekképviselete foglalkozott a napokban ezzel az üggyel, de természetesen nem foglalt állást ebben a kérdésben. Hangsúlyozták ugyan, hogy

nincs szükség erre a behozatalra, mert a magyar gumicipőgyárak garantálták, hogy a szükségletet 100 százalékig el tudják látni.

A magyar cipőkereskedelem elsősorban a magyar gyártmányokat akarja a jövőben is árusítani és a külföldi behozatalra csak márka szempontjából lett volna szükség. A cseh kompenzáció így

meghiusultnak tekintheto

és a budapesti piacon a külföldet ezidén csak a Wimpassing- és a Tretorn-márkák képviselik.

Álláspontunk e kérdésben az, hogy általában

teljesen felesleges ez a külföldi gumicipőbehozatal

és mihelyt a kereskedelmi politika szempontjai mellőzhetik ezt az importot, — a magyar ipar jogos érdekeinek szem előtt tartásával — egyszersmindenkorra gátat kell vetni a legkisebb arányú behozatalnak is.

Márkaszempontok semmiesetre sem lehetnek irányadók e kérdés eldöntésénél.

ANYAKÖNYVI HIREK

Az állami anyakönyvi hivatalnál e hó 29-én a következő bejelentések történtek:

Születések: Szilágyi Kálmán kovács, Leány, Róza, Nagy János fm., leány, katalin; Szilágyi Miklós fm., fiu, József; Bundi János fm., leány, Eszter; Nagy László timár m., fiu, László; Varga József napsz., leány Julia; Balogh Sándor fuvaros, fiu, István; Takács Mihály napsz., leány, Julia.

Házasságok: Prunyi Pál—Mónus Ilona; Babics György—Fehér Róza; Bagdács János—Varga Mária; Szabó Zsigmond—Molnár Erzsébet; Nagy Ferenc—Dalmi Róza; Nyiri István—Kovács Julia; Kovács András—Kurucz Zsófia; Nagy Gyula—Szilágyi Mária; Biri Mihály—Kovács Margit; Forgács Sándor—Bányai Erzsébet; Nagy István—Marjai Emma; Pócsi Sándor—Geszti Irén; Karsai István—Mendre Erzsébet; Kovács Sándor—Balogh Erzsébet; Rácz Sándor—Kerek Margit.

Halálozások: Bereczky Béláné Pálfi Róza ref., 30 éves, Nagy Pál u. 12. Szabó Julia ref., 21 éves, József kir. herceg u. 41.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

KÁPLÁR MIKLÓSNAK,

aki a kormányzó szerint a leggyönyörűbb eget, József Ferenc főherceg szerint a Hortobágy lelkét festette meg, akinek képei előkelő szalonok diszei

nincsen sikere Hajdúböszörményben, a szülő hazájában

— A leggyönyörübb magyar „eget" ihlette vászonra — mondotta Horthy kormányzó a magyar ősztehetségek fővárosi kiállitásán legutóbb *Káplár* Miklósnak. És ez az egyszerü, paraszti művészember csak ennyit mondott feleletül:

— Pedig csupán ugy festettem ezt az „eget", ahogyan én láttam!...

De Káplár Miklósnak a szeme csodálatosan szépen lát mindent, nemesen és finoman, cifraságmentesen és tiszta szinekkel. Az ő lelke éppen ugy álmodta meg azt a virágos rétet, mint ahogy a természet megalkotta, az ő kezében az ecset nem rak több kivarrást a cifraszürre, mint ahogyan azt a hortobágyi gulyásbojtár viseli.

Igaz is, Káplár Miklós, aki ma már a legnagyobb magyar festők egyike, tudhatja, mit visel a hortobágyi gulyásbojtár, hiszen az volt ő is. Onnan indult el utjára, hosszu, kalandos és keserves utjára, amig meglátták, amig felismerték és amig megismerték. Igy beszél bojtárkoráról:

— Már amikor a hortobágyi hid mellett legeltettem a gulyát, akkor is rajongtam a rajzért. És amig a többi bojtár ugy jegyezte meg magának az állatot, hogy feljegyezte az ismertetőjeleket rajta, én szépen lerajzoltam őket magamnak. — Ott volt a zsebemben a képe a Kovácsék Riskájának, a Kis Péterék Bimbójának, meg a többi tehénnek.

Aztán felhagyott a bojtársággal, nem szivbéli mestersége volt ez néki. Otthagyta a Hortobágyot és Pestre került mészárosinasnak. Egy ideig dolgozott, mig kikerült az állásból és éhezve kóborolt a pesti kőrengetegben. Hideg tél volt, didergett és hogy meg ne fagyjon, elment a muzeumokba, ott gyönyörködött a képekben és melegedett, amig az örök ki nem dobták.

Itt, ekkor a muzeumokban érezte, hogy mi az ő igazi hivatása. Itt, ezekben a muzeumokban tudta meg, hogy neki müvésznek kell lenni, annak termett ki a magyar földből. Az egyik kis vendéglőbe állott be pincérnek és csak ugy fekete nadrágban és világos kabátban, a pincérek egyenruhájában ment el Szinyei Merse Pálhoz, a Képzőmüvészeti Akadémia igazgatójához, aki tandijmentes növendéknek vette fel az akadémiára. Öt éven keresztül volt pincér és közben hónapokig ténfergett állás nélkül, napokig nem evett, de járt az akadémiára, rajzolt, figyelte mestereit s ebben talált kielégülést.

Ma már nagy név, ma már márkát jelent a neve és ma már főhercegek és kegyelmes miniszterek megállnak beszélgetni az egykori kis hajduböszörményi pásztorgyerekkel.

Másfél hónap óta tart a Mücsarnokban a Magyar Őstehetségek Képkiállitása. Közöttük első helyen áll Káplár Miklós, a hajdu föld egy csodálatos hajtása, akinek kezét, amelyben valaha a karikásostor pattogott, ma már a Muzsák irányitják. Ez az ősparaszt, ez a nagy darab szittya legény, aki müvész, mert annak született.

Hónapokig kinn él a Hortobá-

Mindenkihez!

Hálás köszönetünket fejezzük ki a mélyen tisztelt közönségnek azért a szeretetteljes támogatásért, amelyben szeptember hóban vállalatunkat részesítette. Igérjük, hogy a jövőben még fokozottabb mértékben fogunk arra törekedni, hogy a mélyen tisztelt közönségnek szolgálatára lehessünk és igényeit kielégítsük. Elvünk: a közönség támogatását mindig jobb, tökéletesebb és szebb filmekkel meghálálni.

Kiváló tisztelettel
VIGSZINHÁZ
igazgatósága.

Októberi müsorok egyrésze:

Lehár Ferenc Friderika c. operettjének filmváltozata:

Bor, dal, csók

A budapesti Vigszinház mult évi legnagyobb szinpadi sikerének filmváltozata:

Az orvos

A láthatatlan ember, Ember vagy szörnyeteg című misztikus filmek ikervérfilmje, amely izgalmakban és borzalmakban felülmulja ezeket:

FANTOM

gyon, rajzol, fest, alkot. S közben nem panaszkodik, pedig nem eszik egyebet, mint egy kis zsendicét. De nem panaszkodik, csak fest, mert ez a hivatása, ez az életének értelme.

Őstehetség.

A Mücsarnokban eddig tizenegy képet adott el. Vettek tőle Herczeg Ferenc, Lázár Andor igazságügyminiszter, Zsilinszky Endre, Lázár Miklós és Györki Imre képviselők, a földmivelésügyi minisztérium, Leveldi Kozma Miklós, a Magyar Távirati Iroda igazgatója és még néhány előkelőség. Nem tudtak szabadulni a zsendicén élő müvész alkotásaitól.

Az egyik képe előtt megállt József Ferenc főherceg és ezt mondotta:

— Gratulálok, müvész ur. Magának sikerült megfogni a Hortobágy lelkét!

Őszintén mondta, szivből, elragadtatva.

Ma már mindenütt meghajlanak tehetsége előtt, képeit már viszik Bécsbe kiállitani, ma már szerte az országban ismerik. Csak a szülővárosában nem akarják elismerni, ott nem vesznek tudomást róla. Már rendezett kiállitásokat otthon is, Hajduböszörményben, ahol az édesanyja él. De valami baj van a hajduvárosban. Vagy talán a város hetilapjával, amelyben talán még nem is fordult elő Káplár Miklós neve. Amelyben nem akarják tudomásul venni, amelyben nem akarják elismerni és ha odahaza kiállit, sohasem irnak róla. Miért? Nem lehet tudni. És a városban van egy rajztanár, az is szokott néha kiállitani és arról sokat ir a hajduböszörményi ujság, arról nagyon sokat. — Miért? Nem lehet tudni. Ez a hetilap beszámolt a mücsarnokbeli őstehetségek kiállitásáról, mindenkiről megemlékeztek, de Káplár Miklóst kifelejtették a névsorból.

A hajduböszörményi ujság „mükritikusa" nem akarja elismerni, egyszerüen nem veszi tudomásul Káplár Miklóst, akivel fenségek és miniszterek barátkoztak és vásároltak képeiből. A hajdúböszörményi kis lapocska ugylátszik igazolni akarja: senki sem lehet próféta a maga hazájában. — Böszörményben más a müvész.

De másutt mindenütt a müvészet prófétája lett Káplár Miklós.

R. Gy.

Igyekezzék mielőbb öröklakást és üzlethelyiséget jegyezni

a Piac uccai társasházban, mert

KÉSŐBB NEM VÁLOGATHAT

Iroda: Piac u. 22-24. szám alatt

I-ső emeleti tanácstermében.

Előjegyzések, felvilágositások dél előtt 9—1 és délután 3—6 óráig.

Igy hal meg egy öreg katona . . .

Várkonyi generális útja a königgrätzi csatától a budapesti városparancsnokságig és a horóci családi sírboltig

Trencsénteplic, 1934 szeptember végén.

. . . Várkonyi-Albrecht Emil, lovassági tábornok, Ferenc József és IV. Károly barátja, Budapest utolsó városparancsnoka, nyolcvanhatodik születése napján lefeküdt az ágyba, magához hivatta barátját és így szólt hozzá:

— Behivót kaptam . . . Estére berukkolok!

És este, még mielőtt leáldozott volna a nap, a fal felé fordult és meghalt . . .

*

Ötven évnél tovább Viselte a császár mundérját.

Katonai karrierje Königgrätznél kezdődött, vele eltávozott az utolsó königgrätzi hős is az élők sorából.

Hatvannyolc évvel ezelőtt, 1866 július 3-ikán a nagy ezüst vitézségi éremmel dekorálták. Tizennyolc esztendős volt akkor, tiszthelyettes és nyolc magyar huszárral a skalitzi csatában megvédte az egyik legfontosabb poziciót a poroszokkal szemben. Akkor tanulta meg becsülni és tisztelni a magyar vitézséget! Régi osztrák katonai családból származott,

Új férfi- és fiuruha-üzlet!

Megnyitás kedden reggel!

Férfi- és fiuruhák,
felöltők,
télikabátok,
lengyelbundák,
bőrkabátok,
gyermekruhák,
esőkabátok.

ÚJ ÜZLET!

Bevezető árak!

„GERŐ" férfiruhaáruház

PIAC UCCA 59. SZ.

Szent Anna uccával szemben.

Lábtörlők kókuszból, Mindenféle Háztartási eszközök! Kántor Ernő" és Társa
Szeleták, solingeni,! Megérő olcsón!! Tábornál.

élete végéig nem tanulta meg a magyar nyelvet, de azért magyarnak tartotta magát. Jóllehet eredetileg Albrecht-nek hivták, harminc éves szolgálata alkalmából kapta meg 1897-ben a magyar nemességet a „várkonyi" előnévvel, de később folyamodott a királyhoz, hogy engedtessék meg neki, miszerint nemesi előnevét családi névnek használja. Igy lett belőle „Várkonyi" generális", ezen a néven ismerték őt mindenfelé. Sokan azt sem tudták, hogy Albrechtnek hivták ...

Báró Skribenszky Fülöpnek, a mult század hires gavallérjának, II. Rákóczi Ferenc egyenes leszármazottjának hugát vette el feleségül és házassága révén birtokosa lett a kalacsini uradalomnak és kastélynak. Jó katona volt, egyenes jellemű ember és — a birtok eluszott. Nem maradt meg belőle más, csak a családi sírbolt. Ahol most nyugalomra helyezték a vitéz tábornokot.

*

Volt egy album, ezt párnája alá tette minden este, ha aludni készült.

Ő maga varrta össze cérnával az albumot, szürke pakkendekliből.

Ferenc József képe diszitette az album lapjait. Az ujságból vágta ki az öreg király képét az öreg katona és felragasztotta az album lapjaira. És ide kerültek később IV. Károly, Zita és Ottó arcképei is. Aztán rajta van az album lapján Rudolf trónörökös, meg Erzsébet királyné, a genfi tó partján. Meg II. Vilmos, amint Ferenc Ferdinánddal vadászatra indul.

Nem maradt utána más: csak huszonkilenc lovagló pálca, egypár dragonyos kard, néhány elnyütt cigarettatárca, bőrből. Rajtuk megfakult nemesi cimerek. Ajándékai marcona arcú bajtársaknak, öreg katonáknak, akik már előbb „berukkoltak ..." A szobája falán csupa katona-fénykép. És középen Ferenc József dedikált fotografiája. Tábornoki ruhájában ül a felség, mellette két kis gyerek ugrál. Az unokája. És a harmadikat az ölében tartja ... És meleg mosolygással nézi az unokákat ... Akik bearanyozták az „ópapa" sokat hányatott életének utolsó esztendeit ...

Van aztán a falon egy idegen uniformis is: az olasz halálfejes légió uniformisában egy kedves arcú fiatalember. Az öccsének a fia. Az osztrákok ellen harcolt ... Elesett... Az emlékét megbecsülte, hiszen: katona volt és ott lelte halálát, a harcok mezején ...

*

Amíg aktiv volt, mindenekfölé helyezte a reglamát.

A szigorúságáról legendákat meséltek.

Rettegetek tőle a tisztek. Sorra záratta be azokat, akik előírás ellenesen öltöztek. Rengeteg anekdótát mesélnek el erről a szigoráról.

Ő maga mesélte el nekem, hogy a háború alatt, amikor városparancsnok volt Pesten, találkozott egy tiszttel, aki esernyőt tartott a kezében és csomagot vitt. Alaposan összeszidta és ráparancsolt: Tessék követni a városparancsnoksághoz. — Megindultak mind a ketten. A tiszt, persze rezervista volt, alaposan félt a tábornok haragjától ...

Ruganyos léptekkel ment az öreg generális, utána a rezervista hadnagy. A Kossuth Lajos ucca sarkán a távolság egyre nagyobb lett közöttük. Várkonyi generális nem nézett hátra, hiszen fel se tételezte, hogy — egy tiszt megszökjék! A hadnagy aztán magához intett egy őrmestert. Azt mondta neki: „Vigye kérem a tábornok úr után a kegyelmes asszony ernyőjét és csomagját, nekem be kell mennem ide a kávéházba. Ha kérdezne utánam, mondja csak, hogy mindjárt jövök!" És ezzel a mitsem sejtő őrmester kezébe nyomta a paraplét, meg a csomagot ...

Igy érkeztek meg ketten a parancsnoksághoz, ahol kiderült a turpisság, de a hadnagyot nem lehetett már előkeríteni ...

A történethez tartozik az is, hogy 1918. novemberében, amikor a forradalmárok Várkonyi generálist elfogták, az a hadnagy mentette meg az életét, aki megszökött a haragjától a Kossuth Lajos uccában ...

*

Tizenkét kitüntetése volt.

Az előszobájában, zöld posztóval bevont deszkalapon tartotta őket.

Ott lógott vörös szalagon a Ferenc József-rend parancsnoki keresztje, mellett a königgrätzi csatában kiérdemelt ezüst vitézségi éremmel, aztán a különböző jubileumi rendjelek, a német lovagrend kitüntetése, a vaskereszt, a porosz katonai érdemkereszt, amelyet megkapott annak ellenére, hogy Königgrätznél a poroszok ellen harcolt, a máltai rendjel, meg a többi.

A halála előtti napon leszedte az ordókat a falról, reszkető kezeivel maga tette a mundérjára és oda tette az ágya mellé, egy székre. Azt akarta, hogy ezekkel az odókkal temessék el a legfelsőbb hadúr hű katonáját...

Ő volt az utolsó városparancsnoka Pestnek.

Amikor kitört a háború, már nyugalomban volt. Reaktiváltatta magát. És IV. Károly egyenes kérésére vállalta a nehéz budapesti megbizatást. Neki kellett kiállítani az eskadrónokat a király személyes őrizetére.

A forradalmárok elfogták és három napig tartották őrizetben az Astoria szállóban. A csatornán keresztül menekült meg, de nem vált hütlenné esküjéhez ...

Egész életében sohasem volt beteg.

Csak az utolsó hónapokban fedezték fel az orvosok, hogy rákja van. Ez is ölte meg.

Az volt az utolsó szava:

— ... Muszáj berukkolni ...

... És pontosan, miként egy katonához illik, be is rukkolt ...

Paál Jób.

— **Nyugalmazott Máv. főtisztviselők összejövetele.** A m. kir. államvasútaknak Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott főtisztviselői a legközelebbi szokásos összejövetelüket az Angol Királynő zöld-termében október hó 1 én, hétfőn este 6 órakor tartják, amikor is Ninger József főfelügyelő fogja az előadói tisztet ellátni. A rendezőség ezen az úton is felkéri a Máv. nyugdíjas főtisztviselő kollégákat, hogy a hétfői összejövetelen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

A kisértetek háza

Bűnügyi regény a filmvilágból

Irta: FOREST WHITE **Fordította: VÉCSEY LEO**

(49)

XXX. FEJEZET

Szorul a hurok

Stuart Cheers ezalatt az idő alatt nem volt teljesen tétlen. Los Angelosban lakott a Boarding Houseban, s innen irányította lassan és nyugodtan haditervét. Nem volt türelmetlen. Az őt érdeklő eset részleteivel már körülbelül tisztában volt. Melbourne Steams és Dreamly kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv nem mondott neki ujat. Ezeket végigolvasta a newyorki rendőrségen. Mabel Moon vallomása sem fedett fel sokat. Ezekkel a zemberekkel már azóta személyesen is beszélt — de hátra volt még két személy, akik számithattak valamit ebben az ügyben. Ez Fielding doktor és Lansing professzor, de még mindig nem tudott vele beszélni.

A detektív most autóján egyenesen Fielding doktor házához sitett, — de szerencsétlenségére a doktort újra nem találták otthon. Értésére adták, hogy a doktor besietett a műterembe, mert valaki rosszul lett és sürgősen hivatták. Nem akart tovább várni, ezért oda is utána ment a doktornak. A gyárban Mr. Clergon néven jelentette be magát. A véletlen úgy hozta magával, hogy amidőn a színház udvarán keresztül haladt, ismerősökkel találkozott. A Spendid Plage Point-beli ismerősökkel, akik előtt nem mint Mr. Clergon, hanem mint Mr. Tailor szerepelt. A kis csoport három tagból állott: Ellen Frytown, Michelson és Heatlin. A kiskeny udvaron szembekerültek egymással, lehetetlen volt elkerülni a találkozást. Michelson és Heatlin nem nem ismerték fel azonnal Stuart Cheerst, de annál inkább Ele Frytown.

— Ej, ej — kezdte meg a beszélgetest, — nem is hinné az ember, hogy milyen kicsi Amerika: Ime, itt van Mr. Tailor Milwaukeeből, aki néhány héttel ezelőtt még orchideacsokrot küldött Mabel Moonnak.

— Igen, Mylady — én vagyok az.

— Ah, ön Hollywoodban, Mr. Tailor? — szólalt meg végre Heatlin. — Ön lépésről-lépésre nyomon követ. Mabel Moont?

— Igen! Ez tökéletesen igy van! Kérem, nevessenek ki, — de én mégis, mint az árnyék járok Mabel Moon után.

— Hát kicsoda ön tulajdonképpen?

— Én Stuart Cheers vagyok.

— Ön? A detektív? ... Akkor kérem, gyorsan magyarázza meg ezeket a rejtélyeket, mert bizonyos, hogy ön nem ok nélkül tesz lépéseket az ilyenfajta ügyekben.

— Mindent megmagyarázok. De akkor kérem egyszersmind önöket, hogy legyenek mindhárman a segítségemre ebben az ügyben.

— De miért állunk mi tulajdonképpen az udvaron? — szólt közbe hirtelen Michelson. Heatlinnek van külön öltözőszobája, bemehetünk oda is.

— Kitünő ötlet — kiáltott fel Heatlin. — Legyen szerencsém önöket kis szobámban fogadni.

A kis társaság elhelyezkedett az öltözőben és feszülten figyelte Stuart Cheers szavait. Csak Heatlinnek volt még előzőleg egy megjegyzése:

— Mivel ön Stuart Cheers, a világhirű detektív, komolyan kell vennem minden szavát. Abból indulok ki, hogy minden helyes, amit tesz és az igazság érdekémen való!

— És amit tenni fogok, Mr. Heatlin! A bizonyíték a kezemben is lesz, nyomban, amint Fielding doktorral beszélni tudok. A doktor ezidőszerint valahol itt tartózkodik a filmgyár területén. Ezért jöttem ide tulajdonképpen.

— Ugy?

— Igen!

Heatlin megnyomta a csengő gombját s a belépő szolgának kiadta a rendeletet, hogy keresse meg Fielding doktort s küldje ide az öltözőbe.

Miután a szolga kiment, Stuart Cheers újra megszólalt:

— Mabel Moon a filmfelvétel során meggyilkolta Rita Astorit. Ezért önöknek kötelessége, hogy nekem az igazság felderítésében segítségemre legyenek. Ezért kérem önöket, hogy valamelyik előre megbeszélt este a Boa Bistában találkozzunk.

Még annyi idejük sem volt, hogy válaszoljanak ,amikor az ajtóban már megjelent Fielding doktor.

— Ön akart velem beszélni, Mr. Heatlin? — fordult a fiatal művészhez az orvos.

— Nem én, — hanem Stuart Cheers Newyorkból kíván önnel beszélni.

— A világhírű detektív?

— Igen, ő maga, — szólalt meg Stuart Cheers. — Csak egy kis felvilágosítást szeretnék öntől.

— Kérem, a szolgálatára állok.

— Emlékszik ön Rita Astori halálának napjára?

— Mintha csak ma történt volna! Engem hivtak legelőször a halotthoz!

— Ezt tudom, uram! Ön és Lansing professzor morfiummérgezést állapitottak meg.

— Igen! És ez igy is van, — mert Astori szenvedélyes morfiunista volt. Kérem, tessék! — Ezekkel a szavakkal egy kis morfiumfecskendőt huzott k a zsebéből: — Kérem, győződjön meg önmaga is!

Stuart Cheeers meghökkent. Mérhetetlen csodálkozással kiáltott fel:

— Mi ez, doktor úr?

— Amint látja, egy morfiumfecskendő, — mely végszóra pompásan igazolja állításomat. Ezt a kis szerszámot a színpadon a halott Astori mellett találtam s rögtön magamhoz vettem. Azóta nálam van, hogy figyelmeztetésül szolgáljon azoknak, akik hasonló szenvedély rabjai lesznek. A mi színházunkban van még néhány ilyen nő. Például Mabel Moon is.

Stuart Cheers már nem is figyelt a doktor szavaira. Szemei meredten tapadtak a kis fecskendőre. Ez okozta tehát azt a megmagyarázhatatlan kis fekete árnyékot a kézen. Itt van az összekötőkapocs.

— Kérem — fordult az orvoshoz — engedje át nekem ezt a fecskendőt néhány napra!

— Nagyon szivesen ... miután ön Stuart Cheers.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Iparos,
kinek saját üzlete van, nősülés céljából megismerkedne. Levelet „Megértés" jeligére a kiadóba kérek. 1731

Vitéz
nyugdíjas özvegye vagyok, 43 éves, pár ezer pengő hozománnyom. Ismerkedés hiányában nyugdíjképes intelligens, erkölcsös férjet keresek, ki meg tudna becsülni egy nemes, jólelkü feleséget. Ugynök kizárva. „Liliom" jeligére választ a kiadóba. 4235

Ötvenes
műszaki altiszt nősülne. Levelet „Vagyon kell" kiadóba kérek. 602

Református
35 éves, önálló üzlettel, berendezett lakással rendelkező iparos komoly 20—30 éves nőnek ismeretségét keresi házasság céljából párezer pengővel. Komoly ajánlatok fényképpel — „Üzletasszony" jeligére a kiadóba. 4221

Levelezés

Komoly
férfi nagy elfoglaltsággal először fordul ehez a módhoz s igy keres magához illő mindentől és mindenkitől független valakit, ik szabad idejében igazán önzetlen becsületes és okos partnere lenne. Bizalommal irt levelek kiadóba „Kékes 2549" 1720

Betöltendő állás

Keresek
agilis üzletszerzőt egészségügyi cikk terjesztéséhez. Csigekert ucca 8. szám. 4143

Perfekt
szobalányt keresek elsejei belépésre. Jelentkezés bizonyítványokkal délután ötig. Széchenyi u. 63. 1697

Megbizható
mindenes leányt keresek azonnali belépésre. Kossuth u. 58., uccai lakás. 591

Mindenes
főzőnő elsejére jó bizonyítvánnyal felvétetik. Nap ucca 15., emelet. 4252

Jó bizonyítvánnyal
ügyes mindenest keresek okt. hó elsejére. Pauchly Béláné, Batthyány u. 9, sz. 4237

Fejős gulyások
nagy családdal felvétetnek — konvencióra elsejére, újévre. Bellegelő 57., Acsádi útnál, jegenyés tanya. (Batthyány 5.) 517

Intelligens
jó megjelenésü hölgyek és urak könnyü üzletszerzéssel nagyon szépen kereshetnek. Megfelelés esetén: Biztos megélhetés. Jelentkezni hétfőn délután Pannónia szálloda 17-es szobában. 1703

Fiatal
kifutólányt felveszek. Werner, Piac 72. 1738

Kiszolgálónő
étkezdébe felvétetik Révi, Nyugati 2. 1733

Jól főző
mindenes leányt gyermekszeretőt jó bizonyítvánnyal felveszek Csapó ucca 23. Weisz. Jelentkezés 2—5 óráig. 1736

Keresek
vidékre középkorú zsidó nőt, ki cseléd mellett orthodox háztartást vezetne. Berkovits, Hunyadi 18. 1718

Gyakornokot gazdaságba
felveszek, „Nőtlen izraelita" jeligére.

Deutsches
Fräulein wird für Nachmittage mit Schlafgelegenheit zu zwei Kindern gesucht. Iparkamara, III. emelet 1.

Egy
kerékgyártó segédet, lehetőleg kasni munkást és egy lakatossegédet, ki lemezeléshez is ért, felvesz a Neuländer kocsigyár. 1764

Mindenes
gyermekszerető, fiatal leány hosszú bizonyítvánnyal hétfőn reggel jelentkezzen. Gazdasági iskola, vágóhid mellett. 571

Német kisasszony
vidékre felvétetik. Jelentkezés Weiszkrón, Kálvintér 11. 1719

Péktanuló
16 éven felüli felvétetik teljes ellátással Klein sütőde, Hajduhadház. 1715

Jól főző
fiatal urinőt keres idősebb házaspár Ujfehértóra, cselédmunkás van. Jelentkezést irásban Szoboszlay Zoltánné. 1721

Mindenesleány
hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Weinberger igazgató, József kir. herceg 35., I. 1762

Kifutót,
esetleg tanulót posztóüzletbe felveszünk. Arany János u. 32. sz. 1760

Mindenest
keresek az onnali belépésre. Timár u. 52. I. emelet. 1739

Jól főző
izr. szakácsnő felvétetik. Miklós ucca 37. 1776

Szobaleány
egyszerű parkettes lakáshoz felvétetik. Péterfia 29., udvarban. 4245

Mindenes,
főzéshez értő leány hosszú bizonyítvánnyal október 1-re Piac ucca 59. I. em. Grósz. Jelentkezés reggel 8-tól 9-ig. 1727

Nyolc éves
kislányhoz délutánra német kisasszonyt keresek. Piac u. 59. I. em. Grósz. 1728

Konfekciós
segédet, fiatal ügyes eladót, felveszünk. Grünfeld Adolf és Társa Kistemplomnál. 1829

Bejárónő
hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Magoss György tér 24. 1757

Kifutót
kenyéreladásban jártas gyakorlattal felveszek. Klór, Gázgyár ucca 4. 1693

Jobb
családoknál bevezetett jó megjelenésü férfi vagy nő vászon, textil részleteladáshoz ügynöknek felvétetik. Cím a kiadóban. 1744

Rendes asszony
bejárónak felvétetik. Jelentkezés hétfőn. Burgundia 14. 4277

Kiszolgáló
italmérésbe felvétetik Révi, Nyugati ucca 2. 1732

Papp Géza
nőidivattermében varró- és tanulóleány felvétetik. Bethlen u. 27. 604

Állást keresők

Pénztárosnőnek
vagy elárusító nőnek, trafikba vagy ehhez hasonló üzletbe kiszolgálónőnek ajánlkozik készpénzbiztositékkal 18 éves szorgalmas leány. Majczik Mária, Hajdúszoboszló. 4196

Önálló
masamód azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 1717

Egy
jó szegény iparosember bármilyen alkalmazást elfogad. Cím a kiadóban. 608

Gazdasszonynak
ajánlkozik egy magános jobb nő, a háztartás minden ágában jártas, magános úrhoz. Cím a kiadóban. 4246

Kiadó lakás

Bútorozott
szoba férfi vagy nő részére kiadó. Teleki ucca 84. 4239

Bútorozott
uccai szoba, előszoba, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Arany János 19. 1701

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó. Hatvan ucca 24. szám, keresztépület. 590

Intelligens
magános nő bútorozott szobát adna magános úrnak vagy hölgynek. Csokonai 12. ajtó 2. 1694

Két
szoba, konyha, speiz csendes, tágas udvarban kiadó. Értekezni: Károly Ferenc József út 54. 4257

Elegánsan
bútorozott szobák kiadók. — Szent Anna u. 9., I. emelet. 196

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba — azonnal eladó. Fischer, Püspöki palota. I. 3. 1747

Egy
uccai szép tiszta szoba, konyha, fáskamara mosóházzal november 1-re vagy azonnal kiadó. Apaffy ucca 20. 560

Kétszobás
kertilakás november 1-re Aczél ucca 4. alatt kiadó. 578

Ispotály 7.
alatt két szoba, fürdőszoba, konyha és egy szoba, konyha, kamara kiadó azonnl.a 596

Előszoba,
egy szoba, konyhával, lehet két szoba, kamara, konyhakert, külön udvar kiadó. Kishegyesi út 19. 4230

Egy
házmester felvétetik. Mester u. 39. 220

Egy
szép világos, tiszta egyszoba, konyha, speiz kiadó. Késes 81. 570

Kétszobás,
konyhás, kamarás lakás azonnalra kiadó. Varga ucca 12. S

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, irodai íróasztal eladó. — Szalkai u. 6. 1759

Uccai
szoba, konyha, fáskamara kiadó. Apaffy ucca 20. 536

Egyetem közelében
csinosan bútorozott szoba kiadó úricsaládnál lépcsőházi bejárattal. Simonyi út 6. 1753

Bútorozott
szoba olcsón kiadó. Piac ucca 10. II. emelet 1-ső ajtó. Megtekinthető d. u. 1—3 között. 549

Modern
háromszobás lakás kiadó. — Arany János ucca 48 1754

Különbejáratú
csinosan bútorozott szép világos szoba olcsón kiadó. Cím: Kút ucca 138. 4127

Urnak,
úrinőnek egy-két személyre csinosan bútorozott szoba kiadó. Vár ucca tíz. 219

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba azonnal kiadó. Zúgó u. 4., reáliskolánál. 594

Kiadó
2 szobás lakás, víz, gáz be van vezetve. Csapó u. 59. szám. 4258

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba előszobával új épületben magánosnak kiadó. Víz bevezetve. Domokos Lajos ucca 18. sz. 4266

Két
két szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás Simonffy u. 48. alatt kiadó. Értekezni lehet dr. Árvay ügyvédnél, Első Takarék. 4202

Uccai
csinosan bútorozott szoba kiadó. Ugyszintén raktárhelyiség. Széchenyi ucca 27. 1765

Kiadó
3 szobás parkettes komfortos lakás novemberre. Ebédlő bútor eladó. Timár u. 52. 1755

Kiadó
különbejáratú szépen bútorozott szoba. Batthyány u. 5. 607

Különálló
csinosan bútorozott szoba kiadó. Monti ezredes ucca 9. 576

Kiadó
egyszerű jó szoba, konyha fáskamarával, szép udvarban, — több lakó nincs. Szondy ucca 14. 569

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 18. 586

Hatvan u. 42.
szám alatt kétszobás lakás novemberre kiadó. Értekezni g. gondnoknáxl, Kálvin-tér 17. sz. 1734

Kiadó városi kislakás.
A tüzérlaktanyával szemben levő Kassa uti kislakástelepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél.

Kiadó
novemberre szoba, konyha, speiz, mosókonyha, tiszta. Teleki 32. 583

Svetits palotában
különbejáratú szoba egy személynek kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 1726

Két szoba,
konyha, külön udvarral azonnal kiadó. Kassa út 33. 574

Négyszobás
keresztépületi különkertes komfortos úrilakás novemberre kiadó. Szent Anna 29. 4247

Kiadó
bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 18. 586

Háromszobás,
fürdőszobás uccai úrilakás szépen kifestve kiadó. Csokonai u. 44. 4251

Kiadó
lakások teljes komforttal, egy II. em. 3 szobás és egy földszinti 3 szobás november 1-re. Simonffy 13. házfelügyelőnél. 1161

Kiadó
2 uccai világos pincehelyiség üzletnek, raktárnak. Arany János ucca 8. 4249

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Vár u. 7. 3. ajtó. 1730

Bejáró
mindenes főző kéttagú családhoz felvétetik. Tiszta, rendes, Jó bizonyítvánnyal. Svetitsbérház, III. em, I. 10. 1761

Féregirtáshoz
intelligens ügynököt keresek. Cserepes u. 4. szám. 595

Püspöki palotában
2, 3 és 4 szobás lakások november 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 1734

Kétszobás
lakás novemper elsejére kiadó. Rothermere 14. Ugyanott hálózati rádió hangszóróval 40 pengőért eladó. 1746

Csinosan
bútorozott uccai különbejáratú szoba azonnalra kiadó. Rothermere u. 14. sz. 1745

Központi
fütéses, liftes házban uccai szoba kiadó. Iparkamara. III. emelet 1.

Kiadó
kétszobás nyitott verandás lakás november 1-re. Salétrom u. 22. 603

Modern
2 szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Degenfeld tér 4. 1762

Svetits-palotában
különbejáratú szoba egy személyre bútorozva kiadó. Harmadik lépcső, II. 9. 1726

Önállóan
főző mindenes jelentkezhet hétfőn 9—10 óra között. Péterfia u. 61. 1756

Piac 10.
háromszobás komfortos, vargakerti kenyérgyárban kétszobás modern negyvenötért, harminckettőért. 1766

Egy
26—28 éves fiatalember mint szolga kevés német tudással beteg mellé felvétetik. Jelentkezés: Simonyi út 11., délután 3—4-ig. 4218

3 szobás
uccai parkettes komfortos lakás Széchenyi ucca 40. számú házban november elsejére kiadó. 4279

Uccai
bútorozott szoba 1—2 személynek esetleg ellátással kiadó. — József kir. herceg u. 36. 727

Lakást keresők

Orvosi
rendelőt városszóbával keresek Csapó uccai körzetben. Megkeresést Kölcsey 9. alá kérek. Dr. Bessenyei György orvos. 4291

Keresek
egyszobás, konyhás lakást bútorral albérletbe. Lehetőleg város közelében. — „Keresek" jeligére.

Uricsalád
tágas bútorozott szobát keres konyhahasználattal. „Pontos fizető" kiadóba. 4232

Uricsalád
tágas bútorozott szobát keres konyha használattal. „Pontos fizető" kiadóba. 4232

Ingatlan

Ötszáz pengő
készpénzzel vennék kertesházat 4000-ig, havi 45 pengő lakbértörlesztésre. Cím: István út 40. 4146

Biztos kenyér az egész életre, ha az október 10-én bírói árverésre kerülő, Debrecenben, a Nyugati ucca 14. számú, két uccára nyiló, két fronttal bíró házat, melyben igen jó menetelű korcsmahelyiség, hentesüzlet, két lakás és házmesterlakás van, megvásárolja. Már 11.700.— pengőért megvehető. Ha pénze van, ne szalassza el ezt a kedvező alkalmat. Részletes felvilágositást ad: Ügyvédi iroda, Debrecen, Rákosi Jenő ucca 4. szám, 1. ajtó. Telefon: 31—34. 1700

Bérház
központban eladó. Cím a kiadóban. 584

26 hold
tanyásbirtok haszonbérbe kiadó. Értekezhetni: Apaffy u. 20. 559

Kismacson
egy és fél hold föld eladó. Értekezni Kinizsi u. 8ü 1751

Bérbeadó
Halápon 172. számú 62 kat. holdas tanyásbirtok. Monti ezredes ucca tizenhárom. 4267

Eladó
föld házhelyeknek. Vargakert, Szoboszlai út 24. Értekezni Késes ucca 86. Ugyanott egy ágy, gyalúpad. 593

Ebesen
62 hold föld sok épülettel kiadó. Bárczy ucca 3-b. 4283

Modern
családi lakóházak Poroszlay uton kedvező részletfizetések mellett eladók. Érdeklődni Tóth és Sebestyén rt.-nál Fürdő ucca 2. szám alatt. 1737

Kiadó
31½ hold föld. Ondód, Pereczdülő 58. Bővebbet: Kétmalom u. 11. 575

Elköltözés
miatt olcsón eladó Dobó 10. háromlakásos ház. 4244

Haszonbérbe adó
a Perec dülőben fekvő 9 hold 908 négyszögöl területű tanyátlan föld f. évi október hó 1-től 6 évre. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1734

Rakovszky
ucca 41. számú kettőszobás családi ház elköltözés miatt sürgősen eladó. — Értekezni ugyanott. 582

Adómentes
3 szobás komfortos családi ház olcsó bankteherrel sürgősen eladó. Bercsényi u. 12. sz. 4250

Üzletek

Szép
tágas üzlethelyiség fűszernek és vendéglőnek kiadó. Rákóczi Piac 16. sz. 4208

Kálvin-tér 10.
szám alatt egy üzlethelyiség kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1734

Püspöki palotában
üzlethelyiségek azonnalra vagy nov-mber 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 1734

Hentesüzlet
minden elfogadható árért átadó Csapó uccán. Tóth András. 606

Oktatás

GYORSÍRÁS
tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pausál árak: 5—10—15 és 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktan. Gépirás, sokszorositás, másolás. Piac ucca 44., bejárat a kapu alatt.

Zongorázni
tanítok kezdőket és haladókat igen mérsékelt áron. Bessenyei Erzsébet okl. zenetanár, Kölcsey 9. Meghívásra megyek. 4238

Fejes-nyelviskolában
kizárólag 10—15 évet külföldön töltött középiskolai szaktanárok tanítanak. Kálvin-tér 13. (Uránia-épület.) 1699

Intelligens
német kisasszony szerény díjazásért este 8-tól 9-ig órát adna. Ajánlatokat „Október" jeligére a kiadóba kér. 4233

Német oktatás.
kitünő eredménnyel, 24 óra havonta 6 pengőért. Varga u. 39. 190

Vizsgára
előkészitést, korrepetálást, — nyelvtanitást olcsón vállalnak tanárok. Szent Anna 48. 4242

Angol órákat
ad úrinő, csoporttanitás havi 5 pengő. Miklós u. 17. 4144

Eladás

Fehér
komód teljesen új sezlontakaró, összecsukható fehér vaságy, réz karnizs, asztalok, melegágy és egyéb apróságok költözködés miatt eladó. Hunyadi u. 9. 1742

Tizenkétrámás
ikerablak eladó, 150×160. Füvészkert u. 14., étkezde. 1750

Eladó
egy shamottal bélelt szabályozható, 1—4 szobát fűtő kitűnő automata kályha. Deák Ferenc ucca 15., keresztépület. 205

Eladó
keveset használt szabó centrálbobin és női karikahajós varrógépek olcsó árért. Diószegi u. 3. 1743

Eladó
jó cserépkályha, sokfiókos iratszekrény, sodrony, fekete női kabát. Bethlen 34. 4240

Chevrolet-autó,
üzemképes, eladó. Kellő garanciával esetleg részletre is. — Csapó ucca 10., az udvarban. 8

Varrógép,
Singer central-bobin, keveset használt, olcsón eladó. Csapó 86., műszerész. 4239

Érdekes csigagyüjtemény,
kb. 800 darab, egészben eladó. Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

Asztaltűzhely,
nikkelezett, zománcozott és olcsóbb asztaltűzhelyek legolcsóbban. Tűzhelyüzem, Árpád-tér 17. sz. 4284

Mérlegek,
súlyok, takaréktűzhelyek olcsón beszerezhetők. Kígyó ucca 57. Javításokat felelősséggel. 309

Tokajhegyaljai
borokat legolcsóbb árban kaphat: Wesselényi u. 105. Ugyanott szobás, konyhás lakás kiadó. 4270

Wirth-zongora
kitűnő állapotban olcsón eladó. Vilmos császár körút 52. 1748

Eleven
dafnia, különböző haleleség kapható. Kassa út 13., 2. ajtó. 4265

Hosszúnyakú
borosüvegek, azonkívül új és használt különböző számú cipők eladók. Miklós u. 41. 592

Kályhák,
zománctűzhelyek, hőfokozók, körcsövek, kályhavédők, szénkupák, faládák Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 4209

Aquarium,
halak 10 fillértől és haleleség eladó. Kassa út 13. 499

Zongora,
jókarban 250-től, rövid kereszthúrosak olcsón eladók Hermelnél, Piac u. 42., földszint 13. 1763

Nyolchónapos
süldők, mangalicák eladók. — Degenfeld-tér 4. 1763

Porszivógép
jókarban eladó. Piac ucca 16. III. 1. 1735

Kétéves
német vizsla olcsón eladó. — Boldogfalva u. 19. 4282

Jókarban
levő luxuskocsi eladó. Cím a kiadóban. 4282

Eladó
nyolc család méh kaptárokkal, mézzel, felszereléssel. Ujmacs, Buglyó Péter. 581

Kisméretű
cserépkályha eladó. Megtekinthető 3—4 között. Simonyi út 9. mellett, Weszprémy u. 3. 4145

Sírkőeladás
a Debreceni Műkőgyárban, — Fürdő u. 2. Margit fürdő mellett. Telefon 10-93. Rendkívüli árleszállítás. 280

Csipkék,
divatgombok összes rövidáruk legolcsóbban óriási választékban Csipkeszaküzlet, Püspöki-palota. 302

Mélytörzsű
éneklő kanárik eladók. Berek u. 5. szám. 1723

150— 500 cm.
terrasztető vasváza eladó. Eötvös 84. szám. 217

Vasáruk
olcsó beszerzési forrása Bakos vasüzletében, Csapó ucca 84. 605

Háló,
ebédlő, tükrös szekrény, asztalok, toalett bútorok, garnitúrák, táskás gramofon eladó. — Degenfeld tér 8. 610

Kiskocsi
jó állapotban, fedett és nyitott, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4243

Aquariumok,
díszhalak: Betta, Dánió, Platty, Xiphó, haleleségek Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 4223

Vetőgép
15 soros, jókarban levő, 80.— pengőért eladó. Bocskay tér 7. 4280

Ebédlő,
pianino, folytonégő kályha, — varrógép, festmények, szőnyegek, csillár eladó. Homok u. 93. 4278

Bútor

Gyermekkocsi,
Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya, beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakatban, — Piac u. 70., valamint Kántor Ernő és Társa cégnél. 4339

Eladó
rózsafa szekrény, toilette, éjjeli szekrény. Megtekinthető délután. Péterfia 31., keresztépület. 1749

Eladók
modern és antik fotelek kárpitozva és anélkül, kisasztalkák. Miklós ucca 51. Czeglédynél. 1722

Használt
szalongarnitúra és egyéb bútorok eladók. Rothermere ucca 9. szám. 588

Rádió

Rádió,
háromlámpás, telepes, hangszóróval, új fűtő accumulátorral olcsón eladó. Werbőczy u. 14., I. em. 573

Rádió,
hálózati, 3+1 lámpás, hangszóróval, hatalmas hangerejű, olcsón eladó. Csapó 86., műszerész. Telefon 17-99. 572

Vétel

Káposztáshordót,
srófosat, használtat jó állapotban keresek. Címet a kiadóba kérem. 589

Postagalambokat
veszek. Apaffy ucca 20. 538

Hátaslovat,
jól belovagoltat veszek. Bemutatni lehet: Doberdó ucca 20. szám. 4286

Jókarban levő
használt szijjat keresek. Árajánlattal Weisz malom Hosszupályi. 1704

Nagyméretű
perzsa összekötő szőnyeget megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1741

Folytonégő
kályhát jó állapotban vennék. Címeket kiadóba „Azonnal" jeligére kérem. 1752

Segédmotort
veszek, lehetőleg Csepelt. — Ajánlatot ármegjelöléssel „Segédmotor" jeligére kiadóba kérek. 580

Téli
álló almát megvételre keresek. Nyil 101. 587

Egyszárnyas,
lehetőleg ablaknélküli ajtót keresek tokkal. Péterfia u. 56. Ilatszertár. 609

Ellátás

Elsőrendű
házikoszt kihordásra, bentétkezésre kapható. Abonensek felvétetnek. 4 fogásos ebéd 60 fillértől. Füvészkert u. 14., étkezde. 568

Uricsaládnál
középiskolások, egyetemi hallgatók központi fűtéses szobát és elsőrendű ellátást kaphatnak. Batthyány ucca 17., félem. 4. 1523

Különféle

Shamottbetétes
kályhát, kiégettet új köpenyre átszerel Tűzhelyüzem, Árpád-tér 17. 4285

Nedves falak
szigetelésére legjobb, leggazdaságosabb a „Tricosal". — Kapható a Debreceni Műkőgyárban, Fürdő u. 2. 544

Cipőszükségletét
a legolcsóbban beszerezheti, — óriási nagy választék mindenféle cipőkben, leszállított árban. Őszi árusitást megkezdtem olcsó árak mellett. Külön mértékosztály. Fájós lábakra méték után készitek. Nagy Béla cipőüzme, Tisza-palota, Degenfeld-tér 11. 218

Varrást
olcsón vállalok, fehérneműből, felsőruha és mindenféle javításokat. Vendég u. 5. 195

Ha rossz
a biciklije, menjen el Rákóczi u 5. szám alá, megcsinálja Karsay László műszerész. 4207

Olcsóbb
lett a libahús Simonffy uccai városi bérházban és Csapó uccán szinházátjárói libaüzletben. Kornhauser. 1705

Jóforgalmú
hentesüzlethez kevés pénzzel társat keresek. Cím a kiadóban. 4268

4—5000 pengővel
rentabilis vállalathoz közreműködéssel betársulnék. Ajánlatok „Rentabilis" jeligével a Független Ujság kiadóhivatalába. 1738

Elveszett
három hete hosszúszőrű pinccsi kutya, fekete orru, jobb szemén barnás folt. Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül Timár u. 37. 1740

Csinosan
bútorozott szobába férfi lakótársat keresek. Kigyó u. 27. sz. 1725

Párisból
jött női szabó társulna nagy gyakorlattal. Cím a kiadóban. 1724

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok, dús raktáramból választott vagy hozott anyagból. — Debreceni Lajosné, Kossuth u. 11. 4248

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.